

Vlaams
Parlement

ingediend op **1725** (2018-2019) – Nr. 1
26 oktober 2018 (2018-2019)

Beleidsbrief

Cultuur
2018-2019

ingediend door minister Sven Gatz

INHOUD

Lijst met afkortingen.....	6
Managementsamenvatting	7
I. Inleiding	10
II. Strategische en operationele doelstellingen.....	12
SD 1 – Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn.....	12
1.1. OD 1 Strategische visienota kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes.....	12
1.2. OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken.....	13
1.3. OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent	13
1.4. OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie.....	14
1.5. OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid voeren	15
1.6. OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid voeren	17
SD 2 – Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de cultuursector stimuleren	19
2.1. OD 1 De aandacht voor de economische waarde van cultuur versterken	19
2.2. OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de cultuursector	20
2.3. OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren.....	21
2.4. OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten.....	22
2.5. OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren	23
SD 3 – Investeren in duurzame culturele infrastructuur	25
3.1. OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden.....	25
3.2. OD 2 Een inhaalbeweging maken op vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties	27
3.3. OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur	27

SD 4 – Inzetten op een duurzaam internationaal cultuurbeleid als speerpunt.....	29
4.1. OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau	29
4.2. OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners.....	30
4.3. OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau	32
4.4. OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen	32
SD 5 – Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk.....	34
5.1. OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid.....	34
5.2. OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie	35
5.3. OD 3 Inzetten op een integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau.....	35
5.4. OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit	36
SD 6 – Stimuleren en ondersteunen van 'leren door te participeren' en 'participeren door te leren' in een superdiverse samenleving....	38
6.1. OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's.....	38
6.2. OD 2 De culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep verder uitbouwen	41
6.3. OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursector bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid	41
6.4. OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner	41
SD 7 – Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed in en voor Vlaanderen	43
7.1. OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'.....	44
7.2. OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties.....	45

7.3.	OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en -instellingen actief stimuleren	47
7.4.	OD 4 Cultureel-erfgoedconvenants efficiënt en effectief inzetten	48
7.5.	OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling	48
7.6.	OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel erfgoed stimuleren.....	49
SD 8 –	Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus- en amateurkunstenveld.....	50
8.1.	OD 1 Het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk aanpassen tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering	50
8.2.	OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen	51
8.3.	OD 3 De draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal onderzoeken	52
8.4.	OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid	52
8.5.	OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor van creativiteit en verbinding	53
8.6.	OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen.....	54
SD 9 –	Heldere ambitieniveaus en duidelijke en meetbare doelstellingen stellen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	56
9.1.	OD 1 De lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap actualiseren	56
9.2.	OD 2 Het KMSKA en het M HKA uitbouwen als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld	56
SD 10 –	Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en -instrumenten evolueren.....	58
10.1.	OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van lokaal cultuurbeleid	58
10.2.	OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappingsen	58
10.3.	OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en -analyse verder uitbouwen	59
10.4.	OD 4 Werk maken van de interne staatshervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies.....	61

Bijlage 1:	Koppeling met de begroting	65
Bijlage 2:	Regelgevingsagenda	69
Bijlage 3:	Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur	74
Bijlage 4:	Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof.....	75
Bijlage 5:	Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden	79
Bijlage 6:	Omzetting EU-richtlijnen.....	80

LIJST MET AFKORTINGEN

BSO:	Beroepssecundair onderwijs
CAHF:	Contemporary Art Heritage Flanders
CCS:	Culturele en Creatieve Sectoren
CED:	Cultureel Erfgoeddecreet
CCinC:	Cultuurcentra in Cijfers, gegevensregistratie cultuurcentra
CIS:	Cultuur in de Spiegel
CJM:	Cultuur, Jeugd en Media
DKO:	Deeltijds Kunstonderwijs
EBS:	Eengemaakt bibliotheeksysteem
EU:	Europese Unie
EVC:	Erkennen van Verworven Competenties
FARO:	Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw
FFEU:	Financieringsfonds voor Eénmalige Uitgaven
FoCI:	Fonds Culturele Infrastructuur
ICE:	Immaterieel Cultureel Erfgoed
IMC:	Interministeriële Conferentie
KBR:	Koninklijke Bibliotheek van België
KMSKA:	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
Linc:	Leiderschap in Cultuur
LOC:	Lokaal Organisatiecomité
M HKA:	Museum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen
OMC:	Open Method of Coordination
NTU:	Nederlandse Taalunie
PACKED:	Landelijk expertisecentrum voor digitaal erfgoed
PID:	Persistente Identificatie
PMV:	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
Sisca:	Sector Informatie Sociaal-Cultureel volwassenenwerk en Amateurkunsten
SOCIUS:	Steunpunt Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk
UNESCO:	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
URI:	Uniform resource identifier
VAF:	Vlaams Audiovisueel Fonds
VAi:	Vlaams Architectuurinstituut
VAPA:	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAV:	Vlaamse Auteursvereniging
VEB:	Vlaams Energiebedrijf
VFL:	Vlaams Fonds voor de Letteren
VGC:	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VGCT:	Vlaams GebarentaalCentrum
VGT:	Vlaamse Gebarentaal
VIA:	Vlaamse Intersectorale Akkoord
VIAA:	Vlaams Instituut voor Archivering
VKC:	Vlaamse Kunstcollectie
VKS:	Vlaamse Kwalificatiestructuur
VLAIO:	Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen
VPAO:	Verticaal Permanent Armoedeoverleg
VRT:	Vlaamse Radio- en Televisieomroep
VVBAD:	Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie
VVC:	Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra
VVSG:	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

MANAGEMENTSAMENVATTING

2017 was het jaar waarin de nieuwe vijfjarige periode voor de structurele werkingssubsidies voor kunstorganisaties van start ging. Jaarlijks gaat 84,8 miljoen euro naar 207 kunstorganisaties. Daarnaast zijn er de jaarlijkse projectenrondes die ik aanwend om sommige hiaten (o.a. Limburgse initiatieven, organisaties die werken met kwetsbare doelgroepen, muziekclubs) te dichten in het structureel gesubsidieerde veld. Eind 2016 startte mijn administratie met een evaluatie van de beoordelingsprocedures in het kader van het Kunstendecreet. Dit resulteerde in een conceptnota met verbetervoorstellen, die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 22 december 2017. In 2018 werd deze conceptnota omgezet in een voorstel van decreet houdende wijziging van het Kunstendecreet, definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29 juni 2018. Vervolgens werd ook het bijhorende uitvoeringsbesluit doorgelicht en aangepast. Na advies van de SARC en de Raad van State werd dit in het najaar 2018 voor definitieve goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De aanpassingen treden in werking vanaf 2019. Het gaat voornamelijk om optimalisaties in de beoordelings- en besluitvormingsprocedure.

Met betrekking tot Letteren is het decreet op de gereguleerde boekenprijs in werking getreden op 1 juli 2017. Het is nu de bedoeling de uitrol van de gereguleerde boekenprijs in Brussel te realiseren via een samenwerkingsakkoord tussen de Federale staat, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap. Op die manier komt er ook voor alle betrokkenen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad een sluitende regeling. In 2018 werd de keuze gemaakt voor de huisvesting in Antwerpen van het nieuw 'Vlaams Huis voor de Letteren'. De ambitie is om via dit huis de dynamiek, samenwerking en coördinatie binnen het geïntegreerd letterenbeleid te bevorderen. De verbouwingswerken zullen in 2019 aanvangen.

2018 stond ook in het teken van de uitvoering van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017. Zoals aangekondigd in mijn strategische visienota Cultureel Erfgoed, wilde ik een financiële inhaalbeweging realiseren voor de cultureel-erfgoedsector. Dat is gelukt met 9,6 miljoen aan verse middelen. De middelen voor de cultureel-erfgoedsector stijgen met één derde. De grootste absolute stijging is te zien bij de landelijke musea met een extra budget van 5.113.000 euro. Met deze inspanning komen we tegemoet aan de groeiende druk op de basiswerking bij collectiebeherende organisaties.

Op 7 juli 2017 heeft de Vlaamse Regering het nieuwe decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk bekrachtigd. Sinds 1 januari 2018 is dit decreet van kracht. Ten gevolge hiervan worden de sociaal-culturele volwassenenorganisaties in 2018, het derde jaar van de beleidsperiode, geëvalueerd door een visitatiecommissie. In 2019 worden de nodige voorbereidingen getroffen voor de beoordeling van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's.

Het Circusdecreet van 2008 was aan vernieuwing toe, met oog op meer afstemming met de sector. Op 20 juli 2018 werd het voorontwerp voor een gewijzigd Circusdecreet een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het ontwerp is nu voorwerp van advisering door de Raad van State. Met dit ontwerp van decreet beoog ik een geïntegreerd circusbeleid dat de volledige keten van circuseducatie, -creatie tot -presentatie omvat, zowel voor amateurs als voor professionals. In 2019 zal het decreet aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Daarna wordt het uitvoeringsbesluit uitgewerkt. De inwerkingtreding is voorzien op 1 januari 2021. Tot eind 2020 wordt een uniforme overbruggingsregeling voorzien.

In het kader van het ontwikkelen van een beleid op het vlak van kunst in opdracht werd in 2016 een onderzoek aanbesteed naar 30 jaar toepassing van het decreet inzake de integratie van kunstwerken in overheidsgebouwen, in functie van de

evaluatie van het decreet. Dit resulteerde in een nieuw ontwerpdecreet dat op 20 juli 2018 principieel goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering, en inmiddels ook voorgelegd werd aan de Raad van State. In 2019 zal ik het regelgevend werk voor het ontwerpdecreet afwerken en er uitvoering aan geven.

Verder werd er hard gewerkt aan de overdracht van de provinciale taken en bevoegdheden. Vanuit de beleidsoptie van een 'warme overdracht' werd alles overgenomen. In totaal werd een bedrag van 70.404.251 euro aan provinciale cultuurmiddelen 'verevend'. Wat de instellingen betreft, werden er in dialoog met de ontvangende lokale besturen afspraken gemaakt over de overdracht. Vlaanderen nam het beheer en de exploitatie van 8 instellingen over, terwijl 11 instellingen werden overgeheveld naar een lokaal bestuur.

Inzake de taken en bevoegdheden die door Vlaanderen worden overgenomen, waarborgt het Transitierglement een continuering van de bovenlokale (jeugd)cultuurprojecten voor de jaren 2018 en 2019. De subsidies voor organisaties werden toegevoegd aan de sectorale decreten. Verder is er het Bovenlokaal Cultuurdecreet (geldend vanaf 2020) dat definitief werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16 maart 2018. Dit decreet betreft een bovenlokale projectsubsidielij, de structurele ondersteuning van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS) en de structurele uitbouw van een nieuw bovenlokaal steunpunt. Het Uitvoeringsbesluit ligt nu voor advies voor bij de Raad van State. Het is de ambitie dat het bovenlokaal steunpunt met een basiskern en -werking kan starten met ingang van 1 januari 2019. Verder werden er een aantal taken door spelers uit het veld overgenomen, zoals bv. 'Iedereen Leest' door Boekstart, het Eengemaakt Bibliotheeksysteem (EBS) door CultuurConnect, de wedstrijden en koren door de koepels amateurkunsten en de Vrijwilligersverzekering door het steunpunt vrijwilligers.

Tot slot was er ook een overdracht van de provinciale infrastructuur, waarvoor een jaarlijks investeringsbudget van 3,5 miljoen euro vastgelegd wordt door Vlaanderen voor de periode 2018-2024.

De conceptnota 'Een langetermijnvisie aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector' wordt geïmplementeerd vanuit vier speerpunten. Ten eerste zet ik, in samenwerking met Hefboom en PMV, in op Cultuurkredieten, gaande van microkredieten voor kleine projecten tot risicokapitaal voor grote culturele projecten. In dit kader maak ik ook werk van een kunstkoopregeling. Ten tweede streef ik naar een optimaal fiscaal beleid, met o.a. de uitbreiding van de tax shelter naar de podiumkunsten, waarvan de wet sinds begin 2017 van kracht is. Verder blijf ik het vormingstraject rond friendraising 'Het Atelier' verderzetten, en zal ik nagaan of dit traject ook kan versterkt worden via een sensibiliseringscampagne. De dienstverlening van het nieuwe Cultuurloket wordt in 2018-2019 stelselmatig uitgebouwd. Tot slot zal ik blijven inzetten op cross-sectorale samenwerking via de partnerprojecten.

De oefening rond de hervorming van de culturele bovenbouw kwam vanaf 2017 goed op kruissnelheid. Het was mijn bedoeling om de kerntaken van de sectorale steunpunten en de manier waarop de invulling ervan wordt geformaliseerd gelijk te schakelen. Hiervoor werden de sectorale decreten gewijzigd. Belangenbehartigers VVC, VVBAD en Forum Amateurkunsten worden vanaf 2019 niet langer gesubsidieerd. Deze middelen worden herschikt naar het steunpunt lokale en bovenlokale cultuurwerking. Een aantal zaken zullen in 2019 verder geconcretiseerd worden zoals o.a. de aansturing van de sectorale steunpunten met een nieuwe beheersovereenkomst en de oprichting van het steunpunt lokale en bovenlokale cultuurwerking.

Vanuit een participatief traject werd mijn visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' eind 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In navolging daarvan volgt in 2019 het actieplan om de speerpunten van de nota in de praktijk om te zetten. Eén van de initiatieven die al meteen doorgevoerd wordt, is de integratie van de werking van VIAA, PACKED vzw en Lukas-Art In Flanders in een nieuwe

organisatie die vanaf 2019 operationeel zal zijn. De opdrachten van deze nieuwe organisatie zullen worden verijnd in een beheersovereenkomst.

In 2018 schreef ik een algemene kaderrichtlijn voor het internationaal cultuurbeleid in Vlaanderen met de principes, uitgangspunten en doelstellingen van het internationaal cultuurbeleid.

Vanaf 2014 heb ik door een nauwe samenwerking met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap concrete invulling gegeven aan het cultureel akkoord uit 2012. De samenwerkingsakkoorden zijn in ons land blijvende kaders om een cultuur van overleg te installeren. Dit partnerschap is ook de voortrekker van de Interministeriële Conferentie Cultuur die sinds 2017 een zesmaandelijks overleg tussen alle ministers in België met een culturele bevoegdheid installeert. Sinds januari 2018 neem ik hiervan het voorzitterschap op. Dit soort overleg resulteerde reeds in een opmerkelijke vooruitgang o.a. in dossiers zoals de tax shelter, het kunstenaarsstatuut en ook de filmkeuring waarvoor ik in 2019 nog het samenwerkingsakkoord zal afronden. In 2017 werd de Vlaams-Nederlandse reflectieoefening, in functie van een betere en efficiëntere samenwerking, afgerond. Het Culturenhuis Darna heeft zich op de kaart gezet als een verbindende culturele organisatie om de interculturele dialoog te realiseren. Verder sloot ik in 2018 een culturele samenwerkingsovereenkomst met de Regio Hauts-de-France voor de periode 2018-2020.

Eind 2018 leg ik, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Sport, een grootschalige evaluatie van UitPAS voor aan de Vlaamse Regering met een aantal aanbevelingen voor de verdere uitrol en de ondersteuning en opvolging van UitPAS-gemeenten en regio's. In september 2018 lanceerde ik, samen met mijn federale, Brusselse en Franstalige minister-collega's, de museumpas, die een jaar lang gratis toegang verleent tot de vaste collecties van alle deelnemende musea. De museumpas zal in 2019 verder uitgerold worden.

Tot slot blijf ik ook investeren in duurzame infrastructuur. De beleidsrealisaties inzake infrastructuur kunnen we onderbrengen in 3 clusters. Ten eerste een inhaalbeweging op het vlak van grote infrastructuurprojecten die de Vlaamse Regering heeft ingezet met de 42,5 miljoen euro aan FFEU middelen (Financieringsfonds voor schuldafbouw en éénmalige investeringsuitgaven). Ten tweede heb ik de beleidsruimte voor investeringen fors laten toenemen met jaarlijks deels terugkerende éénmalige middelen. Ten derde zijn er de maatregelen t.b.v. het behalen van de afgesproken klimaatdoelstellingen bij de Vlaamse Overheid. In dit kader werd aan het FoCI-reglement een derde investeringsprioriteit toegevoegd zodat ook de culturele en jeugdorganisaties hun infrastructuur kunnen aanpassen aan de nieuwe klimaatnormen. Gedurende de laatste 5 jaar is op de reguliere FoCI begroting voor een bedrag van 132 miljoen euro geïnvesteerd in het cultureel en jeugdpatrimonium. In het totaal gaat het om 174,5 miljoen euro op de Vlaamse Begroting.

I. INLEIDING

In 2014 stelde ik als aantredend minister van Cultuur de ambitie voorop om een cultuurbeleid uit te bouwen dat vertrekt vanuit de kracht van de Vlaamse culturele actoren en het publiek en dat wegen opent en ruimte geeft. Hierbij stelde ik vijf krachtlijnen centraal: duurzaamheid, innovatie, samenwerking en krachtenbundeling, internationalisering en empowerment en levenslange en levensbrede participatie.

Om deze doelstellingen te realiseren en zo een nieuwe dynamiek en impulsen te geven aan het cultuurveld, zette ik de voorbije jaren in op beleidsmaatregelen gericht op een structurele versterking van het veld, met aandacht voor een op maat gerichte aanpak.

2017 was het jaar waarin de nieuwe vijfjarige periode voor de structurele werkingssubsidies voor kunstenuorganisaties van start ging. Jaarlijks gaat 84,8 miljoen euro naar 207 kunstenuorganisaties. Deze ronde was meteen ook de aanleiding om het Kunstendecreet van 2013 te evalueren, wat resulteerde in een voorstel van decreet houdende wijziging van het Kunstendecreet. Maar niet alleen de structuren kregen aandacht. Ik versterkte ook de positie van de individuele kunstenaar, door onder meer een verhoogde inzet van mogelijkheden van beurzen en projectsubsidieëring.

In de conceptnota 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen' tekende ik langetermijn beleidslijnen inzake Cultureel Erfgoed uit. Dit mondde onder meer uit in een nieuw Cultureelerfgoeddecreet in 2017, waarmee ik voor de beleidsperiode 2019-2023 meteen ook een substantieële verhoging van de structurele middelen met 9,6 miljoen euro (of 32%) kon realiseren.

Ook voor het Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk stonden de voorbije jaren in het teken van een nieuw decreet, met nieuwe krachtlijnen en een open benadering en met stimulansen voor vernieuwing, innovatie en kwaliteit.

Verder vroeg ook het sterk evoluerend circusveld om een nieuwe benadering, die wordt vertaald in een nieuw Circusdecreet.

Ook met het decreet op de geregulementeerde boekenprijs en met het nieuwe ontwerpdecreet kunst in de publieke ruimte realiseerde de Vlaamse regering een belangrijke beleidskeuze.

Een langetermijnvisie en een op maat gerichte aanpak stonden ook centraal bij de oefening in het kader van de afslanking van de provincies. Een 'warme overdracht' van de provinciale culturele bevoegdheden en instellingen stond hierbij centraal. Met het Bovenlokaal Cultuurdecreet wordt een nieuw beleidskader gerealiseerd voor bovenlokale cultuurwerking, dat vanaf 2019 een krachtige impuls zal geven aan de sector.

In 2017 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Een langetermijnvisie voor aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector' goed. Met mijn beleidsinitiatieven in dit kader wil ik nieuwe, aanvullende middelen naar de Vlaamse cultuursector laten vloeien, het ondernemerschap in de culturele sector verder stimuleren en de economische waarde van cultuur in de verf zetten.

Verder streefde ik naar meer samenwerking en krachtenbundeling binnen de culturele sector. Met de herschikking van (de rollen en opdrachten) van een aantal steunpunten en belangenbehartigers zet ik in op schaalvoordelen en het verhogen van de slagkracht. Ook bij de grote kunstenurode en erfgoedronde was krachtenbundeling een doelstelling, wat ook resulteerde in een aantal fusies van kunstenu- en erfgoedorganisaties. Ik zorgde tevens voor een verdere integratie van het letterenbeleid en het filmbeleid. Om samenwerkingsverbanden tussen de cultuursector en andere sectoren te stimuleren steunde ik innovatieve partnerprojecten.

Cultuur is een hefboom om een venster op de wereld te openen, als blik op de wereld, maar ook als blik van de wereld op onze cultuur. Ik maakte dan ook werk van een (sector)ondersteunend en faciliterend internationaal cultuurbeleid met aandacht voor productie, presentatie en promotie. Ik zette me in om de culturele relaties met diverse landen en regio's te versterken, met o.a. aandacht voor de Franse Gemeenschap, Nederland, Marokko en de regio Hauts-de-France. Op het internationale niveau zijn de talloze presentatieplekken en de blijvende waardering van Vlaamse kunstenaars en gezelschappen een onmiskenbare troef.

Op de digitale snelweg is het zaak het innovatieritme bij te houden en zelf ook tempo te maken. Met mijn visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' lever ik een programma voor de centrale culturele bovenbouwspelers op dat terrein. Ook daar zet ik in op een verhoging van de slagkracht door het samenvoegen van de werking van VIAA, PACKED en Lukas-Art in Flanders.

De afgelopen jaren besteedde ik veel aandacht aan de optimalisatie van de instrumenten die kansen creëren om de toegang tot cultuur te verdiepen en te verruimen. De UiTPAS blijft een sterk merk én een succesvol instrument, en een evaluatie moet ertoe bijdragen om dit nog sterker te maken en verder uit te rollen. Ik lanceerde samen met de Brusselse en Franstalige minister-collega's ook de museumpas die een jaar lang gratis toegang geeft tot de vaste collecties van alle deelnemende musea. Ook cultuureducatie van het jonge kind kreeg mijn bijzondere aandacht via een geslaagde samenwerking met mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn.

Als coördinerend minister voor het Vlaams Vrijwilligersbeleid zette ik ten slotte stappen in het verder vormgeven van een beleid voor de vrijwilliger. Hij of zij is immers onlosmakelijk verbonden met het Vlaamse culturele bouwwerk. Zonder vrijwilligers staat heel het raderwerk stil.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

SD 1 Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn

1.1. OD 1 Strategische visienota Kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes

Beleidsrealisaties 2014-2018

In 2016 besliste de Vlaamse Regering op mijn voorstel over de vijfjarige structurele werkingssubsidies, de ondersteunende organisaties en de kunstinstellingen in het kader van het Kunstendecreet. Jaarlijks gaat 84,8 miljoen euro naar 207 kunstenorganisaties (exclusief de Kunstinstellingen en de steunpunten). Dit betekende een stijging van 3,2 miljoen euro ten opzichte van 2016 – het laatste subsidiejaar van de voorafgaande meerjarige periodes (2013-2016 en 2015-2016).

Naar aanleiding van het project afslanking provincies heb ik beslist om voor kunstenorganisaties die, naast een structurele werkingssubsidie op basis van het Kunstendecreet, nog een werkingssubsidie van de provincie kregen, deze provinciale toelage voor de hele beleidsperiode (t.e.m. 2021) te continueren (zie SD 10.4).

Ik heb de verschillende rondes voor projectsubsidies en beurzen aangewend om sommige hiaten te dichten in het structureel gesubsidieerde veld. Onder andere muziekclubs, maar voornamelijk Limburgse initiatieven en kunstenorganisaties die werken met kwetsbare doelgroepen kregen extra aandacht. Verder kon ik zowel voor de laatste ronde van 2017 als voor het jaar 2018 telkens één miljoen euro extra vrijmaken voor projecten en beurzen. Op die manier kwam ik tegemoet aan de stijgende vraag naar meer middelen voor beurzen en projecten van kunstenaars en kunstenorganisaties.

De 7 Vlaamse kunstinstellingen kregen, zoals het Regeerakkoord vooropstelt, meer armslag met een totaalbedrag van 54 miljoen euro, waarvan 5,5 miljoen euro extra middelen (zie SD 9.1.). De middelen zijn voornamelijk bestemd voor infrastructuur en extra opdrachten. In de beheersovereenkomsten met de 7 Vlaamse kunstinstellingen zijn heldere afspraken gemaakt over de opdrachten en over de gemeenschappelijke en individuele uitdagingen. Daarbij werd o.a. de samenwerking met het brede veld en tussen de instellingen onderling naar voren geschoven (zie SD 9.1.).

De beoordeling van de tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten werd geëvalueerd en geheroriënteerd (zie SD 1.4.). In 2017 werden de kunstenaarstoelage en de partnerprojecten verder uitgewerkt in het kader van mijn beleid inzake aanvullende financiering en ondernemerschap (zie SD 2.2. en 2.3). Ook de doorbraaktrajecten voor kunstenaars die op het punt staan door te breken in het buitenland werden gelanceerd (zie SD 1.3.).

Daarnaast besliste de Vlaamse Regering om vzw Kunst In Huis aan te duiden als organisatie die in de periode 2018-2021 een faciliterende rol zal opnemen tussen kunstenaar en publiek, en die zal werken aan kunstspreiding, publieksverbreding, drempelverlaging voor kunstbeleving en inkomens- en loopbaanondersteuning van de kunstenaar (zie SD 1.3. en 2.3.).

Met de aankoopregeling hedendaagse kunst heb ik niet alleen beeldend kunstenaars ondersteund, maar ook de gerichte uitbouw van de Collectie Vlaanderen mogelijk gemaakt (zie SD 7.1.).

Beleidsopties 2019

De volgende maanden zullen in het teken staan van het voorbereidend werk voor de volgende visienota Kunsten (aan het Vlaams Parlement voor te leggen op 1 april 2020). Kunstenpunt zal hiervoor een landschapstekening coördineren met een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de kunstensector.

- 1.2. OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken

Beleidsrealisaties 2014-2018

Het begin van deze beleidsperiode werd gemarkeerd door de eerste toepassing van de nieuwe subsidieprocedures binnen het Kunstendecreet van 2013. Aanvragen voor projectsubsidies werden voor het eerst ingediend op 15 september 2015 en voor vijfjarige werkingssubsidies aan kunstenuitvoeringsorganisaties op 1 oktober 2015.

Na de beslissing over de werkingssubsidies eind juni 2016, startte het Departement in samenwerking met de Adviescommissie Kunsten een brede evaluatie om na te gaan of de doelstellingen van het Kunstendecreet gehaald werden. Deze evaluatie resulteerde in een conceptnota met verbetervoorstellen, die door de Vlaamse Regering goedgekeurd werd op 22 december 2017. In 2018 werd deze conceptnota omgezet in een voorstel van decreet houdende wijziging van het Kunstendecreet. Dit werd door het Vlaams parlement goedgekeurd, en bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 29 juni 2018. Vervolgens werd ook het bijhorende uitvoeringsbesluit doorgelicht en aangepast. Na advies van de SARC en de Raad van State werd dit in het najaar 2018 voor definitieve goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

De aanpassingen treden in werking vanaf 2019. Het gaat voornamelijk om optimalisaties in de beoordelings- en besluitvormingsprocedure.

Beleidsopties 2019

Ter voorbereiding van de uitvoering van de aanpassing van het Kunstendecreet worden in het najaar van 2018 diverse operationele aspecten verder uitgewerkt, zoals de hervorming van de digitale aanvraag- en beoordelingstool KIOSK, de hernieuwing van de pool van beoordelaars en voorzitters, de benoeming van de vaste beoordelaars en de aanpassing van het draaiboek Kwaliteitsbeoordeling van de Adviescommissie, als handleiding bij het beoordelingsproces.

In 2019 zal de aangepaste regelgeving geïmplementeerd worden, te beginnen met een éénmalige beperkte beurzen- en projectronde op 15 januari (indiendatum) als overgangsmaatregel voor individuele kunstenaars. Daarna volgt op 15 maart (indiendatum) de eerste van de twee jaarlijkse projectrondes. Een nieuwe pool van beoordelaars wordt daarvoor eind 2018 benoemd, en zal begin 2019 worden opgeleid om deze aanvragen voor beurzen en projecten binnen het nieuwe kader te beoordelen, dit op basis van de aangepaste beoordelingstool KIOSK.

- 1.3. OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent

Beleidsrealisaties 2014-2018

In 2017 en 2018 bleef het basisinstrumentarium voor de kunstenaar in de eerste plaats de ondersteuning via projectsubsidies en beurzen, aangevuld met een aantal flankerende maatregelen. Ik vond het dan ook belangrijk om steeds opnieuw een subsidie in de lijn van het geadviseerde bedrag toe te kennen aan alle aanvragers van

een kortlopende of meerjarige beurs die een artistiek advies 'zeer goed' maar ook 'goed' kregen en voor projectsubsidiedossiers van individuele kunstenaars met een advies 'zeer goed/zeer goed' of 'zeer goed/goed'.

Daarnaast werd eind 2017 de eerste beslissing genomen over de ondersteuning van doorbraaktrajecten, waarbij 4 trajecten van kunstenaars werden ondersteund. Ook in 2018 werden 4 trajecten goedgekeurd.

Verder worden individuele kunstenaars ook ondersteund via de tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten (zie SD 1.4.). Tevens voorzie ik via de aankoopregeling voor hedendaagse kunst (zie SD 7.1.) een aanvullende financiële ondersteuning voor beeldend kunstenaars.

Met betrekking tot het statuut van de kunstenaar voert de Vlaamse overheid, samen met de Franse Gemeenschap en de federale overheid, overleg over de knelpunten in de regelgeving zoals onder meer de cachetberekening (werkloosheidsreglementering), de zelfstandige activiteit, BTW, personenbelasting. Er werd vanuit de Vlaamse en Franse Gemeenschap een gezamenlijke knelpuntenlijst, met voorstel tot aanpassingen, opgesteld. Het zijn echter de federale ministers van Financiën, Werk en Sociale Zaken die bevoegd zijn om deze aanpassingen te concretiseren. Cultuurloket (zie SD 2.1.) volgt de evoluties m.b.t. het statuut van de kunstenaar en de knelpunten nauw op en informeert de sector zo goed mogelijk over de regelgeving.

Na een open oproep-procedure in 2016 werd Kunst in Huis eind 2017 aangesteld als de organisatie die in de periode 2018-2021 zal instaan voor de spreiding van kunstwerken via de verhuur van kunstwerken aan particulieren en bedrijven. Met Kunst in Huis werd een beheersovereenkomst afgesloten voor de reguliere werking op het vlak van kunstspreiding, alsook voor de inhoudelijke uitwerking en communicatie van de Kunstkoopregeling. De Kunstkoopregeling is een rentevrije lening voor de aankoop van kunstwerken door burgers bij een geselecteerde aanbieder. Hiervoor werd aan Kunst in Huis een bedrag toegekend van 1 miljoen euro, voor de periode 2017-2021. Voor het verstrekken van de leningen werd cvba Hefboom binnen het verhaal van de 'Cultuurekredieten' in de zomer van 2018 als financiële partner aangeduid (zie SD 2.3.). Kunst in Huis bereidt momenteel de uitrol van de eerste pilootfase en de communicatie voor.

Beleidsopties 2019

Begin 2019 zal Kunst in Huis een eerste pilootfase (van januari tot mei) opstarten. De pilootfase biedt de mogelijkheid om met een aantal geselecteerde verkooppunten de kunstkoopregeling uit te testen. Tijdens de eerste pilootfase zullen nog geen leningen afgesloten kunnen worden. Dit wordt wel voorzien vanaf september 2019, waarbij geïnteresseerde kunstkopers bij 15 à 20 verkooppunten een rentevrije lening zullen kunnen afsluiten.

- 1.4. OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie

Beleidsrealisaties 2014-2018

Mijn ambitie bij de aanvang van de legislatuur was de verhouding tussen project- en werkingssubsidies zo optimaal mogelijk af te stemmen op de fijnmazige, veelzijdige realiteit van het kunstenveld.

Concreet was er in 2015 6.540.000 euro beschikbaar voor projectsubsidies. In 2018 bedragen de beschikbare middelen voor projectmatige subsidies binnen het Kunstendecreet 10.366.000 euro (hieraan zullen nog bijkomende middelen via herschikkingen toegevoegd worden).

Ook de tussenkomsten voor buitenlandse presentatiemomenten waren erg in trek. In 2016 was het budget (480.000 euro) voor de tussenkomsten ontoereikend. Aan deze tussenkomsten werden dan ook extra middelen toegekend vanaf 2016. Binnen de begroting werd zo een stijging van 249.000 euro of 38,24% gerealiseerd ten opzichte van de start van de beleidsperiode. Na een evaluatie nam ik een aantal maatregelen om de beschikbare middelen beter te besteden en de beoordelingsprocedure te verbeteren. Het budget werd in 2018 in een aantal (ook tijdelijke) stappen opgetrokken tot 900.000 euro en gelijk verdeeld over twaalf maandelijkse rondes, waardoor vermeden wordt dat het budget in de loop van het jaar uitgeput is.

Tot slot presenteerde ik de nota *'Cultuurspreiding, een verbindende kracht voor het cultuurbeleid'*. De nota staat stil bij belangrijke evoluties in het cultuurlandschap en de gevolgen hiervan op de spreiding van cultuur. Belangrijk is dat cultuurspreiding als een dynamisch proces wordt beschreven, dat zowel door makers als aanbieders ter harte moet worden genomen. De nota diende als inspiratiebron voor het gehele cultuurbeleid en in het bijzonder voor het bovenlokale cultuurbeleid.

Bij de bepaling van de beleidsprioriteiten, die in het kader van het nieuwe decreet betreffende de bovenlokale cultuurwerking uiterlijk op 1 januari 2019 zullen bepaald worden, zal ik de inzichten van deze nota dan ook meenemen.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal ik voor het eerst de procedures voor beurzen en projecten uitvoeren binnen het gewijzigd Kunstendecreet (cf. SD 1.2.), dat in werking treedt vanaf januari 2019. Aanvragen voor beurzen en projecten kunnen vanaf dan twee maal per jaar ingediend worden, op 15 maart en op 15 september. Voor kunstenaars voorzie ik evenwel een overgangsmaatregel door voor hen eenmalig een aanvraagronde te voorzien op 15 januari 2019.

1.5. OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid voeren

Beleidsrealisaties 2014-2018

Met het decreet op de gereguleerde boekenprijs en de inwerkingtreding ervan op 1 juli 2017 werd, conform het Vlaams Regeerakkoord, een belangrijke beleidskeuze van de Vlaamse Regering gerealiseerd. De maximale korting van 10% gedurende de eerste zes maanden na verschijningsdatum moet boekhandelaars en uitgevers toelaten een iets gezondere bedrijfsmarge te realiseren, waardoor ze meer en duurzaam kunnen inzetten op de breedte en diversiteit van het aanbod. De concrete effecten van de invoering van een gereguleerde boekenprijs zullen van nabij worden opgevolgd.

In navolging van een bijzonder succesvol gastlandschap op de Frankfurter Buchmesse (najaar 2016) met ongeveer 450 nieuwe Nederlandstalige publicaties in het Duits, lanceerde het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) op de vooravond van de 'London Book Fair' een nieuwe merknaam voor het buitenland, 'Flanders Literature', en een vernieuwde website. In het kader van de Vlaams-Nederlandse reflectieoefening wordt de samenwerking tussen het VFL en het Nederlands Letterenfonds naar de toekomst toe nog verder verankerd door gezamenlijke plannen voor buitenlandse promotie.

In 2018 werd de keuze gemaakt voor de huisvesting in Antwerpen van het nieuw 'Vlaams Huis voor de Letteren'. De ambitie is om via dit huis de dynamiek, samenwerking en coördinatie binnen het geïntegreerd letterenbeleid te bevorderen. De verbouwingswerken zullen in 2019 aanvangen.

Het Actieplan Leesbevordering, onder leiding van Iedereen Leest en in samenwerking met vertegenwoordigers van andere relevante sectoren, werd in april gepresenteerd

in het Vlaams Parlement. In het actieplan zijn een aantal speerpunten en actieterreinen vastgelegd die het mogelijk moeten maken om de komende jaren met de hele sector op een duurzame manier aan leesbevordering te doen en om beleidsmakers te sensibiliseren om meer oog te hebben voor het hefboomeffect van lezen.

In het kader van de overdracht van de provinciale middelen besliste ik om het succesvolle project 'Boekbaby's' onder de naam 'Boekstart' uit te rollen over heel Vlaanderen. Iedereen Leest is de landelijke coördinator. Hiervoor werden 262.000 euro bijkomende middelen vrijgemaakt. De eerste fase van de uitrol ervan in de eerste helft van 2018 blijkt erg succesvol, met een sterke stijging van het aantal deelnemende gemeenten.

Wat het geïntegreerd tijdschriftenbeleid betreft, werd tussen het VFL en Folio, de koepelorganisatie van de literaire, kunst- en erfgoedtijdschriften, een driejarige beheersovereenkomst afgesloten. Daarin werden afspraken gemaakt over de aanpak van de gemeenschappelijke uitdagingen in de sector.

Het VFL zorgde in 2018 voor een vlotte overgang van de subsidies en opdrachten m.b.t. literatuur en lezen vanuit de provincies, dit in samenwerking met alle betrokken partijen en organisaties in Vlaanderen. Daartoe werd een addendum aan de beheersovereenkomst van het VFL toegevoegd. In totaal werd een bedrag van 617.000 euro voorzien voor de uitvoering van deze opdracht. Specifiek voor de ondersteuning van bovenlokale letterenprojecten werd 150.000 euro voorzien.

Vanuit de commerciële koepelorganisatie Boek.be en in samenspraak met het Boekenoverleg kreeg de generieke boekencampagne in de loop van 2018 een nieuwe start. Deze campagne loopt in 2019 nog door.

Tot slot brengt het VFL, samen met het Nederlands Letterenfonds, onder de naam 'Phares du Nord', een ambitieus programma in 2018 en 2019 om 'Nederlandstalige literatuur' onder de aandacht te brengen in Frankrijk.

Beleidsopties 2019

Samen met het BoekenOverleg en het VFL zal Iedereen Leest verder werken aan de uitrol van het Actieplan Leesbevordering via een geconcretiseerd en jaarlijks aangepast actieplan. Hetzelfde geldt voor het op landelijk niveau implementeren van 'Boekstart'.

Met betrekking tot het letterenbeleid wordt gewerkt aan de integratie van het literaire middenveld. In dat kader wordt onderzocht of een geformaliseerde samenwerking tussen het VFL, Creatief schrijven vzw, Jeugd en Poëzie vzw en het Poëziecentrum – of tussen enkele onder hen – opportuun en mogelijk is. Deze samenwerking zal desgevallend geregeld worden in een addendum bij de beheersovereenkomst met het VFL.

Het is de bedoeling de uitrol van de gereguleerde boekenprijs in Brussel te realiseren via een samenwerkingsakkoord tussen de Federale staat, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap. Op die manier komt er ook voor alle betrokkenen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad een sluitende regeling.

In het voorjaar 2019 is Vlaanderen uitgenodigd om gastland te worden op de 'Foire du Livre' in Brussel. Het VFL staat, in samenwerking met de partners uit het commerciële boekenvak en de VAV, in voor de organisatie. Het VFL zal verder, samen met het Nederlands Letterenfonds, een ambitieus programma onderzoeken om in 2020 'Nederlandstalige literatuur' onder de aandacht te brengen in Groot-Brittannië. Doelstelling is om tegen voorjaar 2019 een blauwdruk van het plan te ontvangen.

1.6. OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid voeren

Beleidsrealisaties 2014-2018

De beheersovereenkomst 2014-2018 met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) vormde de hoeksteen voor een geïntegreerd filmbeleid. Met het oog op een betere afstemming met het Media- en Gamefonds werd de beheersovereenkomst voor het Filmfonds vroegtijdig beëindigd. Goed bestuur, aandacht voor scenario en ontwikkeling, dialoog tussen beleidsmakers en de sector, publiekswerking en het stimuleren van innovatie en experiment kregen een basis in de nieuwe beheersovereenkomst 2018-2021.

In mijn strategische visienota Kunsten gaf ik aan dat een inhaalbeweging op het vlak van publiekswerking en filmeducatie nodig was. Onder andere in dit kader liet ik een externe evaluatie van de jongste werking van het VAF op dat vlak uitvoeren. De aangerekte aandachtspunten werden meegenomen in de nieuwe beheersovereenkomst. De doelstelling is een gediversifieerd vertoningsbeleid met een gezond evenwicht tussen grote en kleine spelers en met meer aandacht voor regionale spreiding. Van de grote organisaties met internationale uitstraling wordt een spreiding, relevantie en voorbeeldfunctie op minstens Vlaams niveau verwacht.

Tot slot werd met de nieuwe beheersovereenkomst een vlotte overgang van de provinciale middelen verzekerd. In het kader van een geïntegreerd filmbeleid, werd het VAF bevoegd voor bovenlokale initiatieven en organisaties actief in het veld. Enerzijds kreeg het VAF de opdracht om binnen publiekswerking een kader uit te werken voor steun aan projecten van bovenlokaal belang, verspreid over heel Vlaanderen. Voor dit nieuwe reglement werd 150.000 euro voorzien. Anderzijds werd een bedrag van 360.700 euro geoormerkt voor de structurele ondersteuning van bepaalde publieksorganisaties, om de continuïteit te garanderen.

In het kader van publiekswerking maakte ik in 2017 een bedrag van 240.000 euro vrij voor de realisatie van het educatieve project 'Filmclub'. In de filmclub bieden scholen hun leerlingen één keer per week, buiten de lesuren, een film aan, om zo kinderen zin te doen krijgen in film.

Bij mijn komst had de tax shelter voor de audiovisuele sector haar nut reeds meer dan bewezen. De wetswijzigingen werden van nabij opgevolgd. Met het oog op een betere controle en een betere uitwisseling van informatie en kennis bij de implementatie van de tax shelterregeling, werden de contacten tussen de uitvoerende administraties versterkt en werd een ontwerptekst voor een samenwerkingsakkoord betreffende de tax shelter voor de audiovisuele sector en de podiumkunsten uitgewerkt.

Verder screende ik de bestaande, verouderde coproductie-akkoorden, afgesloten door België. De akkoorden met Italië en Zwitserland die een belemmering voor internationale samenwerking vormden, werden opgezegd of opgeschort. We onderhandelden mee aan het herziene Verdrag van de Raad van Europa inzake cinematografische coproductie. Op 26 juli 2018 werd het instemmingsdecreet met deze conventie van de Vlaamse Gemeenschap gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. In 2018 werd een memorandum van overeenstemming tussen de regeringen van de Belgische gemeenschappen en de regering van Canada ondertekend, dat in de plaats zal komen van het verouderde coproductie-akkoord. De gesprekken met Frankrijk over het akkoord zijn in een eindfase aanbeland. Tot slot startte ik recent nieuwe onderhandelingen met het oog op een Vlaams-Chinees coproductie-akkoord.

Met de bevoegde collega-ministers van de Franse en Duitstalige Gemeenschap en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, onderhandelde ik een samenwerkingsakkoord om te komen tot een nieuw beleid inzake filmkeuring. In het ontwerpdecreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur wordt

opgenomen dat de andere overheden een bijdrage zullen overmaken aan de Vlaamse Gemeenschap voor de werking van het gezamenlijk systeem. Dit ontwerpdecreet zal eind 2018 voorgelegd worden aan het Vlaams Parlement. Met dit akkoord zal Kijkwijzer ingevoerd worden voor films voor het eerst vertoond in een Belgische bioscoop. Deze keuze verhoogt de transparantie en de betrouwbaarheid van de filmkeuring. Het betreft een co-regulerend systeem, waarbij de distributeur de film classificeert aan de hand van de voorgeschreven kijkwijzermethodologie. Er wordt een duidelijke klachtenprocedure voorzien en de classificaties gelden als informatieve aanbeveling. Het akkoord voorziet in de mogelijkheid van een uitbreiding naar content bedoeld voor lineaire en niet-lineaire omroepen.

Beleidsopties 2019

Begin 2019 zal ik het regelgevend traject voor de instemming met het samenwerkingsakkoord voor de filmkeuring afronden, zodat mijn administratie de werking kan uitrollen. Verder blijf ik meewerken aan het samenwerkingsakkoord aangaande de tax shelter en onderneem ik de nodige stappen met het oog op de instemmingsprocedure. Een samenwerkingsakkoord draagt bij tot het verduidelijken en versterken van de rol van de Vlaamse Gemeenschap bij de implementatie van de tax shelter, komt tegemoet aan een bevoegdheidsproblematiek en verzekert een goede en duurzame samenwerking met de federale cel tax shelter op het vlak van informatie- en kennisuitwisseling.

Ik zal blijvend werk maken van de coproductie-akkoorden met Frankrijk en China, en het gemengde verdrag voor cinematografische coproducties van de Raad van Europa onder de aandacht brengen van mijn bevoegde collega-ministers, zodat ook zij de nodige stappen zetten met het oog op de ratificatie.

Tot slot zal ik ook toezien op een goede uitvoering van de beheersovereenkomst door het VAF. Het voeren van een gediversifieerd vertoningsbeleid met een evenwicht tussen grote en kleine spelers en aandacht voor regionale spreiding, blijft een aandachtspunt. Ook de andere accenten – voldoende aandacht voor documentaire, scenario, ontwikkeling, principes van goed bestuur en het stimuleren van innovatie, experiment en crossmediale content – worden opgevolgd. Eind 2019 zal ook het eerste nieuwe sectormoment plaatsvinden, met als doel het op gang brengen van een dialoog tussen beleidsmakers en de sector.

SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de cultuursector stimuleren

In 2017 keurde de Vlaamse regering de conceptnota '*Een langetermijnvisie voor aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector*' goed, dit ter stimulering van ondernemerschap en aanvullende financiering in de culturele sector. De conceptnota identificeert vier speerpunten: een Cultuurloket, een financiële partner¹ die Cultuurkredieten op maat van de cultuursector verstrekt (inclusief de Kunstkoopregeling), een beleid m.b.t. cross-sectorale samenwerking en een optimaal fiscaal beleid. Deze vier speerpunten implementeer ik stapsgewijs.

2.1. OD 1 De aandacht voor de economische waarde van cultuur versterken*Beleidsrealisaties 2014-2018*

Met mijn beleidsinitiatieven in het kader van de conceptnota heb ik de economische waarde van cultuur in de verf willen zetten, zonder hierbij afbreuk te doen aan haar intrinsieke waarde.

Eén van deze initiatieven was de uitbreiding in 2018 van het Kunstenloket naar het Cultuurloket. Cultuurloket heeft de ambitie om als een sterke genetwerkte organisatie (o.m. met Flanders DC, Vlaio, Switch, de Sociale Innovatiefabriek e.a.) sectorbreed ondersteuning te verlenen op het vlak van ondernemerschap en aanvullende financiering.

Ik geloof in sterke toekomstige leiders binnen de culturele sector. Daartoe gaf ik Antwerp Management School i.s.m. Universiteit Utrecht een driejarige opdracht om een vormingstraject rond leiderschap in cultuur onder de titel *Linc Lage Landen* (Leiderschap in Cultuur Lage Landen) uit te werken.

Op 20 mei 2016 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota '*Topevenementenbeleid - Event Flanders*' goed. Hierdoor werd er een kader aangereikt voor de uitbouw van een Vlaams topevenementenbeleid met als doel meer internationale topevenementen aan te trekken naar Vlaanderen of bestaande Vlaamse topevenementen te ondersteunen bij hun organisatie.

Event Flanders slaagde erin om een internationaal cultureel topevenement binnen te halen: de '*World Choir Games*', de 'Olympische Spelen voor koren'. Tussen 5 en 15 juli 2020 zullen de beste professionele en amateurkoren ter wereld het tegen elkaar opnemen en met Vlaamse koren verbroederen in Antwerpen en Gent. Op 15 juni 2018 werd het *hosting agreement* voor de World Choir Games in 2020 ondertekend door Interkultur (de Duitse licentiehouder van het evenement), Toerisme Vlaanderen en het Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM). Daarnaast werd er een subsidieovereenkomst met Koor&Stem opgesteld, waarin de vzw de rol van het Lokaal Organisatiecomité (LOC) toegewezen krijgt en de modaliteiten hiervoor (rechten en plichten) worden opgenomen.

In 2015 werd de regularisatie van de gesco-projecten beslist. In de cultuursector ging het om een budget van 11.000.000 euro.

Ik heb ervoor gezorgd dat een regularisatievergoeding werd toegevoegd aan de subsidie-enveloppe van de organisaties die op basis van de sectorale decreten al een werkingssubsidie ontvingen.

¹ Voorheen werd de term 'Cultuurbank' gebruikt. Aangezien inmiddels blijkt dat de term een beschermde merknaam is, wordt sindsdien verwezen naar Cultuurkredieten of kredieten verstrekt door een financiële partner.

Begin 2017 werden de onderhandelingen opgestart over het vijfde Vlaamse Intersectorale Akkoord voor de Social Profit. Deze hebben uiteindelijk tot een akkoord geleid dat op 8 juni 2018 ook door mij ondertekend werd. Ook de structureel gesubsidieerde organisaties uit de jeugd- en cultuursector zullen genieten van extra middelen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Concreet gaat het om bijkomende middelen voor sectorale pensioenbijdrage vanaf 2018 en een stijging van de eindejaarspremie vanaf 2020. In 2019 worden er eenmalig middelen voorzien voor de toekenning van ecocheques.

Voor de gesubsidieerde organisaties van PC304 is er opnieuw via een apart traject een akkoord tot stand gekomen. Op 1 oktober 2018 werd dit nieuw Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de kunstensector (VIA 2 Kunsten) ondertekend. Voor de uitvoering van de afspraken van dit akkoord voorzie ik in 2019 573.000 euro en vanaf 2020 1.924.000 euro. Deze middelen worden ingezet voor het realiseren van maatregelen ter verhoging van de koopkracht.

Beleidsopties 2019

In 2018-2019 komt het nieuwe Cultuurloket op kruissnelheid en wordt de dienstverlening stelselmatig uitgebreid. Cultuurloket zal zich focussen op eerstelijnsadvies en de tweede lijn overlaten aan de markt en hiertoe waar nodig doorverwijzen.

LinC Lage Landen gaat het eerste jaar van de opdracht in en heeft hiervoor 10 toekomstige Vlaamse leiders geselecteerd die samen met 10 Nederlandse leiders een intensief traject zullen volgen.

In 2018-2019 wordt er geschreven aan een memorandum met de visie en meerwaarde van Event Flanders. In de voorbereiding van dit document zal ook aandacht geschonken worden aan de afstemming van (de rollen van) de betrokken entiteiten en zal bepaald worden welk soort evenementen men in de toekomst naar Vlaanderen wil halen.

Daarnaast zal in 2019 binnen Event Flanders ook verder gewerkt worden aan de voorbereiding van de 'World Choir Games' in 2020. Om ruchtbaarheid te geven aan dit evenement en de betrokkenheid van het Vlaamse koorleven te optimaliseren, wordt in 2019 ook een kick-off-evenement georganiseerd door het LOC.

2.2. OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de cultuursector

Beleidsrealisaties 2014-2018

Om samenwerkingsverbanden tussen de cultuursector en andere sectoren te stimuleren heb ik in 2017 een experimentele projectoproep gelanceerd om innovatieve partnerprojecten te steunen. 19 projecten werden geselecteerd voor een totaal van 327.493,48 euro die vanaf december 2018 van start gingen. In juni 2018 werd een tweede oproep gelanceerd.

In 2018 liet ik de eerste oproep ook evalueren, wat resulteerde in de nodige aanpassingen van het reglement. Omwille van de cultuurbrede scope was het niet langer relevant om de partnerprojecten in het Kunstendecreet te laten staan en vond het instrument een nieuwe decretale basis in het ontwerpdecreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur.

Beleidsopties 2019

In het voorjaar van 2019 komt er een derde oproep binnen de partnerprojecten en zal ik mijn administratie vragen om de drie voorbije oproepen te evalueren.

2.3 OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren*Beleidsrealisaties 2014-2018*

Na 10 jaar CultuurInvest liet ik het investeringsfonds grondig evalueren. Hieruit bleek dat CultuurInvest geen antwoord biedt op het marktfalen in de cultuursector en dat de cultuursector een eigen aanpak vergt.

Met de Conceptnota '*Een langetermijnvisie voor aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector*', meer bepaald via het speerpunt Cultuurkredieten, werden de fundamenteën voor een nieuwe benadering gelegd. Via een openbare aanbesteding met marktbevraging werd een financiële partner gevonden met ervaring in het not-for-profit ondernemen namelijk Hefboom cvba. Er werd een beheersovereenkomst afgesloten met Hefboom om de komende vijf jaar rentevrije (voor individuele cultuurprofessionals) en rentearme (voor culturele organisaties) Cultuurkredieten tot 100.000 euro te verstrekken en de kunstkoopregeling financieel af te handelen (zie SD 1.3.).

Inzake de tax shelter (zie ook SD 1.6.) werd een belangrijke stap gezet. Bij wet van 25 december 2016 werd de bestaande regelgeving voor de audiovisuele sector uitgebreid naar podiumkunsten. Bedrijven die investeren in een erkend Europees podiumwerk, zowel van commerciële als niet-commerciële spelers, kunnen dankzij de tax shelter een belastingvrijstelling krijgen. Vanaf midden maart 2017 konden aanvragen tot erkenning van een podiumwerk worden ingediend. Eind 2017 werden 204 aanvragen geteld; eind september 2018 waren dit er reeds 400.

De voornaamste knelpunten die naar voren kwamen uit een eerste evaluatie betreffen de verplichte onderwerping van vzw's aan de vennootschapsbelasting, de verenigbaarheid met het Kunstendecreet, het inschakelen van vrijwilligers en het innen van giften. Dit neemt niet weg dat de vzw's wel degelijk hun weg vonden in dit systeem van aanvullende financiering en dat het ook voor hen zeer zinvol is. Aangezien het instrument voor de podiumkunsten nog nieuw is en zowel commerciële als niet-commerciële spelers dit instrument gebruiken, is een nauwe opvolging en permanent overleg met het federale niveau belangrijk.

In 2017 gaf ik de opdracht tot een onderzoek naar het geefbeleid in Vlaanderen en de basiskennis over giften en mecenaat in een culturomgeving. De conclusie was dat er binnen de Vlaamse cultuursector veel onaangeroerd potentieel is. Om dit te mobiliseren liet ik een driejarig vormingstraject 'Het Atelier' starten voor spelers uit het cultuurveld. Meer dan 80 organisaties uit de culturele wereld participeren aan het traject volgens grootte en financiële slagkracht.

Verder gaf ik ook de opdracht aan mijn administratie om de haalbaarheid van een Topstukkenstichting te onderzoeken voor de aankoop van Topstukken en Sleutelwerken (zie SD 7.1.).

Beleidsopties 2019

Vanaf najaar 2018 krijgen de Cultuurkredieten en de Kunstkoopregeling definitief vorm, en dat in samenwerking met Hefboom en Kunst in Huis. Hefboom werkt een concrete kredietprocedure uit en finaliseert de financiële afhandeling van de Kunstkoopregeling. De werking van Hefboom zal eveneens onderwerp zijn van een

traject waarbij duidelijke KPI's geïdentificeerd zullen worden om de impact en output van de Cultuurkredieten te meten.

Met PMV zal ik nagaan welke rol zij zullen opnemen op het vlak van Cultuurkredieten boven de 100.000 euro.

In 2019 start het tweede jaar van het vormingstraject 'Het Atelier'. In de schoot van de 84 deelnemende organisaties zullen, op basis van hun representativiteit voor de getuigengroep, een zevental organisaties geselecteerd worden om een diepgaand traject te volgen. De niet-geselecteerde organisaties krijgen de kans om de kerngroep vanop afstand te volgen en zo aan kennisopbouw te doen. Ik zal nagaan of het traject kan versterkt worden via een sensibiliseringscampagne.

Verder wil ik met de collega's van de andere gemeenschappen en het federale niveau bekijken of het tax shelter systeem nog meer en beter ingezet kan worden. Mijn prioriteit in deze is een uitbreiding met de gaming sector.

Samen met mijn collega-minister bevoegd voor Financiën en Begroting wordt een nieuwe regelgeving betreffende de inbetalinggeving van cultuurgoederen voorbereid (zie SD 7.1.).

2.4. OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten

Beleidsrealisaties 2014-2018

2017 was het eerste jaar waarin gesubsidieerde organisaties in het Kunstendecreet moesten starten met een traject om tegen 2021 volledig te voldoen aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2015 inzake de principes van goed bestuur. Doel van deze opdracht is *cultural governance* sterker te verankeren in de kunstensector. Dat moet leiden tot een verdere professionalisering van de kunstenuorganisaties. In 2018 rapporteerden de organisaties via de verantwoordingsverslagen voor het eerst in hoeverre zij al aan deze principes voldoen.

In de beheersovereenkomsten met de 7 kunstinstellingen werden een aantal afspraken en verplichtingen in het kader van goed bestuur opgenomen. De instellingen zijn verplicht om hieraan uiterlijk 30 juni 2019 te voldoen. Bovendien werd het Kunstendecreet aangepast door het decreet houdende wijziging van het Kunstendecreet van 29 juni 2018, waarin een beperking van de mandaatfuncties van de artistieke en zakelijke eindverantwoordelijken in erkende kunstinstellingen is opgenomen. Een mandaatfunctie heeft een duur van zes jaar en is maximaal eenmaal verlengbaar voor een duur van zes jaar.

Eind 2016 werden de statuten van deFilharmonie vzw en Brussels Philharmonic aangepast, conform de principes van goed bestuur. Ook aan de statuten van deSingel, M HKA, VAF en Kunsthuis werden de noodzakelijke wijzigingen aangebracht. Tevens werd het decreet van 30 maart 1999 houdende de oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren aangepast.

Tot slot gelden ook voor de cultureel-erfgoedorganisaties de principes van goed bestuur, zoals vermeld in het Uitvoeringsbesluit bij het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet (CED) van 24 februari 2017.

Beleidsopties 2019

Op basis van een rapport van de respectievelijke verantwoordingsverslagen zal mijn administratie nagaan wat de stand van zaken is op het vlak van de toepassing van de principes van goed bestuur bij gesubsidieerde organisaties in het Kunstendecreet, en

welke maatregelen gepast zijn en/of een bepaalde remediëring aan het Besluit van de Vlaamse Regering noodzakelijk is.

De mandaatregeling voor artistieke en zakelijke eindverantwoordelijken in Kunstinstellingen is van toepassing op alle nieuwe aanstellingen vanaf 1 januari 2019. Deze mandaatfuncties worden voor elke erkende kunstinstelling nader bepaald in een addendum bij de beheersovereenkomst.

In 2019 start de nieuwe beleidsperiode voor cultureel-erfgoedorganisaties op basis van het nieuwe CED. Het uitvoeringsbesluit bij dit decreet bepaalt dat moet voldaan worden aan de principes van goed bestuur tegen het einde van de eerste beleidsperiode. 2019 is m.a.w. het eerste jaar waarin de gesubsidieerde cultureel-erfgoedorganisaties starten met een traject om tegen 2023 te voldoen aan deze principes van goed bestuur.

2.5. OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren

Beleidsrealisaties 2014-2018

Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte wordt hoofdzakelijk vormgegeven door het percentagedecreet uit 1986 dat inmiddels meer dan 30 jaar uitvoering telt. Het was dan ook tijd voor een evaluatie. Eerst en vooral heb ik de relatie tussen de beleidsdoelstellingen en effecten laten onderzoeken in een impactstudie. De conclusie was dat het decreet voornamelijk werd gepercipieerd als een opgelegd financieel mechanisme dat zorgde voor een ongewenste afbakening van het toepassingsgebied. Bovendien reikte het decreet te weinig een kader aan voor artistieke kwaliteit.

Daarom zette ik een traject op met een extern onderzoeksteam voor het herdenken van een regelgevend kader voor Kunst in Opdracht. In het herwerken van het kader stonden transversaliteit over de beleidsdomeinen en het professionaliseren van het proces centraal. Van eind 2016 tot begin 2018 werd een onderzoekstraject gelopen in verschillende stappen, gaande van een doorlichting van de huidige regelgeving tot een herziening van het decreet. De in kaart gebrachte knelpunten vormden in een vervolgtraject de uitgangspunten voor een herziening van het decreet, waarbij eveneens de belanghebbende sectoren werden betrokken.

Het nieuwe ontwerpdecreet werd op 20 juli 2018 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering, en werd inmiddels voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Het ontwerpdecreet biedt een antwoord op de vastgestelde knelpunten zoals een ongelijke basis in het toepassingsgebied, kwaliteitsborging, flexibiliteit voor opdrachtgever en kunstenaar. Ten slotte voorziet het in de behoefte van een professioneel ondersteuningskader voor de begeleiding van Kunst in Opdracht.

Het evaluatietraject van het percentagedecreet bracht tevens de nood naar boven voor de uitbreiding van het toepassingsgebied voor kunstopdrachten in de publieke ruimte. Ter voorbereiding van een nieuw praktijkonderzoek omtrent kunst in de publieke ruimte werden verkennende gesprekken gehouden met de beleidsdomeinen die de publieke ruimte als kerntaak hebben.

De realisaties van de in 2014 opgestarte pilootprojecten 'Meer dan object' werden in een stuurgroep opgevolgd. De resultaten van de pilootprojecten werden omgezet in een reeks beleids- en praktijkaanbevelingen en worden in het najaar voorgesteld. De aanbevelingen werden ook meegenomen in de herwerking van het regelgevend kader ten behoeve van het nieuw ontwerpdecreet.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal ik het regelgevend werk voor het ontwerpdecreet kunst in de publieke ruimte afwerken en er samen met het Departement CJM uitvoering aan geven. Belangrijk is dat er voldoende wordt afgestemd met de betrokken sectoren en beleidsdomeinen door te zorgen voor een uitgebreid kennisdelingsmoment over het nieuwe decreet. Ik zal tevens aan het Departement de opdracht geven om verder werk te maken van het kennisnetwerk en van het platform Kunst in de Publieke Ruimte.

Ter voorbereiding van een tweede generatie pilootprojecten wil ik een verkennend onderzoek Kunst in de Publieke Ruimte opzetten met een groep van deskundigen met de focus op het proces van het tot stand brengen van Kunst in de Publieke Ruimte. Op basis hiervan zal ook de organisatiestructuur en aanpak van deze tweede generatie pilootprojecten voorbereid worden.

SD 3 Investeren in duurzame culturele infrastructuur**3.1. OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden***Beleidsrealisaties 2014-2018*

De beleidsrealisaties inzake infrastructuur kunnen we onderbrengen in 3 clusters.

Een eerste cluster is een inhaalbeweging op infrastructuur die de Vlaamse Regering heeft ingezet met de 42,5 miljoen euro aan FFEU (Financieringsfonds voor schuldafbouw en éénmalige investeringsuitgaven) middelen. Een historische mijlpaal die toeliet een aantal grote infrastructuurprojecten te lanceren, zonder daarbij de reguliere FoCI begroting te belasten.

Hierbij kom ik automatisch bij mijn tweede cluster: de beleidsruimte voor investeringen die ik gedurende mijn legislatuur fors heb laten toenemen met jaarlijks deels terugkerende éénmalige middelen.

Een derde cluster zijn maatregelen die werden genomen naar aanleiding van het behalen van de afgesproken klimaatdoelstellingen bij de Vlaamse Overheid. Er werd drastisch ingezet op energiezuinige maatregelen voor het behalen van de CO2 reductienorm en het gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen. In het FoCI-reglement werd een derde investeringsprioriteit toegevoegd voor het ondersteunen van gesubsidieerde organisaties zodat ook de culturele en jeugdorganisaties hun infrastructuur kunnen aanpassen aan de nieuwe klimaatnormen. De investeringsprioriteiten werden herzien naar aanleiding van een bevraging. De prioriteit theatertrekken werd behouden en als nieuwe prioriteit heb ik toegankelijkheid naar voor geschoven. Voor mijn toegankelijkheidsbeleid verwijs ik naar SD 6.1.

Gedurende de laatste 5 jaar is op de reguliere FoCI begroting voor een bedrag van 132 miljoen euro geïnvesteerd in het cultureel en jeugdpatrimonium. In het totaal gaat het om 174,5 miljoen euro op de Vlaamse Begroting.

	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal Foci Budget	10.854	11.460	44.715	34.784	30.434
Eigen infrastructuur	5.604	7.285	19.604	7.916	8.164
Provinciale middelen	-	-	-	4.295	4.295
Punctuele overeenkomsten	-	-	-	795	795
Eigenaarsonderhoud	-	-	-	3.500	3.500
Gesubsidieerde infrastructuur	5.250	4.175	20.111	17.573	12.975
Grote infrastructuur	3.985	1.675	10.834	11.397	5.475
Prioritaire subsidies incl klimaatmiddelen	1.265	2.500	9.277	6.176	7.500
Energielening	-	-	5.000	5.000	5.000
FFEU					42.500

De projecten uit de FFEU cluster zijn allemaal opgestart. Zonder in detail te treden, gaat het over de verdere uitvoering van het masterplan KMSKA, het masterplan Kasteel van Gaasbeek, het automatiseren van de trekkenwand en het aanpassen van de Rode Zaal in deSingel, renovatiewerken aan het Kasteel Ter Rijst, in het Concertgebouw Brugge en de Roma, de nieuwbouw van het Frans Masereel centrum en de nieuwbouw en renovatie in Destelheide.

Binnen de tweede cluster zijn heel wat infrastructuurprojecten opgestart. Een aantal betreft een verderzetting van beslissingen genomen in de vorige legislatuur zoals het KMSKA, de vernieuwing van de Vooruit en de bouw van de Krook in Gent.

- De renovatie van het KMSKA bevindt zich volop in de tweede fase en in de voorbereiding van de herinrichting van het museum. Het aanbestedingsdossier van

- de inrichting van het nieuwe museum werd eind 2018 afgerond. De gevelrenovatie is gestart en de ontwerper voor de tuinaanleg rondt zijn voorontwerp af.
- Begin 2018 werd in samenspraak met de Stad Antwerpen beslist om het Toekomstig Vlaams Hedendaags Kunstmuseum (het nieuwe M HKA) te bouwen op de site van het Hof Van Beroep in Antwerpen, ook gekend als de site van de voormalige Zuidersluis.
 - Aan Rosas werd een investeringssubsidie van 3 miljoen euro toegekend voor de aanpassing en uitbreiding van het gebouwencomplex Rosas/PARTS/Ictus.
 - Aan STUK Kunstencentrum vzw werd 2.400.000 euro investeringssubsidie toegekend voor de duurzame herinrichting van het STUK.
 - Het Concertgebouw kreeg een aanvullende éénmalige renovatiesubsidie van 1 miljoen euro.
 - Voor de uitbreiding van Design Museum Gent met een nieuwe vleugel werd een investeringssubsidie toegekend van 2.500.000 euro.
 - Midden 2018 werd de Open Oproep voor het masterplan en de ontwerpopdracht voor de renovatie van het Operagebouw in Gent gelanceerd. Muziekcentrum De Bijloke in Gent krijgt een investeringssubsidie van 2,3 miljoen euro voor de renovatie van de concertzaal. Momenteel loopt de studie. De uitvoering van de renovatie is gepland voor 2019.
 - De studie van het cultuur- en congrescentrum in de Brusselse Zuidrand is in uitvoering. Resultaten van deze studie worden begin 2019 verwacht.

De derde cluster wordt gevormd rond klimaat- en energiemaatregelen. Zoals vermeld, is voor deze cluster een aparte prioritaire investeringssubsidie opgezet. Voor 2017 zijn er 31 projecten toegekend voor een totaalbedrag van 3,2 miljoen euro. In 2018 komt hier bovenop een toekenning van 5,3 miljoen euro voor 43 projecten, waarvan 19 voor Jeugd en 24 voor Culturele infrastructuur. Daarnaast werd er in de eigen infrastructuur geïnvesteerd in klimatologische en energiezuinige infrastructurele maatregelen.

Ik stelde ook 5 miljoen euro beschikbaar voor energieleningen voor het plaatsen van zonnepanelen.

Met de overdracht van de gemeenschapsbevoegdheden van de provincies naar Vlaanderen werden tevens een aantal culturele en jeugdgebouwen overgedragen. Ook hier ben ik in mijn opzet van een 'warme overdracht' geslaagd. De overdracht werd grondig voorbereid door voor elk gebouw een externe doorlichting uit te voeren die het eigenaarsonderhoud van de komende 10 jaar en verder in beeld bracht. Voor de meest dringende noden, zoals de beveiliging van het Raveel Museum, werden reeds de nodige aanpassingen uitgevoerd. In totaal gaat het om een investeringsbudget van jaarlijks 3,5 miljoen euro voor een periode van zeven jaar. De vier afzonderlijke infrastructuurovereenkomsten met het Capitool in Gent, H&L voor de Bijloke site (muziek LOD en Les Ballets C de la B), de gemeente Bornem en met de stad Mechelen worden voor de looptijd van de overeenkomst gecontinueerd.

Beleidsopties 2019

Het opgestarte beleid en de daarbijkomende investeringsprojecten worden verdergezet en uitgevoerd. Zo zijn de bouw van het nieuwe onthaalpaviljoen en de restauratie van de kapel en triomfoog van het Kasteel van Gaasbeek gepland voor 2019. In 2019 worden eveneens de eerste resultaten verwacht van de ontwerpstudie m.b.t. de restauratie van het Kasteel.

De grondige renovatie van wandelgang Stylen en van de betonnen buitenhuid van deSingel staan tevens in 2019 gepland. Fase 2 en de diverse deelprojecten van het Masterplan KMSKA zullen verdergezet worden. De renovatiewerken in Ter Rijst zullen

in het voorjaar van 2019 voltooid zijn en de nieuwbouw van het Frans Masereel Centrum wordt begin 2019 geopend.

In het voorjaar wordt de procedure Open Oproep gestart voor de aanstelling van een ontwerpteam in het kader van de studieopdracht voor de bouw van het nieuwe M HKA. Voor het operagebouw in Gent zal een ontwerpteam worden aangesteld voor het multidisciplinair herbestemmen van het operagebouw. Voor het Kaaitheter zal de studieopdracht voor de bouw van de tweede zaal en het automatiseren van de theatertechnieken opnieuw worden gepubliceerd.

De toekomstige aanpassing en uitbreiding van het gebouwencomplex Rosas/PARTS/Ictus dienen de site op lange termijn te verbeteren. Zo kunnen toekomstige gebruikers over een zeer performante en energiezuinige dansinfrastructuur beschikken.

3.2. OD 2 Een inhaalbeweging maken op vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties

Beleidsrealisaties 2014-2018

De opdracht is gegund om een quickscan te laten uitvoeren van de culturele en jeugdinfrastructuur in eigendom van FoCI, met de bedoeling een meerjarenplan op te stellen voor het toekomstig eigenaarsonderhoud. Bijzondere aandacht zal hierbij gaan naar energiebesparende maatregelen.

Door middel van de nieuwe prioriteiten voor investeringssubsidies van FoCI kunnen organisaties een inhaalbeweging maken op het vlak van energiebesparing en toegankelijkheid van de infrastructuur.

De in het najaar van 2017 afgesloten samenwerkingsovereenkomst met het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen (Inter) wordt uitgevoerd.

Beleidsopties 2019

De resultaten van de quickscan, die zowel een bouwkundige als technische rapportering van alle FoCI-gebouwen inhoudt, zullen leiden tot het opstellen van een meerjarenplan over het eigenaarsonderhoud.

3.3. OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur

Beleidsrealisaties 2014-2018

Er werd een onderzoek gevoerd naar de behoeften op het vlak van bovenlokale culturele infrastructuur om de nieuwe sectorale prioriteiten binnen het reglement voor investeringssubsidies vast te leggen. Dit nieuwe reglement schenkt, net zoals in het verleden, aandacht aan het automatiseren van de theatertechnieken. Het subsidiebedrag hiervoor werd verhoogd om te kunnen voldoen aan de laatste technologische vernieuwingen.

In het kader van de prioriteiten van de Vlaamse klimaatdoelstelling 2030 en 2050 aangaande het verminderen van de CO₂-uitstoot werd ingezet op het bereiken van energie-efficiënte maatregelen, dit met het oog op vernieuwende technieken en het reduceren van de energiekosten. Er werd een monitoringsysteem opgezet voor het opvolgen van het energieverbruik om de bewustwording van de sector te vergroten om te investeren in nieuwe technieken.

De keuze om in te zetten op het verhogen van de toegankelijkheid van infrastructuur moet in combinatie met energie-efficiënte maatregelen een hefboom vormen voor innovatieve infrastructuur.

Beleidsopties 2019

Ik geef mijn administratie de opdracht actief op zoek te gaan naar strategieën om de bestaande culturele en jeugdinfrastructuur te verduurzamen en optimaal in te zetten en zodoende in te zetten op het behalen van de Vlaamse klimaatdoelstellingen 2030-2050.

In het kader van vernieuwde strategieën start ik met deSingel een pilootproject om een energieprestatiecontract af te sluiten, waarbij de onderhoudsfirma verplicht wordt om naast het onderhoud van de technische installaties, energieverbruik te verminderen volgens een vooraf bepaald percentage.

SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal cultuurbeleid als speerpunt**4.1. OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau***Beleidsrealisaties 2014-2018*

Het Vlaams-Nederlands gastlandschap op de Frankfurter Buchmesse in 2016, een samenwerking tussen beide letterenfondsen en talrijke partners, leidde tot een verdrievoudiging van het aantal literaire vertalingen in het Duits – een perfect voorbeeld van hoe we Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van/op wereldniveau.

In 2018 schreef ik een algemene kaderrichtlijn voor het internationaal cultuurbeleid in Vlaanderen. Deze omvat de principes, uitgangspunten en doelstellingen van het internationaal cultuurbeleid en is richtinggevend voor de besteding van het internationaal cultuurbudget. De nota streeft verder naar een sterke en heldere samenwerking met de andere (overheids)actoren die actief zijn op het vlak van internationaal cultuurbeleid en culturele diplomatie.

Ik ondersteunde een twintigtal buitenlandse presentatieplekken (o.a. de Ruhrtriënnale, Operadagen in Rotterdam, ImpulsTanz, Malta Festival, Momix, Biënnale van Venetië) die de Vlaamse kunsten op een belangrijke manier onder de aandacht brachten. Het gaat hier zowel om prestigieuze festivals voor een breed publiek die belangrijk zijn voor de uitstraling van Vlaanderen als om kleinere plekken die vaak heel doordacht op lange termijn werken binnen een bepaalde niche.

Mijn huidig internationaal programma telt ook acht buitenlandse residenties waar jaarlijks 19 kunstenaars kunnen verblijven. *Le 18* in Marrakesh werd toegevoegd aan de lijst residenties waarmee de Vlaamse overheid een overeenkomst heeft. De ateliers in Cité Internationale des Arts waren aan renovatie toe, en werden in 2018 gerenoveerd.

In het kader van de Biënnale van Venetië werd voor de renovatie van het paviljoen in 2017-2018 nauw samengewerkt met de Franse Gemeenschap.

Het belang van ministeriële culturele zendingen kan tevens nauwelijks onderschat worden voor het onderstrepen van het belang van het buitenland voor onze kunstenaars en vormt een belangrijk element in de mix van culturele diplomatie. Tijdens de voorbije vier jaren bezocht ik alle buurlanden, maar ook Oostenrijk, Polen, Spanje, Zuid-Afrika, de Verenigde Staten en Québec.

De digitale tool Arts Flanders werd vernieuwd en is sinds het najaar 2017 operationeel. Arts Flanders biedt een inventaris van de internationale plekken waar Vlaamse kunst en cultuur te zien zijn en wordt als intern planningsinstrument gebruikt voor de administraties, cultuursteenpunten, koepels en fondsen.

Beleidsopties 2019

Ik zal blijven inzetten op de Vlaamse aanwezigheid op buitenlandse presentatieplekken. Momenteel worden ook de mogelijkheden onderzocht voor een kunstenaarsresidentie in Japan en een residentie die zich op de crossover tussen cultuur en technologie richt.

In samenwerking met het KMSKA ondersteunen mijn collega-minister van Toerisme en ik tijdens de Biënnale van Venetië van mei tot november 2019 een tentoonstelling over de Vlaamse Meesters.

4.2 OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners

Beleidsrealisaties 2014-2018

Bij aanvang van deze legislatuur heb ik drie prioritaire partners bepaald voor het cultuurbeleid: de Franse Gemeenschap, Nederland en Marokko. Sinds begin 2018 werd tevens de samenwerking met Hauts-de-France geïntensifieerd en ook Noordrijn-Westfalen (NRW) profileert zich meer en meer als een interessante partner. De keuze voor een aantal prioritaire landen en een geografische focus op de buurlanden sluit vanzelfsprekend niet uit dat er ad hoc, op vraag van de sector of uit diplomatieke overwegingen, een tijdelijke focus kan zijn op andere landen. In deze legislatuur was dat het geval voor Zuid-Afrika, China, Japan en Québec.

Vanaf 2014 heb ik door een nauwe samenwerking met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap concrete invulling en dynamiek gegeven aan het cultureel akkoord uit 2012 tussen de twee Gemeenschappen. Dit resulteerde in een opmerkelijke vooruitgang o.a. in dossiers zoals de tax shelter, het kunstenaarsstatuut en de filmkeuring. Dit partnerschap is ook de voortrekker van de Interministeriële Conferentie (IMC) Cultuur, in de schoot van het Overlegcomité, die sinds 2017 een zesmaandelijks overleg tussen alle ministers in België met een culturele bevoegdheid installeert. Sinds januari 2018 neem ik hiervan het voorzitterschap op.

Ook in de culturele sector zelf is er een sterke dynamiek van samenwerking met de Franse Gemeenschap. De jaarlijkse projectoproep kent na drie edities reeds 192 projectaanvragen.

In 2015 organiseerden de Vlaamse en Nederlandse overheden het zeer geslaagde feestjaar BesteBuren om het 20-jarig bestaan van de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland te vieren. Via een gemeenschappelijk fonds, beheerd door het Vlaams-Nederlands Huis deBuren en DutchCulture, werden 105 Vlaams-Nederlandse culturele samenwerkingsprojecten ondersteund.

Om de samenwerking beter, efficiënter en meer ten dienste van het culturele veld in te richten, initieerde ik in 2016, samen met mijn Nederlandse collega-minister bevoegd voor Cultuur, een reflectieoefening over de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking. Het doel was de complementariteit van de bestaande culturele organisaties² te verhogen, ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven en zo nieuwe impulsen te geven aan de culturele relaties met onze naaste burenen. In 2017 werd de reflectieoefening afgerond met als belangrijkste winstpunt dat de zes betrokken instellingen aangeven dat zij zowel op strategisch als praktisch-uitvoerend vlak hechter gaan samenwerken, en daar ook andere actoren in het kunstenveld bij zullen betrekken. Voor het Vlaams-Nederlands Huis deBuren, De Brakke Grond en Ons Erfdeel werden de gemaakte afspraken verankerd in een beheersovereenkomst voor de periode 2018-2020.

De Nederlandse Taalunie legt naar aanleiding van de reflectieoefening de focus terug op haar beleidsfunctie met vijf aandachtsgebieden: standaardtaal; Nederlands, taalvariëteiten en andere talen; onderwijs binnen het taalgebied; onderwijs buiten het taalgebied en taal en cultuur. De nieuwe beleidsfunctie impliceert dat de Taalunie uitvoerende taken overdraagt aan instellingen die daar beter voor gepositioneerd zijn. Zo worden het Vlaamse en het Nederlandse Letterenfonds en het Fonds Podiumkunsten

² Zes instellingen binnen de Vlaams-Nederlandse culturele ruimte werden betrokken: de Nederlandse Taalunie, het Vlaams-Nederlands Huis deBuren, De Brakke Grond, Ons Erfdeel, het Vlaams Fonds voor de Letteren en het Nederlands Letterenfonds.

als uitvoerende partijen betrokken bij de Prijs der Nederlandse Letteren en de Toneelschrijfprijs.

Op 25 januari 2018 sloot ik een culturele samenwerkingsovereenkomst met de Regio Hauts-de-France voor de periode 2018-2020. Hauts-de-France is een belangrijke grensregio van Vlaanderen, gezien de grote historische, socio-economische en culturele verwevenheid. De overeenkomst komt tegemoet aan reële operationele en praktische noden in de cultuursector. Sinds 2014 kunnen de Europese Interregmiddelen namelijk niet langer ingezet worden voor cultuur. Met deze overeenkomst beoog ik de bestaande culturele samenwerkingen te bekrachtigen en nieuwe initiatieven te faciliteren. De lancering van een eerste projectoproep leidde tot de ondersteuning van acht projecten die zullen plaatsvinden tussen september 2018 en augustus 2019.

In 2016 werd een nieuwe samenwerkingsovereenkomst ondertekend met het Koninkrijk Marokko. De vzw Daarkom werd ontbonden en het gebouw aan de Wolvengracht werd verlaten. De nieuwe vzw Darna werd opgericht in februari 2017 en werd ondergebracht in de Steenstraat in Brussel. De doorstart van het Vlaams-Marokkaans culturenhuis werd in 2017 concreet met een openingsfestival op de nieuwe locatie en een Projectoproep – Darna Express. Het Culturenhuis zet zich daarmee op de kaart als een verbindende culturele organisatie om de interculturele dialoog te realiseren.

Ook met Quebec werd in 2017 een algemeen werkprogramma opgesteld voor de periode 2018-2020. In dit kader werd een bezoekersprogramma georganiseerd met een focus op de podiumkunsten voor jong publiek. In april 2018 ontving Vlaanderen een delegatie uit Quebec. Een Vlaamse delegatie van culturele actoren zal in het najaar op zijn beurt door Quebec ontvangen worden.

Beleidsopties 2019

In het kader van de samenwerkingen met de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap, Hauts-de-France en Quebec zal ik nieuwe projectoproepen lanceren ter ondersteuning van de samenwerking tussen culturele actoren.

De samenwerkingsakkoorden zijn in ons land blijvende kaders om een cultuur van overleg te installeren. In het kader van het Akkoord met de Franse Gemeenschap plan ik in 2019 na de eerste 5 jaar een feestelijk moment. Ook de Duitstalige Gemeenschap zal hier uitzonderlijk bij aansluiten.

Tevens zal ook het bilateraal overleg met de internationale partners verdergezet worden om informatie en ervaringen uit te wisselen. Met de Regio Hauts-de-France wordt in het najaar een netwerkevenement georganiseerd om culturele actoren uit beide regio's met elkaar in contact te brengen en culturele samenwerking te stimuleren.

Vlaanderen en Nederland zullen ook in 2019 verder blijven werken aan een gemeenschappelijke culturele ruimte. Ik zal minstens nog twee keer samenkomen met de Nederlandse minister van Cultuur om het bilaterale overleg over de culturele samenwerking verder te zetten. Speciale aandacht gaat hierbij naar het beter ondersteunen van initiatieven die bottom-up tot stand komen tussen Vlaamse en Nederlandse organisaties in het culturele veld.

Op de uitnodiging van de Chinese overheid om de culturele samenwerking te stimuleren, via een nieuw werkprogramma dat in 2018 werd onderhandeld, zal ik in november een bezoek brengen aan Beijing. Naar aanleiding van de nieuwe opdracht van Arts Flanders Japan, zal ik voordien Tokio bezoeken. Om beide samenwerkingen

ook in het veld te versterken, laat ik mij vergezellen door een delegatie van telkens tien culturele actoren.

4.3 OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau

Beleidsrealisaties 2014-2018

Vlaanderen nam de afgelopen jaren actief deel aan de besluitvorming op het niveau van de Europese Unie. Het Vlaamse engagement vertaalde zich in de eerste plaats in de deelname aan alle 'Open Method of Coordination' werkgroepen (OMC's) waarin experts kennis en goede praktijken uit hun eigen cultuurbeleid delen met collega's uit andere lidstaten. Via een actieve deelname aan raads werkgroepen en raden (vooral tijdens de periodes van het woordvoerschap voor Vlaanderen) slaagde ik er ook in om eigen accenten te leggen in het EU debat. Zo pleitte ik o.a. voor meer linken tussen Jeugd en Cultuur (bv. via het Solidariteitscorps) en heb ik, samen met andere ministers, geargumenteed dat de culturele en creatieve sectoren (CCS) een apart EU subsidieprogramma nodig hebben met voldoende budget.

In overleg met de Franse en Duitstalige Gemeenschap werd in 2018 een rapportering over de implementatie van de UNESCO 2005 Conventie ter bescherming en promotie van de diversiteit aan culturele uitdrukkingen opgemaakt en ingediend. De Vlaamse bijdrage aan de rapportering werd geschreven in overleg met de betrokken beleidsdomeinen en het culturele maatschappelijk middenveld.

In 2017 actualiseerde Kunstenpunt in overleg met het Departement CJM het Vlaamse luik van het 'Compendium on Cultural policies and trends in Europe', een online inventaris met beschrijvingen van het cultuurbeleid in de verschillende lidstaten van de Raad van Europa. Vlaanderen zal de ontwikkelingen van de Compendium Associatie nauwgezet opvolgen.

Beleidsopties 2019

Vlaanderen zal de dialoog met het EU niveau en de andere lidstaten ook in 2019 verderzetten. De OMC's blijven doorlopen en op beleidsvlak zullen er beslissende stappen gezet worden in de onderhandelingen over de toekomst van de EU cultuursubsidies na 2020.

Verder zal Vlaanderen, in nauw overleg met het culturele middenveld, actiever inzetten op de Vlaamse prioriteiten binnen de Unesco 2005 Conventie ter bescherming en promotie van de diversiteit aan culturele uitdrukkingen.

4.4. OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen

Beleidsrealisaties 2014-2018

In 2014 werden de voormalige cultuur- en mediaprogramma's van de Europese Commissie gefuseerd tot het Creative Europe programma 2014-2020. De oprichting van één Creative Europe Desk Vlaanderen (voorheen CultuurContactpunt en MEDIA Desk) maakt dat de culturele, creatieve en audiovisuele sectoren nu terecht kunnen op één plek (Departement CJM) met één website: www.creativeeurope.be

Door extra in te zetten op netwerking, zichtbaarheid en samenwerking met belangenbehartigers en beleidsmedewerkers in Vlaanderen, Europa en de Europese Commissie, draagt Creative Europe Desk Vlaanderen bij aan het maximaliseren van internationale opportuniteiten voor de Vlaamse CCS met steun van Creative Europe.

Als helpdesk over Europese subsidies, informeert Creative Europe Desk Vlaanderen potentiële aanvragers over alle relevante Europese subsidiemogelijkheden. In 2018 is de garantiefaciliteit van het Europees Investeringsfonds ondertekend met PMV en ST'ART binnen het kader van het Creative Europe Programma. De garantiefaciliteit richt zich op sectoren zoals design, beeldende kunsten, muziek, architectuur en culturele activiteiten. Het doel van de regeling is dat in totaal meer dan 140 kmo's in de culturele en creatieve industrie toegang krijgen tot financiering.

Beleidsopties 2019

Nu de Vlaamse CCS grotendeels de weg kennen naar de Creative Europe Desk Vlaanderen kan er verder gefocust worden op het verhogen van de kwaliteit van de Vlaamse subsidieaanvragen om zo de Europese competitie nog beter aan te kunnen.

De Desk blijft ook de vinger aan de pols houden in de sectoren zelf en levert input op Vlaams en Europees beleidsniveau voor de Europese onderhandelingen voor het nieuwe Creative Europe programma 2021-2027. Er zal ook worden ingezet op doelgroepen die tot nu toe minder snel toegang vonden tot de Creative Europe Desk, zijnde videogameprofessionals, crossmedia, virtual reality & webserie producenten en mediatechnische bedrijven.

SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk*Beleidsrealisaties 2014-2018*

Op basis van een participatief traject (via o.a. het Cultuurforum 2016, de KPMG-studie 'Operationeel netwerkmodel gecoördineerde decentrale dienstverlening voor de culturele sector' en een sectormoment in 2017) kwam mijn visienota 'een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' tot stand die eind 2017 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

De Nederlandse Taaluniecommissie digitaal erfgoed (2014-2018) leverde beleidsmatige rapporten op over *lessons learned* uit grote digitaliseringsprojecten, succesfactoren voor Nederlands-Vlaamse samenwerking en de voorwaarden voor instellingen om hun collecties en collectiegegevens als open data vrij te kunnen geven.

Beleidsopties 2019

In het najaar van 2018 wordt, samen met VIAA, PACKED, Cultuurconnect en Publiq, een actieplan vormgegeven om de speerpunten van de visienota inzake digitalisering zo goed mogelijk in de praktijk om te zetten. Dit wordt vanaf 2019 gecommuniceerd en geoperationaliseerd.

- 5.1. OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid

Beleidsrealisaties 2014-2018

Het deponeringskader voor digitale publicaties werd vormgegeven: van een onderzoek naar de haalbaarheid (uitgevoerd door de VEB) naar een wettelijk kader (coördinatie door de KBR).

De opdracht van het VIAA in functie van het kostenefficiënt digitaliseren en op lange termijn bewaren, ontsluiten en verspreiden van digitale culturele content werd bestendigd. De focus ligt nog steeds op audiovisueel materiaal, maar er werd eveneens een werking ten aanzien van de podiumkunstensector opgezet, die vanaf 2019 structureel ondersteund wordt. Naar aanleiding van de herdenking van WOI werd – complementair aan 'Het Archief voor het Onderwijs' – het interactieve platform 'Het Archief' gepubliceerd met meer dan 270.000 gedigitaliseerde krantenpagina's uit de oorlogsjaren.

In september 2018 werd beslist om de werking van VIAA, PACKED vzw en Lukas-Art In Flanders te integreren in een nieuwe organisatie die vanaf 2019 operationeel zal zijn. Hiervoor werd een decretale basis ingeschreven in het ontwerpdecreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur, op basis waarvan de structurele ondersteuning vanaf 2019 aan de hand van een beheersovereenkomst vormgegeven wordt.

M.b.t. de overdracht van de provinciale erfgoeddatabanken werd een onderzoek opgestart met het oog op een optimale integratie van de databanken (zie SD 7.2.).

Beleidsopties 2019

Het actieplan, gekoppeld aan de visienota, bevat een aantal acties m.b.t. 'digitale infrastructuur' (hard-, software en dienstverlening) teneinde de digitale duurzame bewaring en ontsluiting van cultureel materiaal te faciliteren.

De fusie van VIAA, Lukas-Art In Flanders en PACKED zal nauwgezet worden opgevolgd. De taken en opdrachten zullen worden verfijnd en vastgelegd in een nog af te sluiten beheersovereenkomst.

5.2. OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie

Beleidsrealisaties 2014-2018

De recurrente werking van sectororganisaties zoals VIAA en PACKED, alsook het proces om tot de visienota te komen, heeft bijgedragen tot het stimuleren van het debat over digitale attitudes.

De zelfevaluatietool 'Digitale maturiteit bij culturele organisaties' werd ontwikkeld. De lancering van de tool is gepland begin 2019.

Beleidsopties 2019

Ook voor het speerpunt 'digitale innovatie' zullen er binnen het actieplan een aantal acties naar voren geschoven worden om zo de digitale innovatie in de cultuursector te stimuleren.

Door het operationaliseren van de zelfevaluatietool kunnen deelnemende culturele organisaties hun ontwikkelingsniveau inzake digitale maturiteit meten en vergelijken met dat van andere organisaties in de sector. De zelfevaluatietoolkit zal door de Vlaamse overheid ook als monitoringstool worden gebruikt bij de implementatie van de visienota, zodat gerichte beleidsacties mogelijk worden met het oog op de verbetering van specifieke aspecten van de 'digitale werking' van culturele organisaties.

5.3. OD 3 Inzetten op een integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau

Beleidsrealisaties 2014-2018

De opdracht van de organisatie Cultuurconnect, die gegroeid is uit de werking van LOCUS en Bibnet, werd vanaf 1 juli 2016 decretaal verankerd. Het doel van de organisatie is het ondersteunen van gemeenten bij de digitale uitdagingen van hun cultuurbeleid. Cultuurconnect werkt hiervoor samen met bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra, technologiespelers en artistieke initiatieven en legt waar nodig ook sectoroverschrijdende verbindingen. Via gerichte projectoproepen aan cultuurprofessionals krijgt Cultuurconnect een zicht op digitale uitdagingen in de sector.

In 2016 kreeg Cultuurconnect de opdracht om een eengemaakt digitaal bibliotheekstelsel (EBS) voor heel Vlaanderen en Brussel te realiseren. Het EBS moet de aparte provinciale bibliotheeksystemen vervangen. Het zal de openbare bibliotheken op een hedendaagse manier de toekomst in loodsen door een gebruiksvriendelijke en betrouwbare dienstverlening van alle bibliotheken te integreren, te verbeteren en de samenwerking tussen bibliotheken te vergemakkelijken.

Verder zette Cultuurconnect de procedure op voor een overheidsopdracht voor diensten voor de uitbouw en de implementatie van dat bibliotheekstelsel voor de openbare bibliotheken in Vlaanderen. Na een uitgebreide selectie- en gunningsfase gunde Cultuurconnect de opdracht in september 2017 aan OCLC-HKA met de bibliotheeksoftware Wise.

Cultuurconnect nam, in aanloop van het EBS, ook de provinciale bibliotheeksystemen in beheer vanaf 1 januari 2018.

Tot slot liet Cultuurconnect, onder begeleiding van een stuurgroep van cultuur- en gemeenschapscentra, een studie uitvoeren naar de wenselijkheid, haalbaarheid, modellen en randvoorwaarden van een meer gecentraliseerde aanpak van ticketingsystemen voor cultuur- en gemeenschapscentra.

Beleidsopties 2019

Voor 2019 voorzie ik dat Cultuurconnect de werking verder zal versterken ten dienste van de lokale besturen.

In het kader van de uitbouw van het EBS zal Cultuurconnect de eerste migratiegolf afronden, de tweede verderzetten en de derde migratiegolf opstarten als deel van het meerjarig implementatietraject. Begin 2019 gaan de eerste bibliotheken live in de nieuwe omgeving, na een intensief begeleid migratietraject met datamigratie, inrichting, opleiding en nazorg. Daarna volgen nog 6 migratiegolven om alle Vlaamse openbare bibliotheken op één gemeenschappelijk bibliotheekstelsel te brengen.

Cultuurconnect rolt ook een nieuw bibliotheekwebsiteplatform uit voor de openbare bibliotheken in Vlaanderen en Brussel, waarbij de online catalogus, de self-service omgeving van Mijn Bibliotheek (o.a. online verlengen, reserveren, ...) en de bibliotheekwebsite één geheel worden. Een belangrijk aandachtspunt voor de nieuwe websites is de optimalisatie voor mobiel gebruik. De overstap naar het nieuwe platform gebeurt in 3 golven. De eerste golf met de bibliotheken van Brussel, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, staat eind 2018 gepland. De tweede golf omvat de bibliotheken van Limburg en Antwerpen. Als laatste gaan de Oost-Vlaamse bibliotheken live in het voorjaar van 2019.

Tegelijk continueert Cultuurconnect haar experimenten rond digitale innovatie. Samen met de lokale indieners en externe experts onderzoekt Cultuurconnect volgens de *lean startup*-methode mogelijke oplossingen voor de ingediende digitale uitdagingen. In 2019 staat nog een oproep naar digitale uitdagingen gepland.

De bestaande digitale Cultuurconnect-diensten worden verder performant en kwalitatief uitgebaut en voortdurend geoptimaliseerd.

5.4. OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit

Beleidsrealisaties 2014-2018

Digitale culturele content moet op de leerstroom van de gebruikers worden aangeboden en op de plaats waar gebruikers vertrouwd zijn die te gaan zoeken. Dat is hoe langer hoe meer online en lang niet altijd op de website van een culturele organisatie of een gespecialiseerde databank, maar via een extern platform. Een digitale transformatie houdt in dat organisaties deze nieuwe, digitale distributiekanaal ten volle benutten en de aanwezigheid van culturele content daar verzekeren.

Enkele meer technische projecten om dit mogelijk te maken werden gerealiseerd. Het project 'Persistente Identificatie' (PID) stimuleert operationele en organisatorische samenwerking en legt duurzame koppelingen tussen collecties uit de museum-, archief- en bibliotheeksector met behulp van persistente URI's. Het project 'Beeldenhub' onderzocht hoe musea de wildgroei aan digitale beelden van

collectiestukken kunnen beheersen door een gemeenschappelijk protocol te gebruiken voor productie, beheer en het beschikbaar stellen van digitale representaties.

Impulsen in functie van open publicatieplatformen werden ondersteund, zoals 'Wikipedia Podiumkunsten' binnen de NTU commissie 'digitaal erfgoed' en 'Wiki Loves Heritage' (in het kader van 2018, het Europese jaar van het cultureel erfgoed).

Een onderzoek werd opgestart om een goed zicht te krijgen op de belangstelling voor en het (her)gebruik van digitaal erfgoed in de samenleving.

Via het 'Reglement inhaalbeweging digitale collectieregistratie bij collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties' (2018) wordt er ingezet op het wegwerken van achterstanden in collectieregistratie, het aanscherpen van de benodigde digitale attitudes en digitale strategie. Er werden 39 dossiers ingediend.

Beleidsopties 2019

Het actieplan, gekoppeld aan de visienota, zal het mogelijk maken om acties naar voren te schuiven teneinde hergebruik van digitale content en digitale innovatie in de cultuursector te stimuleren.

SD 6 Stimuleren en ondersteunen van 'leren door te participeren' en 'participeren door te leren' in een superdiverse samenleving

- 6.1. OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's

Beleidsrealisaties 2014-2018

Cultureel leren is een dynamisch gegeven, waarbij cultuureducatie één element vormt in een samenspel van participatie, informatie, bemiddeling en creatie, in diverse contexten zowel formeel (bv. op school), niet-formeel (bv. in een vorming) of eerder informeel (bv. thuis of in een vereniging). Het maakt deel uit van een breder geheel aan maatregelen die de burger in staat stellen – door het verwerven van culturele competentie of cultureel te leren – zowel cultuur te beleven, over en van cultuur te leren en zelf cultuur te creëren.

Alvorens dit te kunnen realiseren, moet iedereen in de samenleving toegang hebben tot cultuur in al haar verschijningsvormen.

Daarom heb ik de instrumenten die hiertoe kansen creëren in de loop van mijn legislatuur geoptimaliseerd. Binnen de klijntijnen van het Participatiedecreet zijn er een aantal beleidsmaatregelen die gericht inzetten op de vrijetijdsparticipatie van kwetsbare groepen in de samenleving. Zo kunnen lokale besturen intekenen op een trekkingsrecht mits zij een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie realiseren of kunnen mensen in armoede beroep doen op een financiële tussenkomst van het Fonds Vrijetijdsparticipatie (beheerd door Demos vzw) via hun lidorganisaties. En dan is er natuurlijk UiTPAS, een spaar- en voordelenkaart waarmee mensen in armoede – naast spaar- en ruilkansen – ook een structurele korting krijgen op het vrijetijdsaanbod dat het UiTPAS-label draagt.

Ik heb in overleg met al deze actoren (en het Steunpunt Vakantieparticipatie) een stapsgewijze afstemming gerealiseerd, om voor de financieel meest kwetsbaren de drempel te verlagen en de dienstverlening te vereenvoudigen. Tegelijk dient de afstemming om aanbodverstrekkers, lokale overheden en intermediaire organisaties te sensibiliseren en te ondersteunen in het werken met deze kwetsbare groep.

Het platform en de bovenlokale UiTPAS krijgen concreet vorm in 2019 door publiek vzw en Demos vzw, waarmee ik in 2016 een nieuwe beheersovereenkomst sloot.

Jaarlijks is er een oproep aan lokale besturen om de UiTPAS aan te bieden in hun stad, gemeente of regio. Momenteel is UiTPAS actief in 42 steden en gemeenten met 160.000 pashouders over gans Vlaanderen. In 2018 lanceerde publiek vzw een UiTPAS-app en werd de automatische toekenning van het kansentarief gerealiseerd, wat het bereik en de gebruiksvriendelijkheid van UiTPAS verhoogt.

In september 2018 lanceerde ik, samen met mijn federale, Brusselse en Franstalige minister-collega's, de museumpas (Museumpassmusées), die een jaar lang gratis toegang verleent tot de vaste collecties van alle deelnemende musea. Museumpas wil de zichtbaarheid van de musea vergroten en de drempel tot cultuur verlagen. Ik bekijk, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed en in overleg met de betrokken organisaties, of op termijn afstemming en een eventuele integratie met de Open Monumentenkaart mogelijk is.

In 2018 werd de fusie publiq-BILL (ex-CJP) gerealiseerd waardoor de ondersteuning van cultuurcommunicatie en -participatie van jong tot oud is geïntegreerd in één organisatie.

Bovenstaande ontwikkelingen zitten ook vervat in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA 2015-2019) en het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan. In het kader van het VAPA organiseerde ik jaarlijks een sectoraal en intersectoraal verticaal permanent overleg (VPAO) waarin ik beleidsmaatregelen en -beslissingen aftoetste met mensen in armoede zelf. Ik onderzocht daarnaast de publiekswerking van de grote kunstinstellingen specifiek gericht op mensen in armoede. Nood aan intervisie en ondersteuning kwam hier duidelijk naar boven. Ook aan andere horizontale beleidsplannen droeg ik bij, zoals het Horizontale Integratiebeleidsplan en het Gelijkekansenbeleidsplan.

In 2018 startte ik een samenwerkingsovereenkomst met Inter vzw in het kader van toegankelijkheid. Inter deed verkennend onderzoek naar bestaande toegankelijkheidslabels in andere Europese landen met het oog op het ontwikkelen van een toegankelijkheidslabel voor Vlaanderen (in samenwerking met Toerisme Vlaanderen en het Agentschap Onroerend Erfgoed). De resultaten van dit onderzoek zullen het startpunt vormen van een gezamenlijk visie-oefening met FoCI, Toerisme Vlaanderen, Agentschap Onroerend erfgoed en het Departement CJM. In het najaar van 2018 worden een aantal vormingen voor baliemedewerkers en andere geïnteresseerde medewerkers van cultuurorganisaties georganiseerd over principes van toegankelijkheid en onthaal van personen met een handicap.

In samenwerking met mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn kreeg cultuureducatie voor het jonge kind bijzondere aandacht. Het voorbije jaar schreef ik binnen dit partnerschap een onderzoek uit naar de invloed van cultuureducatie- en participatie op de allerkleinsten. Het onderzoek bevestigt dat vroege cultuurbeleving op vele vlakken correleert met de cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van jonge kinderen.

Om (actieve) cultuurparticipatie van ouderen te stimuleren, is er samenwerking nodig tussen de kunst- en cultuursectoren, gezondheidszorg en welzijn. Daarom werkte ik in de periode 2014-2016 mee aan het Europees samenwerkingsproject '*Long Live Arts*'. Dit driejarig samenwerkingsproject (met Vlaanderen, Nederland, Groot-Brittannië en Duitsland) werd in 2016 afgerond en vertaald in een intentieverklaring tot samenwerking op Vlaams niveau die ik met mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn op het slotevent ondertekende. In deze verklaring stellen we een aantal acties voorop waarmee we cultuurparticipatie van ouderen willen versterken. Deze acties kregen hun neerslag in het ouderenbeleidsplan.

In het voorjaar van 2017 bracht een lerend netwerk over cultuur en ouderen in samenwerking met de VVSG 10 gemeenten samen die willen inzetten op cultuurparticipatie van ouderen. Eind mei 2017 boog het brede welzijns- en culturele werkveld zich op de conferentie 'Kunst doet leven' over de noodzaak en mogelijkheden van cultuurparticipatie van, voor en door ouderen.

De #MeToo-discussie doet sinds oktober 2017 veel stof opwaaien. Naar aanleiding van de berichten over grensoverschrijdend gedrag in o.a. de danswereld en televisieproducties bleek grensoverschrijdend gedrag ook in de cultuur- en audiovisuele sector een probleem te zijn. Verschillende sectororganisaties kondigden aan dat zij rond de problematiek aan de slag willen gaan. Om de verschillende initiatieven op elkaar af te stemmen en ook de beleidsmatige aandacht voor het thema te versterken, nam ik het initiatief om in samenwerking met de kunsten- en

audiovisuele sector een actieplan te ontwikkelen. Om een zicht te krijgen op de omvang van de problematiek, gaf ik de opdracht om onderzoek naar seksueel grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector in Vlaanderen op te zetten. De onderzoekers brachten in deze studie grensoverschrijdend gedrag op een zeer gedetailleerde wijze in kaart.

Meer algemeen heb ik een verhoogde aandacht voor de genderproblematiek in de kunstensector. Ik gaf het Departement CJM de opdracht een onderzoek uit te schrijven naar het genderevenwicht binnen de loopbanen in de creatieve sectoren. De resultaten van dit onderzoek tonen in 2018 effectieve loonverschillen tussen mannen en vrouwen, en een lagere tevredenheid van vrouwelijke kunstenaars met de extrinsieke kwaliteiten van het werk.

Naar aanleiding van de invoering van de vijf functies in het nieuwe Kunstendecreet en de afgelopen structurele beoordelingsronde schreef ik een onderzoek uit om de omschrijving van de participatiefunctie te verduidelijken. In de loop van 2017 kwam hieruit een interpretatieschema, als handvat voor de commissieleden.

In 2015 lanceerde ik een eerste Burgerkabinet rond het thema cultuurparticipatie om burgers te betrekken bij het cultuurbeleid. Meer dan 1.000 deelnemers schreven zich in voor de online gesprekken; 150 van hen werden geselecteerd om in het Vlaams Parlement in gesprek te gaan en de voorstellen van het online Burgerkabinet verder uit te werken. De deelnemers kwamen tot 17 aanbevelingen die in de beleidsbrieven van 2015-2016 verwerkt werden. Een initiatief zoals het cultuuritem in het VRT journaal, de vraag voor een flexibele cultuurpas en de roep om onderwijs beter te verweven met cultuur zijn hier enkele voorbeelden van.

Beleidsopties 2019

Eind 2018 leg ik, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Sport, een grootschalige evaluatie van UiTPAS voor aan de Vlaamse Regering met een aantal aanbevelingen voor de verdere uitrol en de ondersteuning en opvolging van UiTPAS-gemeenten en regio's.

In 2019 wordt het laagdrempelige platform, dat al het bovenlokale aanbod aan kansentarief verzamelt, ontwikkeld en de bovenlokale UiTPAS gelanceerd. Hierdoor kunnen mensen in armoede – ongeacht of een lokaal netwerk aanwezig is en/of een lokale UiTPAS wordt aangeboden – aan het bovenlokale vrijetijdsaanbod participeren. Ik ben ervan overtuigd dat de bovenlokale pas een katalysator zal zijn voor gemeenten en regio's om de sprong te wagen. In overleg met mijn collega-minister bevoegd voor Sport wil ik alvast de aanbevelingen uit het evaluatierapport UiTPAS opnemen.

Ook in de schoot van het VAPA zal er een evaluatie van de voortgang van de acties plaatsvinden.

De museumpas zal in 2019 verder uitgerold worden.

In 2019 zal Inter vzw, in het kader van de samenwerkingsovereenkomst, een analyse maken van de haalbaarheidsstudies die in het kader van de FoCI investeringssubsidies voor toegankelijkheid werden uitgevoerd. Deze analyse zal in kaart brengen wie een haalbaarheidsstudie aanvraagt, wie een dossier bij FoCI indient en wie uiteindelijk subsidies krijgt. Voor de dossiers die geen subsidies kregen doet Inter voorstellen waar er alsnog winsten kunnen gehaald worden.

Om cultuureducatie zichtbaar en duurzaam op de kaart te zetten, en de slagkracht van de diverse cultuureducatieve spelers te verhogen breng ik de werking van Vitamine C

onder bij publiek vzw. Communicatie, informatie en educatie gaan hand in hand als het gaat over het verhogen van cultuurparticipatie.

In 2019 geef ik verder uitvoering aan het actieplan grensoverschrijdend gedrag. Ik onderzoek in welke mate een bijkomend decretaal initiatief nodig en wenselijk is. Een werkgroep, bestaande uit een aantal sectororganisaties en het Departement CJM, staat in voor de opvolging en monitoring van het actieplan.

6.2. OD 2 De culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep verder uitbouwen

Wat de culturele opdracht van de VRT betreft, verwijs ik naar mijn beleidsbrief Media waar ik in OD 3.3. het cultuurplan van de VRT toelicht.

6.3. OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursector bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid

Beleidsrealisaties 2014-2018

De voorbije jaren was ik betrokken bij de opmaak van het decreet op het geïntegreerd EVC-beleid dat in 2018 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, en bij de opmaak van het geïntegreerd kwaliteitskader dat toezicht houdt op de kwaliteit van het (beroeps)kwalificerende traject (zoals een EVC-traject).

Ik werkte mee aan de opmaak van het nieuwe Strategisch Plan Geletterdheid (2017-2021) en plaatste opnieuw in de schoot van dit plan de afstemming van de niet-formele en formele volwasseneducatie hoog op de agenda.

In uitvoering van het actieplan voor het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid werd door het Departement CJM, in samenwerking met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, bekeken op welke manier het competentiedenken binnen het vrijwilligerswerk kan gestimuleerd en ondersteund worden. Ondertussen realiseerden we een concreet project in samenwerking met VDAB om competenties die vrijwilligers opdoen te valoriseren naar de arbeidsmarkt toe.

Beleidsopties 2019

Ook tijdens het laatste jaar van mijn legislatuur zal ik de ontwikkelingen m.b.t. EVC en VKS blijven opvolgen vanuit de eigenheid van de cultuur- en jeugdsectoren. Ik geef uitvoering aan de acties die in het Strategisch Plan Geletterdheid zijn opgenomen. Ook met betrekking tot het competentiedenken binnen het vrijwilligerswerk zet ik stappen vooruit.

6.4. OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner

Beleidsrealisaties 2014-2018

De afgelopen jaren heb ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Onderwijs geïnvesteerd in een versterking van de samenwerking tussen Cultuur en Onderwijs. In 2016 keurde de Vlaamse Regering het actieplan 'Cultuur en onderwijs – Samen voor meer en beter' goed. Via een gedeeld referentiekader, Cultuur in de Spiegel (CIS) en het gezamenlijke instrument Cultuurkuur willen wij de werelden van Cultuur en Onderwijs sterker verbinden.

Daarnaast startte in 2018 de samenwerking tussen het leerplichtonderwijs, het DKO en cultuurorganisaties door middel van Kunstkuur (gekoppeld aan Cultuurkuur).

De Dag van de Cultuureducatie is een jaarlijks terugkerend event waarbij professionals uit verschillende domeinen elkaar treffen en inspireren.

Op het sectormoment cultuureducatie stond ontmoeting tussen culturele spelers en kinderopvang, expertise-uitwisseling, kennisontwikkeling, inspiratie en sensibilisering centraal.

Publiq vzw ontwikkelde tevens een Familiemanifest, om culturele organisaties te stimuleren een inclusief familiebeleid uit te bouwen.

Ook de jaarlijkse Kunstendag voor Kinderen zette activiteiten voor baby's en peuters in de kijker.

Ik investeer ook in leesbevordering (o.a. Bib op School) en filmeducatie via Filmclubs (zie SD 1.6.).

Beleidsopties 2019

Het actieplan II Cultuur-Onderwijs zal in de loop van 2019 verder geïmplementeerd worden. Cultuurkuur/Kunstkuur wordt geoptimaliseerd als digitaal platform om de dialoog en samenwerking tussen Cultuur en Onderwijs te faciliteren en beide sectoren te inspireren. Ook de gezamenlijke Dag van de Cultuureducatie, wordt in 2019 opnieuw georganiseerd.

In samenwerking met Kind & Gezin, VBJK en VCOK worden de stakeholders uit het brede culturele veld en uit de kinderopvang samengebracht om verder te werken aan de uitbreiding van het aanbod voor de allerkleinsten en aan de stimulering van de samenwerking tussen cultuur en kinderopvang.

SD 7 Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed in en voor Vlaanderen*Beleidsrealisaties 2014-2018*

De langetermijnvisie op het cultureel-erfgoedbeleid is beschreven in de conceptnota 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen' (2016) die tot stand kwam na een participatief traject met de sector. Na de bekendmaking van de langetermijnvisie werd er intensief gewerkt aan de uitvoering van de vooropgestelde beleidslijnen.

Er werd eerst en vooral een nieuw Cultureelerfgoeddecreet opgemaakt, dat op 24 februari 2017 definitief werd bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Op 20 juni 2017 werd ook het uitvoeringsbesluit bij dit decreet goedgekeurd. Voor de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet voor deze legislatuur werden ook prioriteiten bekendgemaakt via de strategische visienota Cultureel Erfgoed die op 31 maart 2017 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Na een aantal voorbereidingen werd het nieuwe decreet eind 2017 operationeel en konden collectiebeherende en dienstverlenende cultureel-erfgoedorganisaties een aanvraag indienen voor werkingssubsidies voor de erfgoedronde 2019-2023.

In het voorjaar van 2018 werden de 77 ingediende aanvragen geadviseerd door de beoordelingscommissies. De adviezen werden daarna op elkaar afgestemd door een afstemmingscommissie. Op 20 juni werden de definitieve adviezen bekendgemaakt aan de sector. Daarna werden de steden en gemeenten nog gehoord over de organisaties op hun grondgebied.

Op 28 september nam de Vlaamse Regering, op mijn voorstel, een beslissing over de aanvragen 2019-2023. Ik ben dan ook trots te kunnen melden dat een significante financiële inhaalbeweging voor de sector – die al jaren in het vooruitzicht gesteld wordt – eindelijk gerealiseerd kon worden. De totale financiering voor de sector stijgt vanaf 2019 tot ruim 37 miljoen euro, wat een stijging is van 9,6 miljoen euro of 34 procent. 66 organisaties krijgen een meerjarige, structurele ondersteuning. Ik hoop de cultureel-erfgoedsector hiermee een impuls te kunnen geven om tegemoet te komen aan de vele uitdagingen voor de toekomst, zoals ook beschreven in de langetermijnvisie van de conceptnota en in de visienota Cultureel Erfgoed.

Projectsubsidies vormen een belangrijk flankerend instrument naast werkingssubsidies. Ook het totale budget voor projectmiddelen werd significant verhoogd, van 1,1 miljoen euro in 2015 naar 5,2 miljoen euro in 2018 (waarvan 2,25 miljoen structureel en 2,95 miljoen éénmalig).

Beleidsopties 2019

In 2019 start de nieuwe beleidsperiode voor cultureel-erfgoedorganisaties op basis van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet. Met de organisaties die een werking hebben op landelijk niveau, wordt een beheersovereenkomst gesloten voor de periode 2019-2023.

Vanaf 2019 is het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet ook van kracht voor de projectsubsidies. Organisaties met een kwaliteitslabel en structureel gesubsidieerde organisaties binnen het Cultureelerfgoeddecreet – m.a.w. de kernactoren binnen deze sector – kunnen beroep doen op subsidies voor landelijke en internationale cultureel-erfgoedprojecten. Projectsubsidies kunnen ook gevraagd worden voor het ontwikkelen van een nieuwe dienstverlenende rol. Daarnaast blijven projectsubsidies voor de

cofinanciering van een internationaal cultureel-erfgoedproject en tussenkomsten voor internationale uitwisseling mogelijk.

- 7.1. OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'

Beleidsrealisaties 2014-2018

In uitvoering van de eerste beleidslijn van mijn conceptnota '*Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen*', lanceerde ik begin 2017 een nieuw subsidiereglement 'Pilotprojecten waarderen van cultureel erfgoed'. Dit biedt cultureel-erfgoedorganisaties de mogelijkheid om de kennis rond het begeleiden en toepassen van waarderingsmethodieken verder uit te bouwen. Ik ondersteunde in 2017 10 projecten voor in totaal 500.000 euro. In 2018 werd het reglement uitgebreid naar regionale actoren – er werden 16 actoren ondersteund voor in totaal 891.000 euro.

Naast werkingssubsidies en projectsubsidies blijft het kwaliteitslabel (als erkend museum, erkende culturele archiefinstelling of erkende erfgoedbibliotheek) de basis van het cultureel-erfgoedbeleid voor collectiebeherende organisaties. In 2018 besliste ik om een kwaliteitslabel toe te kennen aan de bibliotheek van het Koninklijk Conservatorium Brussel. Daarmee komt het aantal erkende cultureel-erfgoedorganisaties in Vlaanderen op 95 (66 musea, 19 culturele archieven en 10 erfgoedbibliotheeken).

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 werd gesteld dat er nood is aan een garantieregeling voor bruiklenen. De mogelijkheid en wenselijkheid van de invoering van een Vlaamse indemniteitsregeling voor tijdelijke bruiklenen werd overwogen via een onderzoek, gevoerd door mijn administratie, FARO en enkele veldorganisaties, alsook besproken met mijn collega-minister bevoegd voor Financiën en Begroting. Na evaluatie werd gekozen voor de invoering van een 'stockverzekering'. Het gaat om een raamcontract dat onze musea de kans biedt om tegen een voordelige, vaste premievoet hun bruiklenen te verzekeren bij een door de Vlaamse overheid geselecteerde verzekeraar. De aangeboden premievoet varieert daarbij, afhankelijk van het type tentoonstelling. De aangeboden 'stockverzekering' is facultatief.

In het Vlaams regeerakkoord werd eveneens gesteld dat er nood is aan een successieregeling voor verzamelaars. De bestaande regeling 'inbetalinggeving van kunstwerken ter betaling van de erfbelasting' bleek de voorbije jaren weinig performant. In 2018 werk ik, in overleg met mijn collega-minister bevoegd voor Financiën en Begroting, een ontwerp van regeling uit om deze regeling performanter te maken.

Om te voorzien in een gerichte uitbouw van de 'Collectie Vlaanderen' besteedde ik ook de nodige aandacht aan de vraag hoe de verwerving van topstukken en sleutelwerken voor de Vlaamse collectiebeherende organisaties bevorderd kon worden. Hiertoe verken ik, samen met de administratie, de mogelijkheid om via een stichting private middelen aan te trekken om te investeren in de aankoop van Topstukken en Sleutelwerken. Uit een eerste beperkte studie blijkt dat hiervoor zeker interesse is bij zowel musea als potentiële investeerders. Bijkomend onderzoek is echter nodig om na te gaan op welke wijze en onder welke randvoorwaarden dit concept kan geoperationaliseerd worden.

2018 was ook het derde en laatste jaar waarin de Commissie Aankopen Hedendaagse Kunst in haar huidige samenstelling zal opereren. Op basis van de visienota, uitgewerkt in 2017, stelde ze een nieuwe aankoopvoorstel op.

Daarnaast kocht ik de voorbije jaren een aantal topstukken en sleutelwerken aan voor de collectie van de Vlaamse Gemeenschap.

Tot op heden werden 582 objecten en 69 verzamelingen opgenomen in de Topstukkenlijst.

Op aangeven van de Topstukkenraad schreef ik een opdracht 'opvolging bewaarmomstandigheden van topstukken' uit. Op basis van de resultaten van dit proefproject, dat afliep midden 2018, voerden een aantal bewaarinstellingen al aanpassingen door aan de klimaatomstandigheden en de belichting van de opgevolgde topstukken. De Topstukkenraad formuleerde enkele aanbevelingen om de bewaarmomstandigheden van topstukken in de toekomst beter op te volgen en om de nodige middelen te voorzien voor investeringen in betere bewaarmomstandigheden voor topstukken.

In het kader van het Europees Erfgoedjaar 2018 werden een aantal initiatieven ontwikkeld. Samen met mijn minister-collega bevoegd voor Onroerend Erfgoed ondersteunde ik ook 20 projecten die het maatschappelijk draagvlak voor erfgoedzorg verhogen. We maakten hier samen 478.248 euro voor vrij. Het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed werd ook aangegrepen om de Conventie van Faro verder bekendheid te geven en te vertalen naar het Vlaams beleid.

Beleidsopties 2019

Begin 2019 zal ik beslissen over de toekenning van het raamcontract over de stockverzekering voor tijdelijke bruiklenen. Eenmaal de regeling operationeel zal ik deze bekendmaken bij de erfgoedorganisaties die hier gebruik van kunnen maken voor het verzekeren van de tijdelijke bruiklenen van werken uit het buitenland. Tentoonstellingen vanaf een minimumwaarde van 1 miljoen euro zullen hiervoor in aanmerking komen.

Ik hoop samen met mijn collega-minister bevoegd voor Financiën en Begroting het ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit en tot wijziging van het Topstukkendecreet, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgoederen ter voldoening van de erfbelasting, begin 2019 ter bespreking aan het Vlaamse Parlement voor te leggen.

Op basis van bijkomend onderzoek zal ik in 2019 beslissen of het principe van een Topstukkenstichting een geschikte en haalbare manier is om het aankoopbeleid voor topstukken en sleutelwerken te versterken.

Ik zal ook een nieuwe adviserende commissie voor het aankoopbeleid hedendaagse kunst aanstellen. Hierbij kan het mandaat van niet méér dan twee van de huidige leden eenmalig verlengd worden, zodat dus minstens één nieuw lid wordt aangesteld.

7.2. OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties

Beleidsrealisaties 2018

Met de overdracht van de provinciale opdrachten inzake het cultureel erfgoedbeleid werd het instrument 'Depotwijzer' overgedragen aan FARO.

De voormalige provinciale Uitleenpunten werden in samenwerking met FARO, de erfgoedcellen en de VGC uitgebouwd tot een 10-tal gebiedsdekkende uitleenpunten voor de erfgoedsector. Het beheer en de coördinatie van deze erfgoedpunten wordt voorlopig opgenomen door het Departement CJM.

In overleg met FARO werd ook een vormingsaanbod voorzien voor de erfgoedsector. Hiermee werd één van de voormalige provinciale opdrachten gewaarborgd.

Met betrekking tot de overgedragen provinciale erfgoeddatabanken werd een onderzoek opgestart met het oog op een optimale integratie van de databanken, waarbij rekening gehouden wordt met het huidige en het toekomstige gebruik van de data en geleverde diensten. Belangrijk in deze oefening zijn het behoud van de kwaliteit van de opgebouwde werking en het verderzetten van de ondersteuning. Het onderzoek wordt opgeleverd in februari 2019.

In maart 2018 ontving ik het rapport met de conclusies en aanbevelingen van het Rekenhof naar aanleiding van de audit omtrent het beheer van de Collectie Vlaamse Gemeenschap – die bestaat uit meer dan 18.000 objecten, voornamelijk kunstwerken, in langdurige bruikleen bij erfgoed- en openbare instellingen.

De grootste aandacht ging naar de uitvoering van de verhuisopdracht. De Collectie Vlaamse Gemeenschap verhuist in november 2018 van een verouderd depot in Schaarbeek naar een nieuw depot in Vilvoorde waardoor de bewaaromstandigheden sterk verbeteren. De verhuisoperatie werd aangegrepen om de inventarisatie en registratie van een 3000-tal kunstwerken op punt te stellen. Daarnaast werd extra ingezet op standplaatscontroles, wat resulteerde in geactualiseerde bruikleenovereenkomsten. Ook de inhaaloperatie digitalisering van de Collectie kende een doorstart met extra personeelsinzet. Met de Franse Gemeenschap werd een structureel overleg opgestart over onder andere het gemeenschappelijk beheer van de werken in eigendom van de Belgische Staat. Gezamenlijk onderzoek naar de lijst met vermiste werken werd opgestart.

Tot slot stelde mijn administratie een nota op over het toekomstig beheer van de Collectie Vlaamse Gemeenschap. Hierbij dienen de belangrijkste knelpunten vastgesteld door het Rekenhof en de resultaten van het kerntakendebat als uitgangspunt.

Beleidsopties 2019

In het voorjaar 2019 worden de resultaten van het onderzoek naar de mogelijke pistes voor de integratie van de provinciale erfgoeddatabanken gepresenteerd, met aandacht voor zowel technische als organisatorische elementen voor integratie. Op basis van deze resultaten zal ik starten met de integratie van de databanken naar een eengemaakt systeem, dat tegemoet komt aan de uitgangspunten van de visienota *'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk'*. Open, deelbare en bruikbare data vormen een speerpunt. Het nieuwe platform moet cross-sectoraal en gebruikersgeoriënteerd zijn.

In het najaar beslis ik, in samenspraak met diverse spelers, wie in de toekomst het best geplaatst is om de taken inzake erfgoedconsulentschap, die voorheen door de provincies werden uitgevoerd, verder te ontwikkelen.

Om antwoord te bieden op de grote noden inzake depotinfrastructuur in Vlaanderen streef ik vanuit een regierol naar een optimale regionale/thematische spreiding en naar gezamenlijke/gedeelde oplossingen tussen diverse collectiebeherende organisaties. Dit is niet enkel een kwestie van een keuze voor een infrastructuurstrategie, maar ook voor een collectiewerkingsstrategie.

Tot slot wordt de uitvoering van het actieplan inzake de Collectie Vlaamse Gemeenschap verdergezet, om een antwoord te bieden op de diverse aanbevelingen geformuleerd door het Rekenhof. Een toekomstig performant beheer van de Collectie

Vlaamse Gemeenschap, met een doordacht aankoop maar ook afstotingsbeleid staat hier centraal.

7.3. OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en –instellingen actief stimuleren

Beleidsrealisaties 2014-2018

Erfgoeddag 2018 had als thema 'kiezen' en kende opnieuw een hoge opkomst. Dit thema sloot zowel aan bij de lokale verkiezingen in 2018 als bij het waarderingsbeleid, namelijk de keuze welk erfgoed er bewaard moet blijven.

Wat het Kasteel van Gaasbeek betreft, werd met de gezamenlijke ontsluiting van kasteel en museumtuin in 2017 de eerste stap gezet naar een integrale beleving van het kasteeldomein in zijn geheel.

De erfgoedsite Alden Biesen kende een ontwikkeling naar cultuur- en congrescentrum met zowel een belangrijke toeristische als culturele functie met diverse weerkerende publieksactiviteiten (bv. De Zomeropera, Alba Nova en het Schots Weekend). In 2018 voorzag ik ook 100.000 euro extra voor de samenwerking met Musica, het Impulscentrum voor Muziek, om een projectwerking op het vlak van actieve muziekeducatie en -participatie op te zetten.

In de periode 2014-2018 werden 15 nieuwe elementen op de Inventaris Vlaanderen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed opgenomen. In 2018 werd uitzonderlijk slechts één indienronde voorzien aangezien werd gewerkt aan de herwerking van de Inventaris Vlaanderen, het digitale platform en de indienprocedure. Een aanzet voor deze herwerking werd reeds in 2016 gegeven.

Ten slotte lanceerde ik een reglement ter stimulering van het doorgeven van vakmanschap in een meester-leerling-traject. Hiermee gaf ik uitvoering aan de beleidsaanbevelingen uit het traject *'Virtuoos Vlaanderen-Naar een Living Human Treasures Programma in Vlaanderen en Brussel (2014)* om werk te maken van het ondersteunen van het doorgeven van vakmanschap. In september 2018 werden binnen dit reglement 107 aanvragen ingediend.

Beleidsopties 2019

Onder het motto 'Hoe maakt u het?' richt de 19de editie van Erfgoeddag op zondag 28 april 2019 volop de schijnwerpers op vakmanschap.

In 2019 is het Kasteel van Gaasbeek partner in het project *'Feast of Fools, Bruegel herontdekt'* rond Bruegel in het kader van het programma Vlaamse Meesters. Het Kasteel van Gaasbeek kreeg daarvoor een subsidie toegekend door Toerisme Vlaanderen. Voor de realisatie van deze tentoonstelling voorzag ik vanuit Cultuur in 2018 al een bijkomend budget van 150.000 euro.

De recent aangestelde nieuwe directeur van Alden Biesen zal, in overleg met de verschillende partners, het nieuwe toekomstplan voor Alden Biesen als cultuur- en congrescentrum met zowel een belangrijke toeristische als culturele functie verder uitwerken.

In november 2018 wordt de vernieuwde website en databank www.immaterieelerfgoed.be aan het publiek voorgesteld. Het doel van de herwerking is de website meer dynamisch te maken, de instap digitaal te laten verlopen en de procedure ook voor rapportage te vereenvoudigen. Ik zal extra inzetten op communicatie over de vernieuwingen naar de erfgoedgemeenschappen. Ik lanceer ook

een nieuwe indienronde voor de opname van nieuwe elementen op de Inventaris Vlaanderen.

In het kader van het nieuwe reglement voor het doorgeven van vakmanschap in een Leerling-Meester traject organiseer ik een inspiratiedag waar een aantal lopende trajecten zullen worden voorgesteld. Ik bekijk ook mogelijke opties om dit beurzensysteem duurzaam te verankeren binnen het Vlaamse ICE beleid.

In het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet werd er sterk ingezet op een integrale cultureel-erfgoedwerking met aandacht voor immaterieel en materieel cultureel erfgoed. Om deze integrale erfgoedwerking te realiseren is het nodig om de expertiseopbouw en -verspreiding inzake ICE in Vlaanderen te versterken. Het decreet concretiseert dit door een organisatie te voorzien die de vijf basisfuncties voor cultureel-erfgoedwerking opneemt voor ICE en hier rond een breed netwerk uitbouwt.

Op 28 september 2018 heeft de Vlaamse Regering beslist over de subsidiëring van een landelijke organisatie die de cultureel-erfgoedwerking opneemt voor het immaterieel cultureel erfgoed. Voor de beleidsperiode 2019-2023 wordt hiertoe WIE, Werkplaats Immaterieel Erfgoed, ondersteund met een jaarlijkse subsidie van 428.000 euro. Deze organisatie zou na het communicatiemoment een sensibiliseringscampagne opstarten om de verbreding in de kijker te plaatsen.

In 2019 wil ik, samen met de minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed, enerzijds een concreet beeld krijgen van hoe archeologie vandaag in Vlaanderen wordt ontsloten voor het publiek, en anderzijds onderzoeken hoe die verhalen en nieuwe kennis over het verleden op een kwaliteitsvolle, publieksvriendelijke en toegankelijke manier breder ontsloten kunnen worden. Zo maken we de educatieve cirkel rond. Door een blik op het buitenland (bv. regionale erfgoedcentra en musea in Denemarken) en geënt op de specifieke archeologische, museale en erfgoed context in Vlaanderen zullen vanuit goede praktijkvoorbeelden aanbevelingen geformuleerd worden.

7.4. OD 4 Cultureel-erfgoedconvenants efficiënt en effectief inzetten

Beleidsrealisaties 2014-2018

Met het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet werd het toepassingsgebied van de cultureel-erfgoedconvenants verbreed naar 'regionale dienstverlenende rollen'. Waar de focus momenteel nog op het lokale niveau ligt, komt dit nu te liggen op het regionale/bovenlokale.

Beleidsopties 2019

De beslissing over de cultureel-erfgoedconvenants voor de periode 2021-2026 wordt genomen door de volgende Vlaamse Regering.

7.5. OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling

Beleidsrealisaties 2014-2018

Cultureel Erfgoed en Toerisme zijn natuurlijke partners van elkaar. De cultureel-erfgoedsector speelt een belangrijke rol in de toeristische aantrekkingskracht van Vlaanderen. De voorbije legislatuur is er vaak projectmatig samengewerkt, waarbij zowel Toerisme als Cultuur optraden als financieel ondersteunende partner. Dit gebeurde veelvuldig in het kader van de initiatieven rond de herdenking van de Eerste Wereldoorlog en het thema Vlaamse Meesters.

Er werden in 2018 nog extra middelen vrijgemaakt als flankerende ondersteuning voor Vlaamse Meesters-projecten in Antwerpen. Zo werd er 350.000 euro toegekend aan een Bruegeltentoonstelling in het museum Mayer van Den Bergh (2019) en 200.000 euro aan de 'Sanguine / Bloedrood' tentoonstelling in het MHKA, gecureerd door Luc Tuymans (2018).

Beleidsopties 2019

Ook voor 2019 blijft de cultureel-erfgoedsector een stabiele basis voor eventuele initiatieven van andere actoren. Ook projectmatig zal er opnieuw ingespeeld worden op opportuniteiten die zich voordoen.

7.6. OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel erfgoed stimuleren

Beleidsrealisaties 2014-2018

In 2016 werd de Belgische Biercultuur opgenomen op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid. In 2017 heeft UNESCO het certificaat, in aanwezigheid van verschillende ministers en brouwers, overhandigd aan de erfgoedgemeenschap.

In het kader van de UNESCO 2003-conventie werd het dossier '*Remembrance education and safeguarding the Last Post Ceremony at the Menin Gate Memorial in Ypres, City of Peace*' door België ingediend voor opname in het register van goede '*safeguarding*' praktijken. Voor het Europese Erfgoedlabel werden in 2017 de twee kandidaten die weerhouden werden uit de Belgische voorselectie, namelijk Coudenbergpaleis en Bois du Casier, officieel ingediend bij de Europese Unie.

Beleidsopties 2019

In 2019 kan Vlaanderen geen kandidaturen insturen voor de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid (beurtrol). Wel kan de Vlaamse Gemeenschap zich verbinden aan het multinationalaal dossier dat de Franse Gemeenschap wil indienen (met Frankrijk als trekker) rond de jachthoornblazers.

SD 8 Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus- en amateurkunstenveld**8.1. OD 1 Het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk aanpassen tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering***Beleidsrealisaties 2014-2018*

De voorbije jaren stonden in het teken van de opmaak van een nieuw decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk. Het nieuwe decreet kwam tot stand na een intensief traject met alle stakeholders, wat zorgde voor een breed draagvlak bij het werkveld.

Op 15 april 2016 keurde de Vlaamse regering een conceptnota Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk goed, waarin de uitgangspunten van de nieuwe regelgeving werden uitgetekend. De Vlaamse Regering bekrachtigde op 7 juli 2017 het ontwerp van decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk en op 27 oktober volgde de goedkeuring van het besluit dat de uitvoering van het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk regelt.

Centraal in het nieuwe decreet staat het civiele perspectief. Dat betekent dat sociaal-culturele volwassenenorganisaties aanzien worden als maatschappelijke actoren die vanuit hun missie en visie op eigen initiatief en onder eigen verantwoordelijkheid praktijken ontwikkelen die op kleine of grote schaal uitdagende of moeilijke maatschappelijke thema's aanpakken en deze naar voren schuiven op de publieke agenda.

Het nieuwe decreet bakent de sector duidelijk af op basis van vier krachtlijnen. Zo moeten sociaal-culturele volwassenenorganisaties een betekenisvolle bijdrage leveren aan het doel van het decreet en inzetten op de drie sociaal-culturele rollen: een kritische stem laten horen in het maatschappelijk debat, werken aan maatschappelijke verbinding en vernieuwing. Ten derde worden organisaties ondersteund voor een sociaal-culturele werking die zich voornamelijk richt op volwassenen in hun vrije tijd. Met vrije tijd wordt de tijd aangegeven die volwassenen niet hoeven te besteden aan verplichte of noodzakelijke activiteiten zoals huishoudelijk werk, betaalde arbeid, school- of beroepsopleiding. Een vierde krachtlijn bepaalt dat er ondersteuning mogelijk is op drie niveaus: aan organisaties of initiatieven met een bovenlokaal karakter, aan organisaties die zich toelagen op een specifieke, afgebakende regio of aan organisaties met een werking in Vlaanderen al dan niet inclusief Brussel-Hoofdstad.

Het nieuwe decreet kiest voor een open benadering met stimulansen voor vernieuwing, innovatie en kwaliteit. Dit betekent dat de werksoorten worden losgelaten en sociaal-culturele volwassenenorganisaties voortaan zelf kiezen op welke functies (de gemeenschapsvormende, cultuur-, leer- en maatschappelijke bewegingsfunctie) zij inzetten. Omdat sociaal-culturele volwassenenorganisaties altijd werken vanuit een combinatie van functies, moeten ze aantonen dat ze op minstens twee functies een duidelijke visie hebben, en dat ze deze geïntegreerd weten te realiseren. Daarnaast hebben ze de vrijheid om zelf te bepalen welke richting ze uitgaan en welke keuzes ze maken. Ze schrijven deze uit in een beleidsplan dat op basis van een set van kwalitatieve criteria zal worden beoordeeld door een beoordelingscommissie en enkele jaren later zal worden geëvalueerd door een visitatiecommissie. Het inbouwen van een cyclische benadering (evaluatie van de voorbije werking en beoordeling van de toekomstige werking) om tot een gefundeerd subsidieadvies te komen is tevens nieuw.

Voor de uitvoering van het nieuw decreet wordt vertrokken van de totale subsidie-enveloppe waarover elke organisatie beschikt, namelijk het huidige subsidiebedrag op basis van het decreet van 4 april 2003, de middelen die naar aanleiding van de interne staatshervorming vanaf 2014 aan de subsidie-enveloppen per organisatie werden

toegevoegd, de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten en de DAC-middelen. Dit nieuw financieel model brengt de volledige financiële draagkracht van de organisaties in kaart, waardoor van bij de start van de eerstvolgende beleidsperiode (2021-2026) de ingebouwde financiële dynamiek naar waarde kan gevoerd worden.

Om de etnisch-culturele federaties de mogelijkheid te bieden om een sleutelrol op te nemen in het integratiedebat besliste ik in 2017 om hen voor het lopende jaar en de volgende jaren van de beleidsperiode 2016-2020 nog een extra financiële impuls te geven. In 2017 kreeg elke vereniging 40.000 euro extra. Sinds 2018 krijgt elke vereniging nog een bijkomend bedrag, afhankelijk van de groei van het aantal afdelingen tussen 2008 en 2015.

Sinds 1 januari 2018 is het nieuw decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk van kracht. Ten gevolge hiervan worden de sociaal-culturele volwassenenorganisaties in het derde jaar van de beleidsperiode (2018) geëvalueerd door een visitatiecommissie.

Verder maakt het nieuwe decreet mogelijk dat diverse sociaal-culturele volwassenenorganisaties of -initiatieven vanaf 2018 jaarlijks een subsidie kunnen aanvragen voor bovenlokale sociaal-culturele projecten. Via deze projectregeling wil de Vlaamse Regering de laboratoriumrol in het sociaal-cultureel volwassenenwerk stimuleren. Op die manier wil de Vlaamse Regering maximaal inzetten op maatschappelijk innoverende praktijken. Voor 2018 heb ik 824.000 euro ter beschikking.

Beleidsopties 2019

Als de visitaties van 2018 volledig zijn afgerond, zal mijn administratie een uitgebreid evaluatierapport opmaken, enerzijds in functie van het optimaliseren van het evaluatieproces voor de volgende beleidsperiode en anderzijds om beleidsrelevante informatie te verschaffen over het volledige werkveld van het sociaal-cultureel volwassenenwerk op Vlaams niveau.

Daarnaast worden de organisaties die op basis van de visitatie in 2018 een negatieve evaluatie met aanbevelingen kregen na een remediëringstraject van maximaal 12 maanden opnieuw gevisiteerd. De visitatiecommissie wordt voor zover mogelijk en haalbaar op dezelfde wijze samengesteld om de continuïteit zoveel mogelijk te garanderen. Op basis daarvan formuleert ze een positief advies (met het voorstel aan de Vlaamse Regering om de organisatie verder te subsidiëren) of een negatief advies (met het voorstel aan de Vlaamse Regering om de subsidie aan de organisatie stop te zetten).

In 2019 worden de nodige voorbereidingen getroffen voor de beoordeling van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's.

- 8.2. OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen

Beleidsrealisaties 2014-2018

Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven een context te schetsen voor een mogelijke richting die de Vlaamse overheid zou kunnen inslaan op het vlak van een beleid rond interculturaliteit en etnische diversiteit in de cultuursector.

Beleidsopties 2019

Deze werkzaamheden worden verdergezet door het Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie.

8.3. OD 3 De draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal onderzoeken*Beleidsrealisaties 2014-2018*

Eind 2014 gaf ik de opdracht voor een onderzoek naar de juridische status en de mogelijkheden voor Vlaamse Gebarentaal (VGT). Aanleiding hiertoe was de onduidelijkheid over de juridische draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal. Het decreet focust immers vooral op de taal, de gemeenschap en de cultuur van doven.

Het onderzoek suggereert verschillende pistes om meer rechten toe te kennen aan Vlaamse Gebarentaligen. Als we Vlaamse Gebarentaligen meer en specifiekere rechten willen toekennen, is een bredere juridische basis wenselijk.

In 2015 lanceerde de adviescommissie VGT een nieuwe website: www.adviesvgt.be. De site is een voorbeeld inzake toegankelijkheid voor doven en is volledig tweetalig Vlaamse Gebarentaal-Nederlands. De site is niet alleen bedoeld voor doven, maar richt zich ook naar beleidsmakers, VGT-experten en het brede dove en horende publiek.

Daarnaast werd in 2015 een nieuwe beheersovereenkomst met het Vlaams GebarentaalCentrum onderhandeld, dat op 1 januari 2016 van kracht ging. Het VGTC blijft inzetten op wetenschappelijk onderzoek naar en kennis en ontwikkeling van VGT.

In 2017 boog een nieuw samengestelde commissie zich vooral over de structurele verankering van gezinsondersteuning voor ouders van dove kinderen.

In 2018 ondersteunde ik het eerste-trap-project voor de ontwikkeling van een dienst voor meertalig opvoeden in Nederlands en Vlaamse Gebarentaal. Deze dienst beoogt optimale ontwikkelings- en ontplooiingskansen te bieden voor kinderen uit gezinnen met een doof gezinslid door gepaste informatie en aanbod van en over Vlaamse Gebarentaal te voorzien.

Beleidsopties 2019

Voor het eerst in de geschiedenis van de Vlaamse openbare omroep is in de lopende beheersovereenkomst aandacht voor VGT verankerd. Op voorstel van de adviescommissie wil ik in de voorbereiding van een nieuwe overeenkomst een kortlopend evaluatieonderzoek laten doen over de uitvoering van de bepaling in de huidige beheersovereenkomst en de ervaring en de bevindingen ten aanzien van het huidige aanbod in VGT door Vlaamse Gebarentaligen.

In 2018 en 2019 geef ik eenmalig een extra impuls van in totaal 270.000 euro aan het VGTC voor de realisatie van haar decretale opdrachten. Met de subsidie-enveloppe die de organisatie de voorbije jaren ontving, kon zij haar opdrachten niet uitvoeren.

8.4. OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid*Beleidsrealisaties 2014-2018*

De periode 2014-2018 wordt gekenmerkt door een sterk evoluerend circusveld met de komst van een nieuwe circusgeneratie die linken legt met alle andere kunstvormen. Vlaamse voorstellingen toerden meer en meer, en met succes, ver buiten Vlaanderen. Tegelijk hielden een paar rondreizende familiecircussen (de traditie in) stand.

Circusateliers volgden de frisse circuswind door Vlaanderen en bereikten duizenden kinderen en jongeren met bijzondere aandacht voor sociaal circus en participatie m.a.w. circus voor iedereen, of circus als methodiek voor het bereik van kwetsbaren.

De voorbije jaren liep het traject voor de noodzakelijke en geplande wijziging van het Circusdecreet. De sector werd hierbij betrokken om voldoende draagvlak te creëren en de noden van het veld duidelijk te krijgen.

In 2017 werden provinciale middelen die naar circusorganisaties gingen, overgeheveld naar het Circusdecreet.

Tevens werd in 2018 het circusbudget eenmalig met 300.000 euro verhoogd om de financiële rem waarmee circusactoren kampen, enigszins te deblokkeren.

Op 20 juli 2018 werd het voorontwerp voor een gewijzigd Circusdecreet een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het ontwerp is nu voorwerp van advisering door de Raad van State.

Dit ontwerp van decreet streeft naar een geïntegreerd circusbeleid dat de volledige keten van circuseducatie, -creatie tot -presentatie omvat, zowel voor amateurs als voor professionals. Hierbij is het de bedoeling om versnippering te vermijden en een éénduidig en efficiënt ondersteuningsbeleid te ontwikkelen. Het heeft eveneens tot doel om de sector stimulansen te bieden tot verdere professionalisering en om nieuwe ontwikkelings- en profileringskansen te creëren.

Het ontwerp van decreet maakt structurele ondersteuning mogelijk door de introductie van circuswerkplaatsen, de inkanteling van de circusateliers en verduidelijking van de opdrachten van het Circuscentrum. Projectmatig maakt het ontwerp van decreet meerjarige ondersteuning mogelijk voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor festivals.

Individuele ontwikkeling van circuskunstenaars wordt via beurzen geregeld.

Internationale spreiding van circusproducties wordt administratief vereenvoudigd.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal het decreet worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Daarna wordt het uitvoeringsbesluit uitgewerkt, met de bedoeling het vernieuwde Circusdecreet in werking te laten treden op 1 januari 2021.

In 2019, in afwachting van de inwerkingtreding van een gewijzigd decreet, wordt het huidige beleid (2014-2018) aangehouden en wordt de circussector verder ondersteund.

8.5. OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor van creativiteit en verbinding

Beleidsrealisaties 2014-2018

Met de visitaties van de negen amateurkunstorganisaties in 2015 werd het einde van de beleidsperiode 2012-2016 ingeluid en besliste ik op basis van deze visitaties en de ingediende beleidsplannen over de structurele subsidiëring voor de beleidsperiode 2017-2021.

Naar aanleiding van het project afslanking provincies besliste ik om voor de structureel gesubsidieerde amateurkunstenorganisaties, die nog een werkingssubsidie van de provincie kregen, deze provinciale toelage toe te voegen aan de individuele enveloppes.

Voor de bevordering van de internationale uitstraling van de Vlaamse amateurkunstenaars werd het subsidiekader voor internationale projecten aangepast.

Met vzw Zinnema werd in 2017 een nieuwe beheersovereenkomst gesloten die eindigt op 31 december 2020. Het gebouw van Zinnema werd in 2017 volledig verbouwd.

In 2018 besliste ik in het kader van de hertekening van de bovenbouw om de subsidiëring van het Forum voor Amateurkunsten stop te zetten. Deze wijziging staat omschreven in het ontwerpdecreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur. De keuze om de ondersteuning van de amateurkunstensector onder te brengen in het nog op te richten steunpunt voor bovenlokaal cultuurwerk werd zowel intern als extern onderschreven. De amateurkunstenorganisaties en de -kunstenaars zijn belangrijke culturele spelers in de verbindende, transversale context van het Bovenlokaal Cultuurdecreet.

Voor de belangenbehartiging koos de amateurkunstensector ervoor om aan te sluiten bij De Federatie.

Op 21 september 2018 werd het nieuwe subsidiekader voor internationale amateurkunstprojecten, d.m.v. een wijziging van het besluit houdende de uitvoering van het Amateurkunstendecreet principieel goedgekeurd.

Voor de toenadering tussen het amateur- en professioneel veld is de betrokkenheid van het deeltijds kunstonderwijs (DKO) van groot belang. In het kader van het nieuw decreet omtrent DKO werden de beroepscompetenties van de amateurkunstenaar in kaart gebracht en afgestemd met het DKO en het professionele kunstenaarsveld.

Beleidsopties 2019

In samenspraak met de sector zal ik een evaluatiekader ontwikkelen waarbinnen de volgende visitaties van de organisaties van amateurkunsten kunnen plaatsvinden.

In 2019 zal ook duidelijk worden op welke manier de landelijke amateurkunstorganisaties hun ambities met betrekking tot talentontwikkeling, zoals die eerder door de provincies ondersteund werden, op een nieuw elan kunnen ontwikkelen. Deze resterende provinciale middelen zullen vanaf 2020 herverdeeld worden op basis van het talentontwikkelingsplan 2019 van elke deelsector.

8.6. OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen

Beleidsrealisaties 2014-2018

Het gecoördineerd Vlaams Vrijwilligersbeleid kreeg vorm. Er werd een visie en actieplan ontwikkeld. Het actieplan wordt nu stap voor stap uitgevoerd:

- De gratis vrijwilligersverzekering werd overgenomen door de Vlaamse overheid; het reglement, de polis en de procedure voor aanvragen werden geactualiseerd en gedigitaliseerd. Verder wordt een aanbesteding gedaan voor de selectie van een nieuwe verzekeraar die de verzekering zal aanbieden vanaf het voorjaar 2019.
- Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk werd versterkt en in samenwerking met VDAB werd een project gerealiseerd om competenties (soft skills) die vrijwilligers opdoen te valoriseren naar de arbeidsmarkt toe.
- Er liep een onderzoek naar de behoeften aan en de randvoorwaarden voor een digitaal verenigingsloket.
- De Verenigde Verenigingen hebben slimgeregeld.be online gezet: een wegwijzer voor de lokale besturen om een slim reglement vanaf zijn fundamenten op te bouwen, met tips voor een goede aanpak en modeldocumenten.

Beleidsopties 2019

Algemeen wordt in 2019 bekeken hoe het Gecoördineerd Vlaams Vrijwilligersbeleid zal verdergezet worden qua aanpak en structuur.

Op inhoudelijk vlak zijn er o.a. de volgende inhoudelijke accenten:

- Oneigenlijke praktijken op het vlak van vrijwilligerswerk worden in kaart gebracht en indien nodig worden generieke beleidslijnen ontwikkeld.
- Er wordt verder gewerkt aan de uitbouw van het expertisecentrum en de diensten die het kan leveren.
- De nieuwe vrijwilligerspolis annex digitaal aanvraagstelsel gaat effectief van start.
- De Vlaamse Regering zal op basis van de resultaten van de detailanalyse een beslissing nemen over de verder te ondernemen stappen in het ontwikkelen van een digitaal verenigingsloket.

SD 9 Heldere ambitieniveaus en duidelijke en meetbare doelstellingen stellen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap**9.1. OD 1 De lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap actualiseren***Beleidsrealisaties 2014-2018*

Met de opname van Concertgebouw Brugge en Kunstencentrum Vooruit werd het aantal kunstinstellingen verhoogd naar zeven. De doelstellingen en opdrachten van en afspraken met de zeven kunstinstellingen (de Singel, Kunsthuis (Opera Ballet Vlaanderen), Antwerp Symphony Orchestra, Brussels Philharmonic Orchestra, Ancienne Belgique, Kunstencentrum Vooruit, Concertgebouw Brugge) werden verankerd in de beheersovereenkomsten die eind december 2016 werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Naast het streven naar artistieke uitmuntendheid, wordt ook de verantwoordelijkheid van de kunstinstellingen beklemtoond om ondersteuning te bieden aan (jonge) kunstenaars of organisaties en aan nieuw talent. Tevens dienen de organisaties tegen uiterlijk 30 juni 2019 een aantal principes m.b.t. goed bestuur na te leven. Alleen voor het Kunsthuis kwam er een geplande update tijdens de zomer van 2018.

Naast de 7 kunstinstellingen zijn er ook nog 2 cultureel-erfgoedinstellingen: KMSKA en M HKA (zie SD 9.2.). Op basis van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet werden deze twee musea aangeduid als cultureel-erfgoedinstelling.

Het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet voorziet evenwel ook de mogelijkheid om bijkomende cultureel-erfgoedinstellingen aan te duiden. In het voorjaar van 2018 besliste de Vlaamse Regering echter om geen bijkomende aanduidingen te doen. Anderzijds wil ik het aanwezige potentieel wel honoreren. Met de beslissing over de erfgoedronde 2019-2023 werden de werkingssubsidies aan de sector significant verhoogd.

Beleidsopties 2019

In 2019 zullen alle trajecten uit de respectieve beheersovereenkomsten met de kunstinstellingen verder worden opgevolgd – in het bijzonder deze rond *corporate governance* (zie SD 2.4.) en het jeugdorkestplan, in samenwerking met alle betrokken huizen.

Tevens zal een aanvullende beheersovereenkomst worden gesloten voor het bepalen van de mandaatfuncties bij kunstinstellingen ressorterend onder het Kunstendecreet (zie ook SD 2.4.)

De infrastructuurdossiers van Kunsthuis (renovatie operagebouw Gent en het nieuwe productiecentrum) zullen in de loop van 2019 verder worden opgevolgd en uitgewerkt.

Ook zal ik laten onderzoeken of een uitbreiding van de kunstinstellingen opportuun is.

9.2. OD 2 Het KMSKA en het M HKA uitbouwen als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld*Beleidsrealisaties 2014-2018*

Tijdens deze legislatuur heb ik M HKA en KMSKA gevraagd werk te maken van een toekomstvisie. Onderlinge afstemming van hun collectievorming en -werking, en samenwerking vormden hierbij aandachtspunten.

Bij M HKA betrof de toekomstvisie een inhoudelijke positionering, alsook een visie aangaande de infrastructuurnoden. Dit resulteerde o.a. in een infrastructuurtraject,

waarmee in 2016 werd gestart (zie SD 3.1.). Na een korte sluiting in het voorjaar van 2017 voor verbouwingswerken, heropende M HKA met een permanente collectiepresentatie van sleutelwerken, naast ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen. Dit hefboomproject kaderde in het programma Vlaamse Meesters van Toerisme Vlaanderen en werd gerealiseerd met investeringsmiddelen vanuit Toerisme en Cultuur.

Met de heropening van het museum werd ook het startschot gegeven van de basisinfrastructuur (o.a. depot voor een aantal sleutelarchieven) voor het Centrum Kunstarchieven Vlaanderen dat verschillende diensten aan archiefvormers en (publieke en private) beheerders van nalatenschappen zal verlenen. In 2018 werd de werkingssubsidie van het MHKA verhoogd met 75.000 euro voor de opstart van het Centrum Kunstarchieven.

Op basis van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet werden zowel M HKA als het KMSKA automatisch aangeduid als cultureel-erfgoedinstelling. Dit betekent dat de lat erg hoog ligt en dat ze beide een cultureel-erfgoedwerking moeten uitoefenen op een internationaal niveau, dit als voorbeeld naar andere actoren in het veld.

M HKA diende eind 2018 een aanvraag in voor de erfgoedronde 2019-2023. Voor M HKA stelde ik steeds voorop de instelling verder te laten uitgroeien tot een volwaardig Vlaams hedendaags kunstmuseum met internationale ambitie. Hiernaast beschouwde ik M HKA als kerninstrument voor beeldende kunstarchieven en kunstenaarsestates. Met de beslissing over de erfgoedronde heb ik dan ook bijkomende impulsen gegeven. Enerzijds werd de subsidie voor de basiswerking verhoogd (met 450.000 euro). Anderzijds heb ik ook een werkingssubsidie (200.000 euro) toegekend voor de uitbouw van het Centrum voor Kunstarchieven als landelijke dienstverlenende rol.

Tijdens haar sluiting in het kader van de infrastructuurwerken zette KMSKA de voorbije jaren in op extra muros tentoonstellingen. De samenwerking met vooraanstaande nationale en internationale partners werd verdergezet. Verder werkte het KMSKA toe naar de heropening van het museum. Niet enkel de collectiewerking, veruitwendigd in de presentatie van de collecties en de programmatie, maar ook de organisatie zelf moet zich volledig herdenken. Dit houdt o.a. de verzelfstandiging van het KMSKA in. Op 23 februari 2018 trad het decreet tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Koninklijk Museum voor Schone Kunsten (EVA KMSKA) in werking. In 2018 werd verder werk gemaakt van de oprichting van de EVA vzw. Deze verzelfstandiging legt de basis voor een duurzaam organisatiemodel voor een hedendaags en toekomstgericht museumbedrijf, dat cultureel ondernemerschap in de praktijk wil brengen.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal ik verder werk maken van de verzelfstandiging van het KMSKA en de transitie van de DAB naar de EVA vzw, zodat de volledige werking van het museum kan verlopen via de nieuwe structuur. Ik zal een eerste samenwerkingsakkoord afsluiten met vzw KMSKA. Met het oog op de verzelfstandiging zal KMSKA verder werken aan een actualisering van het businessplan en een nieuwe personeelsstructuur. Daarnaast zal het KMSKA de heropening verder voorbereiden.

Met M HKA zal ik een beheersovereenkomst afsluiten die de lat voldoende hoog legt als cultureel-erfgoedinstelling en de nadruk legt op samenwerking en het optimaal vervullen van een dienstverlenende rol op landelijk niveau. M HKA zal met de middelen die vanaf 2019 aan het Centrum Kunstarchieven Vlaanderen worden toegekend, de intern opgebouwde expertise op het vlak van kunstarchieven intensifiëren en voor het bredere veld in te zetten.

Voor meer informatie over de infrastructuurprojecten KMSKA en M HKA verwijs ik naar SD 3.1.

SD 10 Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en – instrumenten evolueren**10.1. OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van lokaal cultuurbeleid***Beleidsrealisaties 2014-2018*

In 2016 werden de middelen voor de subsidiëring van de cultuurcentra, bibliotheken en het gemeentelijk cultuurbeleid overgeheveld naar het Gemeentefonds. Dit was een gevolg van het decreet van 3 juli 2015 tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring van lokale besturen. Vanaf 2018 werd ook voor de facilititeitengemeenten deze overheveling doorgevoerd.

Vanaf 2018 zijn er nog een aantal correcties en aanvullingen gebeurd in de regelgeving.

Alle 19 Brusselse gemeenten zijn voor 100% ingestapt in het decreet lokaal cultuurbeleid. Dit betekent dat zowel voor de bibliotheek als voor de uitvoering van hun cultuurbeleid de decretale middelen zijn toegekend.

Beleidsopties 2019

Naar analogie met de overheveling van de middelen voor het lokaal cultuurbeleid naar het Gemeentefonds, is ook voor de Brusselse gemeenten onderzocht of de middelen voor het lokaal cultuurbeleid kunnen worden toegevoegd aan de dotatie die wordt gegeven aan de VGC. Dit gegeven is een onderdeel van het 'Voorontwerp van decreet betreffende het overleg en de samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie', dat een eerste principiële goedkeuring kreeg van de Vlaamse Regering op 20 juli 2018.

Naar aanleiding van de conclusies van de 'commissie decentralisatie', die onderzocht op welke terreinen de autonomie van de lokale besturen nog kan verhoogd worden, werd het project lokale monitoring opgestart. De lancering van de lokale vrijetijdsmonitor is gepland tijdens het Cultuurforum begin 2019.

10.2 OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappingsen*Beleidsrealisaties 2014-2018*

De oefening rond de hervorming van de culturele bovenbouw kwam vanaf 2017 goed op kruissnelheid.

Het Kunstenloket, dat grote expertise opbouwde op het vlak van zakelijke en juridische ondersteuning van de kunstensector, werd omgevormd tot een cultuurbreed Cultuurloket.

Voor de andere hervormingen werd een externe begeleider aangesteld die zorgde voor draagvlak bij de betrokken organisaties. In zijn rapport stelde deze begeleider een systemische structuur voor die de raakvlakken en interacties tussen de verschillende organisaties in kaart brengt.

Het was mijn bedoeling om de kerntaken van de verschillende sectorale steunpunten en de manier waarop de invulling ervan wordt geformaliseerd gelijk te schakelen. Hiervoor werden de sectorale decreten gewijzigd. De drie steunpunten (Kunstenpunt, Faro en Socius) krijgen gelijke kerntaken en een beheersovereenkomst waardoor de uitvoering van die kerntaken wordt geregeld voor de geldende beleidsperiode per sector. Er wordt voor de concrete invulling van de kerntaken natuurlijk rekening

gehouden met de specificiteit van de sectoren. Ook de samenwerking met de andere bovenbouworganisaties zal hierin worden verankerd.

Het nieuwe decreet betreffende de bovenlokale cultuurwerking voorziet in de oprichting van een steunpunt. In samenspraak met de sector zal dit nieuwe steunpunt voor lokale en bovenlokale cultuurwerking worden opgericht.

Belangenbehartigers VVC, VVBAD en Forum Amateurkunsten worden vanaf 2019 niet langer gesubsidieerd. Deze middelen worden herschikt naar het steunpunt lokale en bovenlokale cultuurwerking.

In functie van een geïntegreerd letterenbeleid wordt gewerkt aan de integratie van het literaire middenveld. In dat kader wordt onderzocht of een geformaliseerde samenwerking tussen het VFL, Creatief schrijven vzw, Jeugd en Poëzie vzw en het Poëziecentrum – of tussen enkele onder hen – opportuun en mogelijk is (zie ook SD 1.5.).

Beleidsopties 2019

Een aantal zaken die hierboven vermeld zijn, moeten in 2019 verder geconcretiseerd worden. De aansturing van de sectorale steunpunten met een nieuwe beheersovereenkomst wordt verder voorbereid. Het (boven)lokaal steunpunt moet tegen 1 januari 2019 opgericht zijn, waarna het op kruissnelheid kan komen en de sector kan ondersteunen in het kader van de opstart van het nieuwe decreet.

Wat betreft de niet-klassieke muziek (pop, rock, jazz, folk en wereldmuziek) wil ik de praktijkondersteuning beter afstemmen op het traject van een muzikant of groep. In tegenstelling tot de klassieke muziek, is de scheiding tussen een amateur en een professionele muzikant minder duidelijk. Zeker door de toegenomen technologische mogelijkheden is de stap van amateur naar professional snel gezet. Poppunt krijgt nu formeel de opdracht voor een geïntegreerde ondersteuning voor de pop- en rocksector. De uitbreiding van Poppunt naar een nieuw expertisepunt voor niet-klassieke muziek en de relatie hiervan met het Kunstenpunt wordt in het najaar van 2018 op punt gesteld.

10.3 OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en –analyse verder uitbouwen

Beleidsrealisaties 2014-2018

De Vlaamse subsidies voor het lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid werden in 2016 overgeheveld naar het Gemeentefonds. De Vlaamse overheid en de lokale besturen willen wel blijven monitoren wat er lokaal leeft en speelt op vrijetijdsgebied. Dit alles om de gemeenten te ondersteunen in het uitbouwen van een goed cultuur-, jeugd- en sportbeleid op hun maat. Verschillende gemeenten waren van meet af aan bij het project 'lokale vrijetijdsmonitor' betrokken. In 2016 hebben ze, in overleg met de sectororganisaties en de Vlaamse overheid, een set van indicatoren samengesteld en een concrete aanpak uitgewerkt om de nodige data te verzamelen, te verrijken en te ontsluiten.

In 2017 werd gebouwd aan een dataverzamelingstool waarmee lokale besturen de nodige gegevens over het vrijetijdsgebeuren binnen hun gemeente kunnen registreren en werden de nodige voorbereidingen getroffen om een technische koppeling met externe databronnen mogelijk te maken. Hierdoor kunnen de gegevens van verschillende bronnen op één plek en op een uniforme manier worden samengebracht, zodat lokale besturen er beleidsmatig aan de slag mee kunnen.

In maart 2018 werd de website www.vrijetijdsmonitorvlaanderen.be, waarop ook de dataverzamelingstool voor lokale besturen werd geïntegreerd, gelanceerd. Na een

intensieve campagne en verschillende stimuleringsacties hebben uiteindelijk zowat 250 lokale besturen gegevens over hun gemeente in de applicatie ingevoerd. Daarin zijn alle centrumsteden opgenomen. Dit zorgt ervoor dat 87% van alle inwoners bereikt wordt. In het najaar 2018 werd op deze website een eerste teaser van het ontsluitingsplatform, waarop heel wat gegevens geraadpleegd kunnen worden, gepubliceerd.

Voor het Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk en de Amateurkunsten werd in 2016 gestart met het gegevensregistratiesysteem Sisca. Na het testjaar 2016 hebben alle organisaties uit die sectoren in 2017 voor het eerst werkingsgegevens over het voorbije werkjaar in Sisca geregistreerd. Er werd in 2017 en 2018 werk gemaakt van twee rapporteringswebsites: het kennisportaal Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk en het kennisportaal Amateurkunsten. Op die websites, die in een latere fase worden gelanceerd, worden de gegevens uit Sisca op verschillende manieren ontsloten.

Om het platform waarop werkingsgegevens van openbare bibliotheken en cultuurcentra geraadpleegd kunnen worden (www.kennisportaalccenbib.be) voor lokale besturen nog relevanter te maken, werd gewerkt aan een upgrade van CCinC (het gegevensregistratiesysteem voor cultuurcentra). Naast een inhoudelijke en technische update zal die toepassing vanaf 2019 ook worden opengesteld voor alle gemeenschapscentra (naast de huidige cultuurcentra).

De Vlaamse Gemeenschap heeft sinds 2003 een traditie in het jaarlijks uitreiken van Cultuurprijzen aan toonaangevende artiesten, kunstenaars, organisaties of gezelschappen. De prijzen zijn kwaliteitslabels waarmee de overheid blijk wil geven van erkenning voor het culturele belang van het werk van de laureaten. Bovendien zijn het stimuli voor de verschillende cultuurdisciplines en verhogen ze het culturele bewustzijn. Een jury van deskundigen uit de verschillende disciplines draagt een laureaat voor aan de Vlaamse minister van Cultuur. Elk jaar worden er twaalf verschillende prijzen uitgereikt.

Sinds 2017 kregen de Vlaamse Cultuurprijzen een nieuwe naam: de Ultimas. Naast de award ontvangt elke laureaat een geldprijs van 10.000 euro, met uitzondering van de Ultima voor Algemene Culturele Verdienste waarvoor de laureaat 20.000 euro krijgt. De Ultimas 2017 werden in februari uitgereikt tijdens een cultuurfest in de Antwerpse Arenbergschouwburg.

Beleidsopties 2019

Op 15 januari 2019 zal het volledige ontsluitingsplatform van de lokale vrijetijdsmonitor publiek gemaakt worden. Dit platform zal de nieuwe lokale bestuursploegen ondersteunen in de uitbouw en de opvolging van hun vrijetijdsbeleid voor de komende jaren aan de hand van trends in hun eigen gemeente en de rest van Vlaanderen.

Het kennisportaal voor cultuurcentra en openbare bibliotheken zal een opfrissing krijgen, naar aanleiding van de aanpassingen die de vernieuwde CCinC met zich meebrengen.

In samenwerking met sectorale steunpunten en de onderzoekssteunpunten wordt in 2019 werk gemaakt van een onderzoeksagenda Cultuur, Jeugd en Media. Hierin wordt een langetermijnsvisie met betrekking tot onderzoek in deze domeinen uitgeschreven, zodat lopende onderzoeken en geplande onderzoeken over de verschillende sectoren heen beter op mekaar afgestemd kunnen worden.

Op 15 januari 2019 wil ik op het Cultuurforum nieuw aangetreden schepenen en gemeenteraadsleden enerzijds en functionarissen van culturele en jeugddiensten en lokale en bovenlokale spelers in het culturele veld en het jeugdwerk anderzijds op een interactieve manier de realisaties van deze legislatuur presenteren en aantonen wat

dit op het terrein betekent of kan gaan betekenen. Deelnemers worden uitgenodigd om in dialoog te gaan over praktijk- en beleidsvragen.

Nog in 2019, namelijk op 5 februari, zal ik op één groot spraakmakend cultuurfeest in de Ancienne Belgique de Ultimas 2018 uitreiken.

10.4. OD 4 Werk maken van de interne staatshervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies

Beleidsrealisaties 2014-2018

Het decreet van 18 november 2016 houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies voorziet dat de culturele bevoegdheden van de provincies worden overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap op 1 januari 2018. Vanaf 1 januari 2018 zijn de provincies niet meer bevoegd voor persoonsgebonden materies.

Het project 'Afslanking Provincies' vertaalde zich binnen het beleidsdomein Cultuur tot een herijking van de provinciale taakstellingen vanuit de Vlaamse focus, gealigneerd op of vertrekkende vanuit vigerende decretale kaders en actoren. Het Departement heeft, conform de afspraken in het draaiboek, in samenspraak met de provincies in diverse projectgroepen de overdracht van het personeel, de instellingen, de overgangsmaatregelen en de financiële middelen van een vlotte overgang voorzien op 1 januari 2018.

In totaal werd een bedrag aan provinciale cultuurmiddelen 'verevend' van 70.404.251 euro

Zowel voor wat betreft de migratie van het personeel als de heroriëntering van het instrumentarium aan ondersteunende beleidsinstrumenten werd gekozen voor een tweestappenplan.

Na de eerste interne staatshervorming van 2010 omvatte het afsprakenkader Cultuur van de Vlaamse overheid met de Provinciale besturen *in globo* een viertal krachtlijnen met inzet van capaciteit, competenties en middelen, zijnde exploitatie en beheer van eigen culturele instellingen; het subsidiëren van bovenlokale cultuurinitiatieven voor productie, presentatie en communicatie; de uitbouw van een regionaal erfgoedbeleid met specifieke opdracht voor een regionale depotregie en erfgoeddatabanken en de uitbouw van een streekgericht bibliotheekbeleid.

Het spreekt voor zich dat elk provinciebestuur eigen accenten legde en regiospecifieke prioriteiten bepaalde, maar generiek vinden we in elke provincie dezelfde kernbenadering weer. De transitieperiode voor het jaar 2018 en 2019 waarborgt een continuering van de provinciale initiatieven in het algemeen en in het bijzonder waar het projectsubsidieering en de werkingstoelagen betreft.

Separaat werd gewerkt aan een bovenlokaal beleidskader met centraal het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018. Het nieuwe decretale kader op de bovenlokale ruimte voor culturele werking zal volledig operationeel zijn met ingang van 1 januari 2020. Dit decreet ondersteunt – en maakt generiek voor geheel Vlaanderen – een stevige, bovenlokale, transversale cultuurwerking. De drieledige ondersteuning vertaalt zich in (1) een projectsubsidielijn voor bovenlokale cultuurprojecten, (2) de structurele uitbouw van een nieuw bovenlokaal steunpunt en (3) de structurele ondersteuning van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS) die zich wensen in te schrijven in de dynamiek en finaliteit van het decreet.

Flankerend aan dit decretale beleidskader staat de uitwerking van een kwaliteitsbevorderend instrumentarium in de steigers binnen de amateurkunsten, het regionaal erfgoedbeleid en het streekgericht bibliotheekbeleid.

Transitieperiode 2018-2019

Vanuit de beleidsoptie van een 'warme overdracht' werd een transitieperiode bepaald voor de kalenderjaren 2018 en 2019. Tijdens deze periode garandeert enerzijds een 'transitiereglement voor projectsubsiëring' en anderzijds een exhaustieve nominatiumlijst voor werkingstoelagen de continuïteit van de voormalige provinciale (boven)lokale initiatieven.

1. Exploitatie en beheer van eigen culturele instellingen

Vlaanderen nam het beheer en de exploitatie van 8 instellingen over, terwijl 11 instellingen werden overgeheveld naar een lokaal bestuur. De middelen (23.806.000 euro) voor de verdere exploitatie van deze 11 instellingen werden per 1.1.2018 toegevoegd aan het Gemeentefonds.

De volgende instellingen werden per 1/1/2018 overgeheveld naar het Vlaamse beleid:

- *Collectie Bulskampveld* (West-Vlaanderen): de collectie werd opgenomen in de Collectie Vlaamse Gemeenschap. Het beheer en de verdere exploitatie van deze landbouw- en ambachtelijke collectie werd per 1/1/2018 toevertrouwd aan het expertisecentrum CAG (uitbreiding taakstelling binnen overeenkomst).
- *Hanenbos* (Vlaams Brabant): het beheer en de verdere exploitatie van het jeugdverblijfcentrum werd per 1/1/2018 overgedragen en geïntegreerd binnen de werking van vzw ADJ (Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme).
- *APA* (Antwerpen): de collectie werd opgenomen in de Collectie Vlaamse Gemeenschap en het beheer en de verdere werking van het architectuurarchief werd per 1/1/2018 opgedragen en geïntegreerd binnen de werking van het Centrum voor Vlaamse Architectuurarchieven (uitbreiding taakstelling overeenkomst VAI).
- *Z33* (Limburg): een nieuw opgerichte vzw verzekert per 1/1/2018 de continuïteit van het centrum voor hedendaagse kunst en design (structureel op het Kunstendecreet). De infrastructuur wordt overgeheveld naar het Departement/FoCI na voorlopige oplevering.
- *MuZEE + Permekehuis* (West-Vlaanderen): de collectie werd opgenomen in de Collectie Vlaamse Gemeenschap en de infrastructuur is in beheer van het Departement/FoCI. De vzw Muzee (een samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de stad Oostende) continueert haar samenwerkingsovereenkomst tot 31/12/2019.
- *Lijsternest* (West-Vlaanderen): het patrimonium van deze volledig beschermde site is sinds 1/1/2018 onder beheer van het Departement/FoCI. De museale exploitatie werd toevertrouwd aan het Letterenhuis (middels verruiming van de opdracht in de samenwerkingsovereenkomst), terwijl de exploitatie van de schrijversresidentie binnen de verruimde taakstelling van de beheersovereenkomst van het VFL kwam.
- *Roger Raveelmuseum*: is per 1/1/2018 een buitendienst van het Departement CJM en de werking wordt gecontinueerd. De collectie is opgenomen in de Collectie Vlaamse Gemeenschap, het gebouw wordt beheerd door FoCI.
- *Emiel Verhaerenmuseum*: de collectie is opgenomen in de Collectie Vlaamse Gemeenschap en wordt in bewaring gegeven aan de vzw.

2. Investerings- en provinciale engagementen

Ik verwijs hiervoor naar SD 3.1.

3. Subsidiëren van bovenlokale cultuurinitiatieven voor productie, presentatie en communicatie

a. Transitiereglement 2018-2019

Het transitiereglement waarborgt een continuering van de bovenlokale (jeugd)cultuurprojecten. Er zijn 4 indienmomenten voorzien. De eerste call (1/10/2017) telde 209 indieners, waarvan uiteindelijk 132 projectvoorstellen een subsidie kregen toegewezen. Voor de tweede call (1/4/2018) zijn 230 aanvraagdossiers ingediend, waarvan 145 gehonoreerd met een projectsubsidie. Het transitiereglement voorziet nog 2 indienrondes: 1/10/2018 en 1/04/2019. Met subsidiebedragen die variëren tussen de 800 en 25.000 euro en de toekenning van subsidies aan zowel grote, professionele kunstorganisaties als aan kleine amateurverenigingen, werd een warme overdracht gegarandeerd voor de provinciale bevoegdheden, ook voor kleinere spelers.

b. Continuering van werkingstoelagen – nominatuml ijsten

In afwachting van het nieuwe decreet somde ik de rechthebbende provinciale organisaties voor werkingssubsidies op in de bijlage van mijn nota van 17 november 2017 aan de Vlaamse Regering. Om de uitbetaling aan de organisaties mogelijk te maken, moest elke organisatie zich nog aanmelden via KIOSK. Door de intense en veelzijdige communicatieacties hebben alle (1.071) organisaties zich voor de continuering provinciale werkingssubsidies tijdig aangemeld, zodat de uitbetaling van de werkingstoelage nog in de eerste jaarhelft kon worden opgestart en afgerond.

Daarnaast werd de structurele subsidie van 66 actoren op het Kunstendecreet, het Cultureelerfgoeddecreet, het Circusdecreet of het decreet op de Amateurkunsten verhoogd met de vroegere provinciale dotatie.

c. VFL

Ik verwijs hiervoor naar SD 1.5.

d. VAF

Ik verwijs hiervoor naar SD 1.6.

e. Drie specifieke provinciale projecten, tenslotte, werden per 1/1/2018 gecontinueerd en geoptimaliseerd vanuit een Vlaamse focus:

- Boekstart: Ik verwijs hiervoor naar SD 1.5.
- Buren bij Kunstenaars: een participatieproject binnen de beeldende kunsten in West-Vlaanderen wordt gecontinueerd en via een stappenplan Vlaanderen-breed uitgerold. Het project wordt gecoördineerd en geïmplementeerd door KunstWerkt die daartoe een aanpassing van taakstelling kreeg met bijhorende middelen en capaciteit.
- Pop- & Rockconcours: binnen elke provincie werden popconcours georganiseerd, weliswaar in een verschillende modus en met andere accenten. Poppunt kreeg de opdracht om alle provinciale concours op elkaar te aligneren binnen een nieuw pop- & rockconcours vanaf 2020. In de transitieperiode wordt een continuering voorzien. Poppunt kreeg een uitbreiding van taakstelling met de daartoe behorende middelen en capaciteit.

4. Uitbouw van een regionaal erfgoedbeleid met een specifieke opdracht voor een regionale depotregie en erfgoedatabanken

De indeling bij het regionale niveau en de structurele subsidiëring van regionale collectiebeherende erfgoedorganisaties (musea en culturele archiefinstellingen) werden ingekanteld binnen het (nieuwe) Cultureelerfgoeddecreet waarover op 28 september 2018 door de Vlaamse Regering werd beslist. De projectmatige subsidiëring werd meegenomen in het transitiereglement en de continuering van de werkingstoelagen.

Ik wens de uitrol van een nieuw depotbeleid (zie ook SD 7.2.) te koppelen aan een ondersteuningsbeleid via de erfgoedconsulenten in samenwerking met FARO. Instrumenten als Depotwijzer en de uitleendienst zijn hier deel van.

Het Departement bereidt een visienota voor met een omgevingsanalyse en mogelijke scenario's voor een toekomstig erfgoedconsulentschap (zie ook SD 7.2.). De nota moet een visie geven op de huidige taakstellingen en waar deze binnen het nieuwe cultureel-erfgoedlandschap een meerwaarde kunnen bieden (bovenlokaal, landelijk en/of thematisch).

Binnen het Departement CJM werd een project opgestart met als finaliteit een visie op de toekomst van de voormalige provinciale erfgoeddatabanken (zie ook SD 7.2) binnen het geheel van de digitalisering van het erfgoedveld. Op basis van de resultaten van dit project zal ik een beslissing nemen over de technische en organisatorische integratie.

5. Uitbouw van een streekgericht bibliotheekbeleid

Voor het traject naar een EBS verwijs ik naar SD 5.2.

Simultaan aan het EBS-project binnen Cultuurconnect, werd een Visienota en Actieplan uitgewerkt binnen het Departement CJM waarbij de krachtlijnen worden uitgetekend van een Bovenlokaal Bibliotheekbeleid.

Beleidsopties 2019

In 2019 worden de twee aangehaalde overgangsmaatregelen gecontinueerd. Alle rechthebbende organisaties zullen hun provinciale werkmiddelen gecontinueerd krijgen in 2019 en de positief geadviseerde projecten voor de oproep transitiereglement van 1 oktober 2018 zullen van start gaan op 1 januari 2019. Tot slot vindt ook een laatste subsidieronde voor het transitiereglement plaats op 1 april 2019.

Daarnaast zal het bovenlokaal cultuurdecreet van start gaan vanaf 2019 met de opstart van een nieuw steunpunt en een eerste projectoproep op 15 mei 2019. In het najaar van 2018 werd de nieuwe privaatrechterlijke vzw opgericht die het nieuwe bovenlokale steunpunt zal leiden. Het is de ambitie dat het steunpunt met een basiskern en -werking kan starten met ingang van 1/1/2019.

In het kader van de interne hervorming van het Departement CJM zal het onderzoek naar de visie rond het toekomstige beheer van de buitendiensten van het Departement, dat binnen het kerntakendebat een eerste aanzet kende, terug opgestart worden. De twee van de provincies afkomstige instellingen (het Roger Raveelmuseum en het Lijsternest) zullen in deze oefening opgenomen worden. Vanaf 1 januari 2019 zal de DAB Frans Masereel Centrum opgericht worden.

Daarnaast werken de diverse koepels binnen de Amateurkunsten verder aan de hoger vermelde ambitienota's waarin – vanuit een Vlaamse focus – een instrumentarium van kwaliteitsbevorderende trajecten en talentontwikkeling wordt uitgewerkt. Daarbij wordt gestreefd naar een zo generiek mogelijke benadering voor alle deeldisciplines. De eerste versie van de diverse ambitienota's van VLAMO, Koor & Stem, Open Doel, Danspunt, Creatief Schrijven en Breedbeeld werden besproken. Ten laatste per 1.1.2020 zouden deze instrumenten operationeel moeten zijn, bij voorkeur vroeger. Ik heb het kritisch minimum voor de implementatie van het Bovenlokaal Cultuurdecreet vastgelegd op 10,5 miljoen euro, c.q. 7,5 miljoen euro voor de projecten op het Decreet, 2 miljoen euro voor de IGS-toelagen op het decreet en 1 miljoen euro voor de opstart en structurele werking van het steunpunt.

BIJLAGEN**Bijlage 1: Koppeling met de begroting**

Doelstelling	Begrotingsartikel
SD 1 Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid op lange termijn	HB0-1HCI2AE-WT HB0-1HCI2CA-WT HB0-1HCI2CT-IS HB0-1HCI2CU-IS HB0-1HCI2CV-IS HB0-1HCI2DA-WT
OD 1 Strategische visienota kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes	
OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken	
OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent	
OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie	
OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid	HB0-1HCI2CW-IS
OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid	HB0-1HCI2CX-IS HB0-1HBI2AD-WT
SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren.	
OD 1 Aandacht voor de economische waarde van cultuur	HB0-1HBI2AA-WT HB0-1HBI2AD-WT HB0-1HBI2AE-WT
OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de culturele sector	HB0-1HCI2DA-WT HB0-1HCI2CA-WT HB0-1HCI2CR-IS HB0-1HCI2CF-WT
OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren	HB0-1HBI2AA-WT HB0-1HBI5BY-IS HB0-1HCI2DA-WT
OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten.	HB0-1HEI2BB-WT HB0-1HCI2CC-WT
OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren	HB0-1HBI2BA-WT

SD 3 Investeren in culturele infrastructuur	
OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden	HB0-1HBI5BY-IS
OD 2 Een inhaalbeweging maken op het vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties	HB0-1HBI5BY-IS HB0-1HCI2CM-IS
OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur	HB0-1HBI5BY-IS
SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal kunstenbeleid als speerpunt	HB0-1HCI2EA-WT HB0-1HCI2DA-WT HB0-1HCI2CR-IS
OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau	HB0-1HCI2EA-WT
OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners: de Franse Gemeenschap, Nederland en de opportuniteiten van de Frankfurter Buchmesse in 2016	HB0-1HCI2EA-WT HB0-1HCI2CW-IS
OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau	HB0-1HCI2EA-WT
OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen	HB0-1HCI2EA-WT
SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk	
OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid	HB0-1HCI2CF-WT HB0-1HCI2CB-WT
OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie	HB0-1HCI2CB-WT
OD 3 Integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau	HB0-1HCI2CF-WT
OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit	HB0-1HCI2CB-WT

SD 6 Leren door te participeren en participeren door te leren in een superdiverse samenleving	
OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's	HB0-1HBI2AA-WT HB0-1HBI2AD-WT HB0-1HBX2AB-WT
OD 2 Verdere uitbouw van de culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep	
OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursectoren bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid	HB0-1HBI2AA-WT HB0-1HCI2CC-WT
OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner	HB0-1HBI2AD-WT
SD 7 Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel-erfgoed in en voor Vlaanderen	HB0-1HBI2AF-WT HB0-1HCI2DB-WT HB0-1HCI2CB-WT HB0-1HCI2CP-IS HB0-1HCI2CS-IS HB0-1HCI2CQ-IS HB0-1HCI2CR-IS HB0-1HCI5CY-IS
OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'	HB0-1HBI2AF-WT HB0-1HCI2CB-WT HB0-1HCI2DB-WT HB0-1HCI5CY-IS
OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties	HB0-1HCI2CB-WT
OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en -instellingen actief stimuleren	HB0-1HCI2CB-WT HB0-1HCI2CP-IS HB0-1HCI2CQ-IS
OD 4 Efficiënte en effectieve inzet van cultureel-erfgoedconvenants	HB0-1HCI2CB-WT
OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling	HB0-1HCI2CB-WT
OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel stimuleren	HB0-1HBI2AF-WT HB0-1HCI2DB-WT HB0-1HCI2CB-WT HB0-1HCI2EA-WT

SD 8 Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus en amateurkunstenveld	
OD 1 Aanpassing van het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering	HB0-1HCI2CC-WT HB0-1HCI2DC-WT HB0-1HCI2CF-WT
OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen	
OD 3 Onderzoek naar de draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal	HB0-1HCI2DC-WT HB0-1HCI2CF-WT
OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid	HB0-1HCI2DC-WT HB0-1HCI2CF-WT
OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor voor creativiteit en verbinding	HB0-1HCI2CC-WT HB0-1HCI2CF-WT
OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen	HB0-1HBI2AB-WT
SD 9 Heldere ambitieniveaus en duidelijke meetbare doelstellingen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	
OD 1 Naar een actualisering van de lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	HB0-1HCI2CR-IS HB0-1HCI2CR-IS HB0-1HCI2CS-IS HB0-1HCI2CU-IS HB0-1HCI2CO-IS HB0-1HCI2CU-IS HB0-1HCI2CA-WT HB0-1HCI2CV-IS
OD 2 Het KMSKA en het M HKA als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld	HB0-1HCI2CS-IS HB0-1HCI2CR-IS
SD 10 Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en – instrumenten	
OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van het lokaal cultuurbeleid	HB0-1HBI2AA-WT
OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappingsen	
OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en -analyse verder uitbouwen	HB0-1HBI2AD-WT HB0-1HCI2CC-WT HB0-1HBI2AA-WT
OD 4 Werk maken van de interne staatshervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies	

Bijlage 2: Regelgevingsagenda**SD1 - Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn**

BVR houdende de nadere bepaling van de principes van goed bestuur in het kader van het decreet van 13 december 2013 houdende de ondersteuning van de professionele kunsten

Omschrijving:

Nadere bepaling van de principes van goed bestuur en van richtlijnen met betrekking tot zorg voor het archief in het kader van het Kunstendecreet

Meest recente status:

2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

BVR werd definitief goedgekeurd op 4/12/15; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 30/12/15.

BVR tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 betreffende de uitvoering van het decreet van 13 december 2013 houdende de ondersteuning van de professionele kunsten, wat betreft de remediëringstermijn in geval van het niet volledig indienen van een verantwoordingsdossier bij beurzen en projectsubsidies

Omschrijving

Dit besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe een remediëringstermijn te bepalen voor het vervolledigen van het verantwoordingsdossier voor beurzen en projectsubsidies om alsnog aan de subsidievoorwaarde van volledigheid van het verantwoordingsdossier te voldoen.

Meest recente status

- 2017 – Q3: Gerealiseerd

Duiding bij status:

BVR werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20/10/17; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 9/11/17.

MB houdende de procedurele aspecten bij voorlopige sancties, sancties, bestedingsplannen en rapportering over bestedingsplannen in het kader van het decreet van 13 december 2013 houdende de ondersteuning van de professionele kunsten

Omschrijving

Dit ministerieel besluit betreft de regeling van een aantal deelaspecten van de procedures voor het uitvoeren van het toezicht op de subsidieaanwending en het opleggen van sancties als gevolg daarvan.

Meest recente status

- 2018 Q3: in voorbereiding

Duiding bij status:

Het ontwerp van ministerieel besluit wordt voorbereid voor adviesvraag aan de SARC.

Decreet van 29 juni 2018 houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013

Omschrijving

Dit decreet bevat aanpassingen aan het Kunstendecreet van 13 december 2013, ter uitvoering van de conceptnota aan de Vlaamse Regering van 22 december 2017.

Meest recente status

2018 Q3: gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet werd definitief goedgekeurd op 29/06/18; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 01/08/18.

BVR betreffende de uitvoering van het decreet van 13 december 2013 houdende de ondersteuning van de professionele kunsten

Omschrijving

Dit besluit bevat de uitvoerende bepalingen bij het gewijzigde Kunstendecreet van 29 juni 2018.

Meest recente status

2018 Q3: in voorbereiding

Duiding bij status

BVR werd een tweede maal principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 september 2018.

SD2 - Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren

Decreet tot in betaling geven van cultuurgoederen om te voldoen aan successierechten

Omschrijving:

Decreet tot in betaling geven van cultuurgoederen om te voldoen aan successierechten

Meest recente status:

- 2017 - Q3: Op schema

Duiding bij status:

In uitvoering van het Regeerakkoord dat stelt 'Er is ook nood aan een successieregeling voor verzamelaars' wens ik samen met mijn collega bevoegd voor Financiën en Begroting een werkgroep op te starten die de mogelijkheden en modaliteiten onderzoekt om de regeling tot inbetalinggeving van Topstukken performanter te maken en die de mogelijkheid onderzoekt tot het invoeren van een gedeeltelijke vrijstelling van successierechten voor 'topstukken' in nalatenschappen.

SD7 - Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed in en voor Vlaanderen

Uitvoeringsbesluit Topstukkendecreet

Omschrijving:

Uitvoeringsbesluit Topstukkendecreet

Meest recente status:

- 2016 - Q3: Gerealiseerd

Duiding bij status:

BVR tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen en het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 ter uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang werd definitief goedgekeurd op 11 september 2015; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 15/10/15.

*Cultureel Erfgoeddecreet | Decreet betreffende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid***Omschrijving:**

Aanpassingen aan het Cultureel Erfgoeddecreet in het kader van interne staatshervorming en conceptnota lange termijn cultureel-erfgoedbeleid

Meest recente status:

- 2017 - Q3: Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het Cultureel-erfgoeddecreet werd bekrachtigd op 24 februari 2017.

*Decreet indemniteit tijdelijke bruiklenen***Omschrijving:**

Decreet indemniteit tijdelijke bruiklenen

Meest recente status:

- 2018: Op schema

Duiding bij status:

In de loop van 2017 werd door de administratie Cultuur, samen met de VKC, het CAHF en FARO een onderzoek gevoerd naar alternatieven voor de invoering van een indemniteitsregeling voor inkomende bruiklenen aan Vlaamse musea. Uit het onderzoek bleek dat de museumsector een 'stockverzekering' een valabele optie vindt in afwachting van de invoering van een indemniteitsregeling. Op basis van het gevoerde onderzoek en gesprekken met de betrokkenen werd een bestek opgemaakt. De toewijzing voor deze opdracht wordt voorzien voor eind 2018. Na een periode van een tweetal jaren zal het mogelijk zijn om de performantie van en de kosten aan een stockverzekering te vergelijken met het systeem van staatsindemniteit.

*Decreet tot voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken***Omschrijving:**

Decreet tot voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken

Meest recente status:

- 2018: Op schema

Duiding bij status:

In uitvoering van het Regeerakkoord dat stelt 'Er is ook nood aan een successieregeling voor verzamelaars' startte ik samen met mijn collega bevoegd voor Financiën en Begroting een werkgroep op die de mogelijkheden en modaliteiten onderzoekt om de regeling tot inbetalinggeving van Topstukken performanter te maken en die de mogelijkheid onderzoekt tot het invoeren van een gedeeltelijke vrijstelling van successierechten voor 'topstukken' in nalatenschappen. Een voorontwerp van decreet wordt momenteel voorbereid door de administratie Cultuur in samenspraak met de Vlaamse belastingdienst.

Decreet tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap

Omschrijving:

Aanpassen van het Cultureel-erfgoeddecreet (samenvallen beleidsperiodes).
Aanpassen van het decreet op de Cultuurprijzen voor aanpassing cultuurprijzen.

Meest recente status:

- 2016 - Q3: Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet werd definitief goedgekeurd op 20/11/15; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 9/12/2015.

SD8 - Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus- en amateurkunstenveld

Decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Omschrijving:

Aanpassen decreet

Meest recente status:

- 2017 - Q3: Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk werd op 7 juli 2017 bekrachtigd.

Decreet betreffende ondersteuning van de Circuskunsten in Vlaanderen

Omschrijving:

Aanpassingen aan het Circusdecreet

Meest recente status:

- 2018 - Q3: Op schema

Duiding bij status:

Het ontwerp van decreet werd op 20 juli 2018 een eerste keer principieel goedgekeurd, op 21 september een tweede keer naar aanleiding van het advies van de SARC en zal voor het jaareinde definitief goedgekeurd worden ter indiening bij het Vlaams parlement.

SD10 - Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en -instrumenten evolueren

Decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd

Omschrijving:

Decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd

Meest recente status:

- 2017 - Q3: Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd werd op 12 mei 2017 bekrachtigd.

*Decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel***Omschrijving:**

Decreet tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren, het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds en het decreet van 19 november 2010 tot oprichting van een Vlaams communicatiehuis in Brussel onder de vorm van een extern verzelfstandigd agentschap Muntpunt VZW wat betreft het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector.

Meest recente status:

- 2016 - Q3: Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel werd bekrachtigd op 20/05/2016; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 29/06/2016.

*Bovenlokaal Cultuurdecreet***Omschrijving:**

Bovenlokaal Cultuurdecreet

Meest recente status:

- 2018 - Q3: Op schema

Duiding bij status:

Het decreet voor een bovenlokale cultuurwerking werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op vrijdag 16 maart 2018. Het nieuwe decretale kader zal volledig operationeel zijn met ingang van 1/1/2020. De uitvoeringsbesluiten werden voor de eerste maal goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018. De definitieve goedkeuring wordt voorzien oktober of november 2018.

*Decreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur***Omschrijving:**

Decreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur.

Het decreet geeft uitvoering aan de conclusies van de 'bovenbouw oefening'. Bovendien zorgt het voor de decretale verankering van een aantal organisaties, subsidies en verordeningen en tot slot wijzigt het decreet een diversiteit aan regelgeving in het beleidsveld cultuur. Het betreft kleinere en technische wijzigingen.

Meest recente status:

- 2018 - Q4: Op schema

Duiding bij status:

De Vlaamse Regering keurde, met het oog op de adviesvraag aan de Raad van State, op 5 oktober 2018 het voorontwerp van decreet voor de tweede maal principieel goed.

Bijlage 3: overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur

Motie tot besluit van de op 29 januari 2015 door Bart Caron in commissie gehouden interpellatie tot de ministers Philippe Muyters en Sven Gatz over de toekomst van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA)

Via een addendum bij het Convenant tussen het Vlaams Gewest en iMinds vzw betreffende de werking van het Vlaams Instituut voor Archivering voor het jaar 2015 werd het mandaat van iMinds verlengd tot eind 2015. Deze verlenging liet de Vlaamse Regering toe om in de loop van 2015 te beslissen over een structurele verderzetting van het VIAA. Vanuit Cultuur heb ik een eenmalige subsidie van maximaal 1,32 miljoen euro toegekend aan iMinds voor het verder zetten van de werking van het Vlaams Instituut voor Archivering tijdens deze overgangsperiode. Deze middelen worden prioritair ingezet voor de kerntaken digitalisering en archivering.

De opdracht van het VIAA wordt ook na 2015 verdergezet. De Vlaamse Regering maakte daarvoor tijdens de begrotingsbesprekingen voor 2016 een budget vrij van 2,7 miljoen euro bovenop de 1,32 miljoen euro die ik reeds voorzien had op mijn eigen cultuurbegroting 2016. De Vlaamse Regering maakte haar engagement t.a.v. het VIAA aan de hand van jaarlijkse overeenkomsten ook voor 2017 en 2018 waar.

Motie tot besluit van het op 15 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de provincies

Zie SD 10.4.

Voorstel van resolutie betreffende de prioriteiten in het Fonds Culturele Infrastructuur

Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang is aangepast in 2017. Een belangrijke prioriteit binnen dit nieuwe FoCI-reglement zijn maatregelen voor duurzame culturele infrastructuur. Deze maatregelen hebben tot doel energiebesparingen door te voeren en de CO² te reduceren. Deze maatregelen zullen deels gefinancierd worden uit het Fonds Culturele Infrastructuur en de kortetermijnmaatregelen via middelen van het Vlaams Klimaatfonds.

Motie tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019.

Motie tot besluit van het op 13 mei 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde maatregelen in het kader van de armoedebestrijding.

Zie SD 6.1.

Voorstel van resolutie betreffende voorstellen voor het versterken van de beleidsdomeinoverschrijdende aanpak tegen grensoverschrijdend gedrag

Zie SD 6.2.

Bijlage 4: inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Overgedragen saldo Fonds Culturele Infrastructuur

In de loop van 2018 zal aandacht besteed worden aan het overgedragen saldo. De eindafrekening van het project De Krook is gepland in 2018 en de renovatie van het KMSKA zal dit jaar veel vereffeningskredieten opslorpen.

Renovatie KMSKA

Bij de aanvang van het Masterplan voor de renovatie van het KMSKA werd door de ontwerpers in hun planning rekening gehouden met een uitvoeringsperiode van vijftien jaar. Door dit lange traject, de nieuwe verwachtingen en de vele bijkomende wettelijke eisen, normen en verplichtingen diende de oorspronkelijke raming bijgestuurd te worden.

Vordering op Daarkom

De vzw Daarkom is nog steeds in vereffening. Er zal pas duidelijkheid zijn over de vordering van FoCI bij de definitieve vereffening van de vzw Daarkom.

Ontsluiting kunstpatrimonium

2018 werd prioritair uitvoering gegeven aan de verhuis van de collectie van het depot in Schaarbeek naar een nieuw en optimaal uitgerust depot in Vilvoorde. Deze verhuis vormde de aanleiding voor een sterke verbetering in collectieregistratie van al de stukken aanwezig in depot. Ook de werken zelf werden gereinigd, beschreven en gefotografeerd. Van de verhuis werd ook gebruik gemaakt om te werken met een nieuw labelingsysteem dat het beheer van de collectie in de toekomst zal vereenvoudigen. Een gedetailleerd actieplan in het kader van de aanbevelingen van het Rekenhof werd opgemaakt door de administratie

Rekenhofrapport en nr. parl. doc.	Aanbevelingen
Ontsluiting kunstpatrimonium 37-D (2017-2018) – Nr.1	1. De minister dient de verwervings- en afstotingskeuzes te onderbouwen met een visie op de samenstelling, de uitbouw en het beheer van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap, die het Departement CJM kan opnemen in het collectieplan waaraan het momenteel werkt. Hij dient ook een standpunt in te nemen over giften en schenkingen van minder passende werken. - 3 scenario's voor toekomstig beheer (status quo / volledige outsourcing naar instellingen / vorm van verzelfstandiging) worden verder uitgewerkt door de administratie en voorgelegd aan de minister. Op basis van gekozen scenario wordt in overleg met de eigen instellingen verder werk gemaakt van een optimaal collectieprofiel met daaraan verbonden een verwervings- en afstotingsbeleid. - Met de Franse Gemeenschap werden de eerste afspraken over gedeeld beheer over de collectie Belgische staat gemaakt, dit naar aanleiding van gezamenlijke standplaatscontroles. Deze moeten verder uitgewerkt en geformaliseerd worden, ook de federale overheid moet betrokken worden.

Rekenhofrapport en nr. parl. doc.	Aanbevelingen
	2. De minister moet een totaalvisie formuleren op de ontsluitingswijze van de collectie, ook rekening houdend met werken die niet in bewaring kunnen worden gegeven. De administratie moet opvolgen wat er met de werken uit de collectie gebeurt. - Er wordt gestreefd naar een digitale ontsluiting van de collectie Vlaamse Gemeenschap. Hiertoe wordt in eerste instantie ingezet op een verbetering van de collectieregistratie. Prioriteit in 2018 ging uit naar de werken aanwezig in het depot in Schaarbeek. - Het actieplan 'inhaaloperatie digitalisering' werd geactualiseerd en geconcretiseerd. Het actieplan is in uitvoering - Een plan van aanpak voor een gestructureerde aanpak van standplaatscontroles en een prioriteitenlijst werd opgesteld. Standplaatscontroles zijn in volle uitvoer. De personeelsinzet hiervoor zal verhoogd worden na afronding van de verhuis. De uitgevoerde standplaatscontroles leiden op verbetering in registratie, bruikleenovereenkomsten worden geactualiseerd. Per standplaats wordt een actieplan voor verdere opvolging opgesteld. - Voor controles van federale instellingen op Brussels grondgebied werden afspraken gemaakt met de Franse Gemeenschap. Een standplaatscontrole aan het justitiepaleis in Brussel werd in dit kader uitgevoerd. Een planning voor andere instellingen werd opgemaakt voor 2019. 3. De minister kan overlapping bij publiek gefinancierde musea tegengaan door samenwerking en afstemming bij verwerving sterker te stimuleren, bijvoorbeeld in erkenningsvoorwaarden van musea en samenwerkingsverbanden en in de evaluatie van de eigen musea. - Het uitwerken van een afsprakenkader rond het verwervingsbeleid van de musea moet opgenomen worden door de museumsector. Het museumoverleg is hiervoor mogelijks het aangewezen platform. 4. Er moet verder worden gestreefd naar compatibiliteit tussen de gehanteerde inventarisatiesystemen. De Vlaamse overheid dient zoveel mogelijk het gelijkmatige verloop van de registratie- en inventarisatieprocessen te bewaken en daarvoor instructies uit te vaardigen. Zij zet best ook voldoende middelen en personeel in om de bestaande achterstanden in te halen en de continuïteit van de registraties te waarborgen. - Via de projectsubsidie voor digitaliseringsprojecten in erfgoedsector wordt een eerste inhaaloperatie gerealiseerd. In het kader van dit reglement worden collegagroepen opgestart waarin diverse instellingen worden samengebracht om kennis en expertise uit te wisselen. Er is ondersteuning vanuit experts voorzien. Ook de Collectie Vlaamse Gemeenschap wordt hierbij betrokken. Op die manier wordt de uitwisseling over collectieregistratie tussen diverse collectiebeherende instellingen in Vlaanderen geoptimaliseerd. - Het actieplan 'inhaaloperatie digitalisering' werd geactualiseerd en geconcretiseerd. Het actieplan is in uitvoering. Overleg met M HKA werd opgestart om te

Rekenhofrapport en nr. parl. doc.	Aanbevelingen
	zorgen voor een optimale afstemming van de registratie van beide collecties. Informatiedoorstroom en streven naar enkelvoudige registratie is een belangrijk uitgangspunt. - Het invulboek ErfgoedInzicht ten behoeve van collectieregistratie in Adlib wordt gebruikt. De werkgroep wordt opgevolgd door collectiemedewerkers. - Het Beschrijvingsmodel voor Hedendaagse Kunst, dat wordt opgemaakt in samenwerking met diverse musea Hedendaagse Kunst en dat een initiatief is van het CAHF wordt gefinaliseerd en geïmplementeerd in de sector.
	5. Administratie en musea moeten de beheersinformatie optimaliseren. Zij moeten zorgen dat te allen tijde precieze en over de diverse entiteiten consolideerbare kengetallen over het (Vlaams) kunstbezit (totale aantallen, onderscheid werken in eigendom, bewaarneming of bruikleen) beschikbaar en toegankelijk zijn. - Zie hoger, inzet op inhaaloperatie digitalisering collectie en verbetering collectieregistratie.
	6. De administratie CJM moet haar inspanningen verderzetten om de collectie van de Vlaamse Gemeenschap én de deelcollecties die zij gezamenlijk beheert met andere partners, volledig en precies in kaart te brengen, ook als zij zich voor de noodzakelijke structurering van het gezamenlijk beheer geen initiatiefnemer acht. - Inhaaloperatie digitalisering wordt uitgevoerd, dit in combinatie met gestructureerde aanpak van standplaatscontroles - Bewaargevingsaktes met erkende erfgoedinstellingen worden systematisch geactualiseerd. De instellingen rapporteren jaarlijks over het beheer van de werken 'collectie Vlaamse Gemeenschap'. - Structureel 3 maandelijks overleg omtrent gezamenlijk beheer van de Collectie Belgische Staat met de Franse Gemeenschap werd opgestart. Dit overleg resulteerde al in het traceren van om en bij de 55% van de werken op de zogenaamde lijst van 'vermiste werken', alsook in het uitvoeren van gezamenlijke standplaatscontroles.
	7. Het is aangewezen dat alle collectiebeheerders kwantitatieve en kwalitatieve beheersinformatie kunnen aanreiken over de ontsluiting van hun collectie (aantallen intern en middels bruikleen of bewaargeving getoonde werken en aantal niet getoonde werken en de reden daarvoor). - Afspraken hierover werden opgenomen binnen de bewaargevingsaktes die werden afgesloten met de betrokken erfgoedinstellingen. Hierover wordt jaarlijks gerapporteerd. Dit wordt ook opgenomen in de beheersovereenkomsten van deze instellingen.
	8. Om de collectie volledig digitaal toegankelijk te maken, moeten de inspanningen voor het klaren van auteursrechten en het op punt stellen van de digitale registratie doorgaan met alle vereiste financiële en technologische middelen. - Project 'klaren auteursrechten' dat uitgevoerd wordt door het CAHF wordt eind 2018 afgerond. De informatie wordt

Rekenhofrapport en nr. parl. doc.	Aanbevelingen
	toegevoegd in het collectieregistratiesysteem Adlib met oog op digitale ontsluiting.
	9. Het is aangewezen dat de musea systematisch kwalitatieve informatie over hun bezoekers verzamelen, analyseren en rapporteren aan de administratie, met bijzondere aandacht voor specifieke doelgroepen. Administratie en musea moeten ook meer inzicht verwerven in niet bereikte groepen. - Een kwalitatief publieksonderzoek bij een aantal collectiebeherende instellingen wordt uitgevoerd in 2018. Kasteel van Gaasbeek en M HKA nemen deel aan dit onderzoek. Op basis van dit onderzoek kan mogelijks een kader worden uitgewerkt voor een duurzame gegevens registratie voor de erfgoedsector aangaande bereikte en niet bereikte doelgroepen.
	10. Het Departement CJM dient de informatie over de bewaarplaatsen te actualiseren en uit te zuiveren, mede op grond van doorgedreven standplaatscontroles en conditiecontroles. Het dient daarbij duidelijkheid te scheppen over de locatie van meer dan 2.000 geïnventariseerde kunstwerken. In dit verband is ook informatie-uitwisseling en –vergelijking met de partners in het medebeheer van de Belgische collectie aangewezen, ook over oude bewaargevingen. - In 2018 lag prioriteit op het opschonen van registratie van al de werken aanwezig in het depot. - In overleg met Franse Gemeenschap werd ook werk gemaakt van het traceren van de werken opgenomen op de lijst van zogenaamde 'vermiste' werken. Tot op heden kon voor 55% van de werken de locatie worden getraceerd.
	11. Op vlak van rechtsgeldige titels zijn de problemen beperkt. Niettemin dienen de musea er naar te streven ook deze casussen te beslechten. Het Departement CJM moet streven naar maximale informatie over de werken die ze slechts in (mede)beheer heeft, zoals de(bewaarplaats van de) eigendomstitels, ook al is het daarvoor ook afhankelijk van informatieverstrekking door de medebeherende partners. - Het Departement heeft hierover al structureel overleg met de Franse Gemeenschap. In 2019 wordt ook de Federale overheid als eigenaar van een groot deel van de collectie gecontacteerd om relevante informatie op te vragen over eigendomstitels van de kunstwerken in eigendom van de Belgische staat.
	12. De musea dienen hun digitale museumcatalogi op punt te stellen en waar nodig inventarisatieachterstanden weg te werken. - Met betrokken musea zullen afspraken worden gemaakt voor het verder op punt stellen van de digitale museumcatalogi en het wegwerken van inventarisatieachterstanden. Er wordt van de betrokken instellingen gevraagd een plan van aanpak hieromtrent op te maken. Dit zal worden opgestart na het afronden van de verhuisoperatie van de collectie. - In 2019 zal het Departement ook een nieuwe aanwervingscatalogus van de voorbije jaren opmaken en online publiceren.

Bijlage 5: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden

Bijlage 6: omzetting EU-richtlijnen

Richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het ook op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten